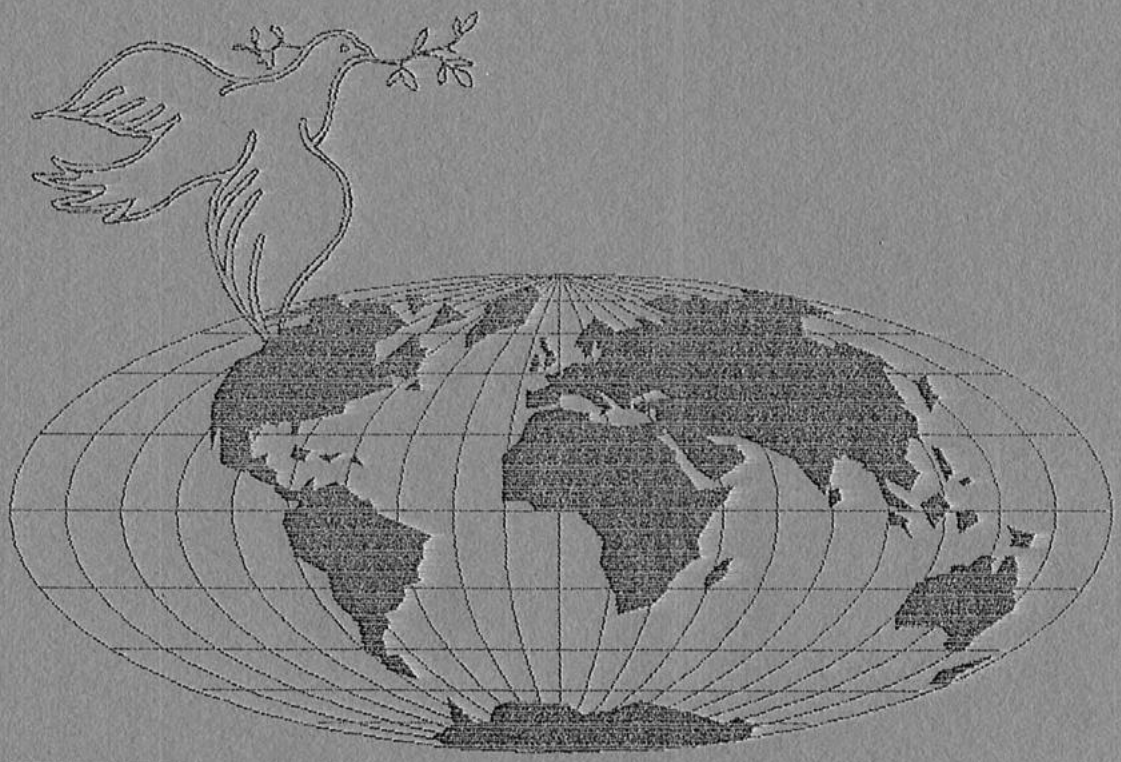
SZOLGATÁRS

BAPTISTA LELKÉSZTÁJÉKOZTATÓ

Baptista Teológiai
Budapest
Akadémia Könyvtára

II/3.
1993. június

A TARTALOMBÓL

„HIRDESD AZ IGÉT"
C.H. Spurgeon: Az árulás 3

KÖZÖSSÉGI ÉLETÜNK ESEMÉNYEI
A Tanügyi Bizottság ülése 9
A Szövetségi Tanács és a Misszióbizottság összevont értekezlete 11
Helyreigazítás – utóhanggal 15

AKADÉMIAI SZAKDOLGOZATOK 1992-BEN
Papp J. /Győr/: Az ifjúság szerepe a magyarországi baptista gyülekezetekben 16

A SZOLGÁLAT ÚTJÁN
Renate Kuhl: Misszió és lelkigondozás 18
Dr. Udvarnoki Béla: Charizma I. 21
Lukács Tamás: Kiábrándult szentek, szélnek eresztett pásztorok 22
Chaplar József: Szabadság vagy szabadosság 25

GYÖNGYSZEMEK A BAPTISTA MISSZIÓ TÖRTÉNETÉBŐL
Az Arad megyei baptista missziótörténet kezdete 28

„...SOKAN ÉLNEK MÁSKÉPPEN"
Szalai András: Az Új Apostoli Egyház 32

SAJTÓFIGYELŐ 35

TALLÓZÓ
Bartus László: Bevallom tévedtem /Bob Munford „bűnbánata"/ 40
Chernel András: „Inkább a generációs áldásban hiszek" 44

BIBLIATANULMÁNY
Dr. Páth Géza: Jegyzetek az Ef levél magyarázatához /IV./ 50

TANULMÁNYI SZEMLE
Kőrösi László Imre: A vezető és a szükséges hatalom 60
Marosi Nagy Lajos: Újságírás a gyülekezetben 64

KÖNYVISMERTETÉS 67

ILLUSZTRÁCIÓK GYŰJTEMÉNYE
Dr. Gerzsenyi László illusztrációs gyűjteményéből 68
Vidám esetek 71

KÖZÉRDEKŰ KÖZLEMÉNYEK
Nyugállományú és rendelkezési állományú lelkipásztorok szolgálata 72

„HIRDESD AZ IGÉT..."

C.H. Spurgeon:

Az árulás

Luk 22:47-48

Miután a Sátán Gecsemáné kertjében teljes vereséget szenvedett, az ördög emberi formában jelent meg a színhelyen, Júdásként. Ahogy a perzsák a meneküléskor visszafordultak, hogy halálos nyilat lőjenek ki, úgy veszi célba az ősellenség dárdájával Jézust, mikor az árulót használta fel, akibe belement. Júdás az ördög képviselője és igen hű és szolgálatkész eszköze volt. A gonosz a hűtlen szívét teljesen igénybe vette, és ahogy az ördögtől megszállt disznókkal végzett, úgy vele is. A pokoli gonoszság az Üdvözítő barátját hűtlen árulóvá tette, hogy ezáltal tört döfhessen a vérző szív közepébe.

Isten azonban minden dologban bölcsebb, mint a Sátán és a jóság Ura a gonoszság fejedelménél hatalmasabb, ezért e gyáva árulás révén egy jövendölés teljesedett be, amely hatalmasabban tanúsítja, hogy Krisztus a megígért Messiás. Józsefhez hasonlóan Jézust is eladták saját testvérei. Jézus nem egy másik Sámson volt, aki ereje által a pokol kapuit kiemelte sarkából? Ime, Sámsonhoz hasonlóan Jézust is honfitársai kötözték meg és adták át az ellenségnek. Megváltónk Dávid tükörképe is volt. Dávidot is elhagyta Ahitófel, addig hű barátja és tanácsosa.

Barátaim és testvéreim, a zsoltárok igéi nem tartalmazzák-e Urunk árulásának betű szerinti beteljesedését? Lehet-e pontosabb jövendölés, mint a 41. és 55 zsoltáré?

Az elsőben ezt olvassuk: „Barátom is, akiben bíztam, aki kenyeremet ette, fölemelte sarkát ellenem." Az 55. zsoltárban a zsoltáros még világosabban fejezi ki magát: „Mert nem ellenségem szidalmazott engem, azelőtt elrejthettem volna magamat, hanem te, hozzám hasonló halandó, barátom és bizalmasom! Akik egykor együtt édes bizalomban éltünk; az Isten házába jártunk a tömegben" /Zsolt 55:13.v./.

Sőt az egyik kisprófétа könyve homályos helyének betű szerint kellett beteljesednie, ugyanis harminc ezüst pénzért, egy szolga áráért árulta el Júdás az Üdvözítőt.

Ó, te gonosz ellenség, végül mégis rá fogsz döbbenni, hogy a te igazságod nagy balgaság! Ravasz számításaid és terveid fölött nevetni fog az ÚR . Alapjában véve – anélkül, hogy tudnád – annak a szolgája vagy, akit te utálsz.

De térjünk a témához, Urunk elárulásához! Mindenekelőtt gondolataitokat irányítsátok az ÚR Jézusra, akit elárultak. Hogyha egy ideig elidőztetek itt, nézzetek komolyan Júdásnak, az árulónak aljas arcába. Ő jelként van nekünk, hogy óvakodjunk a bűntől.

Urunkat hálátlanul és gyáván elárulták.

Az bizonyos, hogy neki meg kellett halnia, de hogyan essék ellenségei kezébe? Harcban ejtsék foglyul? Az nem lehet, mert akkor nem lenne „önkéntes áldozat". Meneküljön ellenségei elől? Az nem lehet, hogy az áldozatot halálba üldözzék. Ellenségeinek szolgáltassa ki magát? Ez azt jelentené, hogy gyilkosai felmenthetők lennének, és a bűntény részesévé tenné magát. Véletlenül vagy váratlan módon ejtsék foglyul? Akkor a szükséges keserű pohár elvétetne tőle. Nem! Neki a barátjától kellett elárultatnia, hogy ezzel a szenvedés szerfeletti mélységét eltűrje.

Urunk elárulására azért volt szükség, hogy az emberi bűn elérje a csúcspontját az ő halálával. Isten, a szőlőhegy nagy tulajdonosa, sok szolgát küldött, és a vincellérek közül az egyiket megkövezték, a másikat agyonütötték. Végül Fiát küldte hozzájuk, és azt mondta: „A fiamat meg fogják becsülni". Amikor az örökös megölték, hogy övék legyen az örökség, lázadásuk elérte a csúcspontot. Hű Urunk meggyilkolása az emberi bűn csúcspontja volt; leleplezte a halálos gyűlöletet Isten ellen, amely az emberi szívben van.

Amikor az ember Isten Fiának gyilkosa lett, a bűn elérte a legnagyobb mértéket. Az ember sötét tettében, amellyel elárulta az Urat, a bűn teljességgel kibontakozott. Megvetem azokat, akik megpróbálják Júdásnak, ennek a kárhozat fiának, ennek az alantas hitehagyottnak az árulását mentegetni. Gazember lennék, ha megpróbálnám őt védelmezni, és undorodom azoktól az emberektől, akik megpróbálják a bűntettét szépíteni.

Testvéreim, nekünk mély utálatot kell éreznünk a gonoszság ezen mestere iránt. Megérdemelt helyére jutott; Dávid átka, amelyet Péter idéz, beteljesedett rajta. Bizonyos, ahogyan az ördög szokatlan módon engedélyt kapott, hogy gyötörje az emberek testét, éppúgy megengedte Isten, hogy Júdást birtokba vegye, s így meglássuk, milyen alantas, milyen

kétségbeejtően gonosz az emberi szív. Kétségtelenül mindennek a célja az volt, hogy Krisztus tökéletes engesztelést mutasson be a bűnökért. Általában a bűn rettenetességét a fenyítés nagyságában ismerhetjük fel. Az ember elárulta Istenét. Nem volt hű Teremtőjével szemben, engedett a kísértésnek, - amelyet megvetéssel visszautasíthatott volna. Ezért volt szükség árulóra az emberek közül. Szenvedésében a bűn ellenpárjának kellett lennie. Ti és én eláruljuk Jézust, hogyha a gonoszt választjuk és a jót elutasítjuk. Így a pokol ajándékait elfogadjuk és nem Jézust követjük.

Azonkívül, a kehelynek, amely Isten haragját jelképezte, a legnagyobb mértékig keserűnek kellett lennie. Semmi vigasztalás nem volt abban. „Aki a kenyeremet ette, az emelte fel a sarkát ellenem". Szükséges volt, hogy a keserűség fokozott legyen.

Ebből felismerjük azt is, hogy Urunknak ezen rettenetes szenvedésen át kellett mennie, hogy együtt érezhessen, hogyha mi ezt a szomorúságot megízleljük. Mivel a rágalmazás /hamis vád/ és a hálátlanság általános csapás, így teljes hitbizalommal Jézushoz jöhetünk. Ő ismeri ezeket a nehéz próbákat, mert Ő a leggonoszabb mértékben átélte. Minden gondunkat és minden fájdalmunkat rávethetjük, mert Ő gondot visel rólunk, mivel velünk szenvedett.

Most pillantsunk magára az elárulásra! Júdás Krisztus szolgája volt. Apostoli hivatásban és csodatevő erő ajándékában részesült. Igen nyájasan és elnézően bántak vele. Részesült Mesterének javaiban. Sőt még jobban ment sora, mint Urának, mert a Fájdalmak Férfia a szegénység, gyalázat és a megrágalmazottak minden kínját magára vette.

Júdásnak jutott táplálék és ruházat a közös kasszából; a Mester igen türelmesen bánt vele. Régi hagyomány azt mondja, hogy Péter apostol után ő volt az , akivel az Üdvözítő legtöbbet foglalkozott. Mi azt gondoljuk, hogy ez tévedés, mert János bizonyosan közelebb állt az Üdvözítőhöz. De Júdást mint szolgát, szerfelett bizalmasan kezelték.

Ti tudjátok, testvéreim, milyen fájdalmas az az ütés, amelyet olyan szolgától kapunk, akiben korlátlanul megbíztunk. De Júdás több volt, mint szolga, ő barát volt, aki iránt teljes bizalommal voltak. A kis erszény, amelybe az önként adakozó asszonyok a kis pénzösszegüket beletették, Júdás kezében volt, mert pénzügyi dolgokban tehetségesnek bizonyult. Főerénye a takarékosság volt – s ez igen fontos tulajdonság egy pénztárosnál. Mivel okosan gondoskodott a kis társaságról, a kiadások felett gondosan őrködött, elmondható - ahogy emberileg megítélhetjük – a megfelelő ember a megfelelő helyen volt. Teljes bizalmat kapott tehát.

Sohasem olvasom, hogy évenként számadás történt. Nem állapítható meg, hogy őt a Mester a pénztári kiadások miatt számadásra vonta. Mindent átadtak neki, és ő a Mester utasítására adott a szegényeknek; de nem következett számadás.

Az tényleg szégyenletes, hogy valaki ilyen állást tölt be – a Királyok Királyának a pénztárosa – és aztán a másik oldal felé fordul, és eladja az Üdvözítőt. Ez a legnagyobb mérvű árulás.

Emlékeztetlek titeket arra, hogy a világ Júdást az Üdvözítő társának tekintette. Általában Júdás neve Krisztus nevével volt összekötve. Hogyha Péter, Jakab vagy János valamilyen hibát követett el, úgy a feddő nyelvek mindent Mesterükre hárítottak. A tizenkettő így tehát a Názáreti Jézushoz tartozott. A nép nagyjából és egészében azonosította az apostolokat a nyáj vezetőjével. Ha egy ilyen csoportban árulás fordul elő, akkor az éppen olyan, mintha a karunk árulást követne el a fejünk ellen, vagy a lábunk a testünket cserbenhagyná.

Ez valóban tördöfés volt. Valószínű, hogy Urunk Júdás személyében azoknak előképét látta, akik a későbbi évszázadokban az ő bűntettét utánozzák. Talán az Úr Jézus Iskáriótesben mindazokat a Júdásokat látta, akik az igazságot, az erényt és a keresztet elárulják. Már akkor látta a nagy tömeget, amelyről mondhatjuk, hogy ők Júdás követői? Hymeneusz, Alexander, Hermogenesz, Philetusz és mások ugyanabból a tőből valók, s mindnyájan a szeme előtt állnak, mint ez a férfi, aki eladja őt harminc ezüstpénzért?

Kedves Barátaim, Júdás betöltött tisztsége csak súlyosbítja az árulás tényét. Nos, a pogányok azt tanították, hogy a hálátlanság minden vétek közül a leggonoszabb. Sok régi görög és római történetet említhetnénk, amelyek igazolják, hogy milyen undort éreztek a pogányok a hálátlanság és árulás iránt. Néhány költőjük, mint pl. Sophoklés, keserű szavakat mond a csaló barátokról. De nincs időnk, hogy a bizonyítékokat felsoroljuk, hogy semmi sem lehet borzalmasabb és gyötrelmesebb, mint saját baráttól elárultatni.

Figyeljétek meg, kedves barátaim, hogyan vette magára ezt a szenvedést Üdvözítőnk. Sokat imádkozott; az imádság győzte le az ő rettenetes felindultságát. Igen nyugodt volt. Szükséges is ez a nyugodtság, hogyha barátunk elhagy minket.

Figyeljétek meg szelídségét! Az első szó, amelyet Júdásnak mondott, amikor Mestere arcát áruló csókjával bemocskolta, ez volt: „Barátom, miért jöttél?"

Hogyha valami jó lett volna Júdásban, úgy most napvilágra kerülhetett volna. Hogyha nem lett volna teljesen javíthatatlan áruló, úgy ebben a pillanatban a főszégyenség elveszítette volna hatalmát és így kiáltott volna fel: „Mesterem! Én azért jöttem, hogy eláruljalak téged, de ez a szó legyőzte a lelkemet! Hogyha téged

megkötöznek, úgy én veled akarok megkötöztetni! Gyalázatosságomról teljes vallomást teszek!"

Urunk még néhány szót hozzáfűz. Van benne szemrehányás, de figyeljétek meg, milyen barátságos, és túlságosan jó egy ilyen gazember számára: „Júdás, csókkal árulod el az Emberfiát?" El tudom képzelni, hogy szeméből könnyek buggyantak ki, hogy hangja remegett, amikor bizalmas barátját és ismerősét így szólította meg: „Elárulsz, Júdásom, pénztárosom, elárulod az Emberfiát, a te szenvedő, szomorú barátodat, akit te szegénynek és hajléktalannak láttál? Elárulod az Emberfiát és a szeretet jelei közül a legdicsőbbet, a csókot megszentségteleníted? Királlyal szembeni hűség szimbólumát árulásod jelképévé akarod tenni? Csókkal árulod el az Emberfiát?"

Hogyha Júdás szíve nem keményedett volna meg és nem hagyta volna el teljesen a Szentlélek, a kárhozat fia bizonyosan arcra esett volna, s egész lelkét kisírta volna, így szólva: „Nem, én téged nem tudlak elárulni, te szenvedő Emberfia, bocsáss meg, bocsáss meg! Megmentelek ettől a vérszomjas csapattól, csak bocsáss meg áruló szolgádnak!"

De nem, összetöretettségnek egyetlen szava sincs, még az ezüst kockán forog. Később jött a szomorúság, amely halált hozott, amely őt is, mint Ahitófelt odaűzte, hogy az akasztófát válassza, hogy a lelkiismeretfurdalást elkerülje.

Hű Urunk fájdalmát növelte az, hogy látta az áruló bűnbánatnélküliségét és a férfi rettenetes ítéletét idézte, akiről azt mondta, jobb lett volna, ha sohasem született volna.

Szeretteim, szeretném, hogyha csendes szemlélődésben a szemeteket Uratokra irányítanátok, hogy Ő milyen megvetett és elvetett volt az emberektől, fájdalmak férfia és szenvedések ismerője. Nos, a ti kedélyetek derekát övezzétek fel és ne tartsátok valami különösnek, hogyha ezt a nehéz szenvedést ti is érzitek. Határozzátok el magatokat erősen, hogy ti az Ő kegyelme által szégyenben és szenvedésben is kitartotok mellette és őt követitek, ha meg is kell halnotok.

Isten adjon nekünk kegyelmet, hogy lássuk Jézus átszegzett kezét és lábát. S amikor arra emlékezünk, hogy mindez egy barát elárulása által történt, így minden óvatosságunkra szükség van, hogy mi ne feszítsük meg újra Urunkat és ne okozzunk neki szégyent, miközben eláruljuk Őt magatartásunkban, szavainkban és gondolatainkban.

Júdás, az áruló!

Szeretném a figyelmeteket most az áruló tisztségére és nyilvános tevékenységére irányítani. Júdás prédikátor volt, sőt apostol. Ő nem egyszerűen a 70 közül volt az egyik, őt az Úr maga választotta apostollá. Kétségtelenül az evangéliumot úgy prédikálta, hogy annak üzenete sokakat megörvendeztetett. Csodaerő adatott neki, hogy szavára a betegek meggyógyultak, sőt nem kételkedem abban, hogy ő, aki az ördögöt magából nem tudta kiűzni, másokból kiűzte.

Ez a Júdás, aki mintegy próféta állt a nép között, és tanult emberként beszélt, akinek szavai és csodái bizonyították, hogy Jézussal volt és tőle tanult; mégis elárulta Mesterét.

Tanuljátok meg belőle, testvéreim, hogy semmilyen ajándék sem biztosíthatja nekünk a kegyelmet, hogy semmilyen tiszteletteljes és becses tisztség a gyülekezetben nem garantálhatja, hogy Urunkhoz és Mesterünkhöz hűek vagyunk. Kétségtelenül vannak püspökök a pokolban és egy csapat azokból, akik egykor a szószéken álltak. Most arra ítéltettek, hogy örökre sirassák képmutatásukat.

Ti, akik a gyülekezet vezetői vagytok, ne gondoljátok, hogy Isten kegyelme egészen biztos számotokra, mert a gyülekezet bizalmát birtokoljátok. Talán minden állás közül az a legveszélyesebb, hogyha az illető a vallásos világban igen ismert és nagyrabecsült, ámde legbensőbb magjában romlott. Ők ott vannak, ahol mások a hibákat észrevételezik, s ez egészséges dolog, hogyha fájdalmas is. De hogyha hű barátokkal együtt élünk, akik nem tartják lehetségesnek, azt, hogy mi helytelent tegyünk, és azok, hogyha látnák a tévedéseinket, s mentegetnének bennünket, akkor csaknem lehetetlen lenne számunkra felébredni.

Júdás magas rangot /tisztséget/ nyert el. Kitüntetett megtiszteltetése volt, az ÚR pénzügyi dolgokkal bízta meg. Az ÚR, aki az ajándékok különféle jellegét fel tudta használni, tudta, milyen ajándéka volt ennek az embernek. Tudta, hogy Péter meggondolatlan buzgósága a pénzes erszényt csakhamar kiürítené és a tanítványi sereg nagy zavarba jutna. Ha Jánosra bízta volna a kasszát, úgy annak szeretetteljes szíve csakhamar bölcstelen jótettekre ragadtatná el magát. Sőt talán a kevés pénzt arra használta volna, hogy alabástrom szelencét vásároljon, hogy a drága kenetet Mestere fejére öntse. Urunk Júdásnak adta a pénzes zacskót, aki elővigyázatosan és okosan használta azt. Kétségtelenül ő volt a legértelmesebb és legjobban megfelelő, aki ezt a posztot betölthette.

De, kedves Barátaim, hogyha a Mester egyeseket közülünk, akik prédikátorok vagyunk, kiválaszt és egy igen kitüntető szolgálattal bíz meg, úgy hogy testvéreink figyelemmel tekintenek ránk és szolgatársaink úgy tekintenek ránk, mint atyákra, de mi mégsem születtünk újjá, akkor hamisnak találtatunk és kárhozatra méltók vagyunk. Mily dőfést adunk a gyülekezet szívébe és milyen gúnyolódás lesz a pokolban!

El kell ismernünk, hogy Júdás szerfelett tehetséges volt. Nem állapíthatom meg, hogy

valamilyen módon szégyent vallott volna. A legcsekélyebb folt sem szennyezte be, ahogy azt mások megállapíthatták. Nem volt dicsekvő, mint Péter; mentes volt az elhamarkodottságtól, s nem mondta: „Hogyha mindnyájan megbotránkoznak is benned, úgy én sohasem botránkozom meg!" Nem könyörög a trón jobboldali helyéért; becsvágya más jellegű. Értelmetlen kérdéseket sem tesz fel. Az a Júdás, aki kérdéseket tesz fel, nem Iskáriótes. Tamás és Filep gyakran kívánkoztak mély titkokba belenézni, de Júdás nem. Ő elfogadja az igazságot úgy, ahogy tanítják. Hogyha mások megbotránkoznak és már nem járnak Jézussal, ő hűségesen csüng rajta. A test élvezetének vagy hiú életnek sem adja magát. Egyetlen tanítvány sem gyanúsította őt képmutatással; a vacsoránál ezt mondták: „Uram, én vagyok az?" Nem azt mondták: „Uram, Júdás az?"

Az igaz, hogy Júdás hónapok óta lopott; ezt olyan titokban csinálta, hogy nem fenyegette veszély, hogy a becsületes, gyanútlan halászok lelepleznék. Hasonlóan néhány kereskedőhöz és kisiparoshoz, akik halljuk, elég nagy százalékot nem vallanak be, mégis a számadást pontosra készítik.

Az urak, akik Júdástól tanultak, úgy készítik el a számlájukat, hogy nekik zsíros falat jusson, sőt arra még isteni áldásért is könyörögnek.

Júdás annak alapján aminek látszott, pompás ember volt. Kétségtelenül szenátor lehetne, és mivel igen kegyes és nagy tehetségű, a templomokba és a kápolnákba való megérkezése nagy megelégedést váltana ki. „Milyen értelmes és befolyásos ember!" – mondják a gyülekezeti elöljárók. „Igen – mondja a prédikátor – milyen nyereség tanácskozásunk számára! Hogyha őt egy tisztségre megválasztanánk, nagyon hasznos lenne a gyülekezetben."

Hiszem, a Mester választotta őt apostollá; ezért nem kell csodálkoznunk, hogyha egy ilyen férfit prédikátorként látunk a szószéken. Ezek igen komoly dolgok, testvéreim, vegyük a szívünkre. Hogyha közülünk egyeseknek jó nevük van az emberek között, úgy szeretném ezt a kérdést a szívükre helyezni: „Uram, én vagyok az?" Talán az, aki utoljára teszi fel ezt a kérdést, éppen ő az, akinek először kellett volna feltennie.

S most irányítsátok a figyelmeteket Júdás valódi természetére és bűnére! Ő olyan férfi volt, akinek volt lelkiismerete. Nem volt sadduceus, akik a vallást a tengerbe dobták; neki erős, vallásos hajlama volt. Nem volt kicsapongó férfi, életében sohasem adott ki két fillért bűnös szenvedélyre – nem azért, mivel a szenvedélyt kevéssé szerette, hanem mivel a két fillért jobban szerette. Alkalmanként adakozó volt, de csak más ember pénzéből.

Júdásnak volt lelkiismerete, mert a lelkiismeret volt az, amely űzte őt, hogy akassza fel magát. De ez a lelkiismeret nem szabályszerűen működött; csak olykor-olykor mutatkozott meg. Nem vezető eleme volt a lelkiismeret. Kapzsisága úrrá lett a lelkiismerete felett. Pénzt akart nyerni.

Júdás csak egy kis szatócs; nyeresége nem volt jelentős, egyébként Krisztust nem adta volna el oly csekély összegért. Harminc ezüstpénz szegényes ár a Mesterért, de a kis összeg is már nagy volt neki. Szegény volt, ő Krisztushoz csatlakozott azzal a gondolattal, hogy csakhamar a zsidók királyává kiáltják ki, így aztán ő nemes ember és gazdag lesz. De aztán megállapította, hogy még nagyon hosszú ideig tart, míg Krisztus királyi országába eljutnak. Lassanként vett valamit a kasszából és félretette magának. Amikor aztán fél, hogy minden álmodozásaiban csalódni fog, kivonja magát abból, amit vaskos tévedésnek tart, így jól jár, és pénzt szerezhet azzal, hogy Urát elárulja.

Testvéreim, teljes komolysággal hiszem, hogy a képmutatóknak a legkisebb reményük sincs, akiknek pénz az Istenük. Egy iszákost megjavíthattok, Istennek legyen hála; sok példát láttunk erre. De félek, hogy azoknak a száma, akiket a pénz szerelmének rákja támadott meg, és megszabadultak, oly csekély, hogy egy kéz ujjain meg lehetne számolni. Isten tudja, már milyen dörgedelmeket mondtam ezen emberek felé, akiknek a Krisztus-követésük csak színlelés. Amit én fösvénységnek nevezek, azt ők okosságnak, elővigyázatosságnak és gazdaságosságnak nevezik. Cselekedeteket, amelyeket én megvetek, ők elkövetik és kezüket egészen tisztának tartják, és még mindig ott ülnek, ahol Isten gyermekei ülnek, és azt gondolják, hogy a mennybe jutnak.

Ó, ti emberek, őrizkedjetek a pénzsóvárgástól! Nem a pénz, s nem a pénz hiánya, hanem a pénz szeretete minden gonoszság gyökere. Nem az a gonosz, amit kerestek, sem nem az, hogy megtartjátok. Gonosz az, amikor szeretitek azt, s istenetekké teszitek; fődolognak tartjátok, és nem a Krisztus ügyét, igazságát, sem a Krisztussal való szent életet; hanem készek vagytok a nyereségért minden áldozatra. Ilyen emberek csúsznak bűnbe. Ők örökre a pokoli kacagás céltáblájául szolgálnak; elkárhozásuk bizonyos és jogos lesz.

Júdás nem figyelmeztetés nélkül fut a kárhozatba. Mit tett a Mester a vacsoránál, mielőtt Júdás elárulta őt? Megmosta az ő lábát is! Milyen leereszkedés! Milyen szeretet! Milyen bizalom! Kötényt vett és felkötötte, s megmosta Júdás lábát! S mégis, ezek a lábak Júdásnak arra szolgáltak, hogy az árulás útjára vigyék!

Emlékeztek, mit mondott Jézus, amikor Júdás lábát megmosta? „Ti tiszták vagytok, de

nem mindnyájan." Milyen figyelmeztetés Júdás számára! Lehet ennél világosabb? Akkor, amikor a vacsora ideje eljött és együtt ettek és ittak, azt mondta az ÚR: „Egy közületek elárul engem!" Ez ismét világos volt; és kicsit később kifejezetten mondja: „Az, akinek a falatot bemártom és odaadom". Mily alkalom a bűnbánatra!

Júdás nem mondhatta, hogy egyetlen hű prédikátora sem volt. Mi lehetett volna személyesebb? Hogyha ő most nem tart bűnbánatot, akkor mikor teszi? Azonkívül Júdás látta Jézus arcán a mély fájdalmat, mert csakhamar, miután lelkében felindult, Júdás elhagyta a termet, kiment, hogy eladja Mesterét. Ez az arc olyan bánatteljes volt, hogy meg kellett volna változtatnia Júdást. Mely nyelv mondhatott dörgedelmesebb szavakat, mint Jézus szavai: „Jaj annak az embernek, aki által az Emberfia elárultatik! Jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem született volna"! S nem mondta-e az ÚR: „Nem én választottalak titeket, a tizenkettőt? S egy közületek ördög!" Nos, hogyha ez a férfi nem ébredt fel, amikor ez a mennydörgés a feje fölött dübörgött és a cikázó villámok személyére mutattak, milyen ördögi konokságnak és bűn poklának kellett a szívében lennie?

Hogyha közületek egyesek Krisztust eladják, hogy üzletüket vasárnap nyitva tarthassák; hogyha Krisztust extra bérért eladjátok, mivel csaltok; hogyha Krisztust eladjátok, hogy aljas jövedelemhez jussatok – hogyha ezt teszitek, úgy ti nem figyelmeztetés nélkül vesztek el.

Nem azért megyek a szószékemre, hogy közületek valakinek tetszem. Isten tudja ezt. Hogyha többet tudnék a balgaságotokról, úgy világosabban mutatnék rá. Hogyha jobban ismerném az üzleti élet fortélyait, úgy nem irtóznék arról beszélni. De, ó, ember, kérlek téged, fordulj el – hogyha van itt ilyen – fordulj el ettől a gonosztól, így bűnöd talán még eltöröltetik!

Most szemléljük magát a cselekményt! Júdás tudatosan ment a kísértésbe. Ő nem várta meg, míg az ördög jött hozzá, ő elébement az ördögnek. Elment a főpapokhoz és azt mondta: „Mit adtok nekem?"

Egy régi puritán teológus erre mondja: „Mit tudtak neki adni? Mire volt szüksége ennek a férfinek? Táplálék, ruha nem kellett; ha olyan jó lett volna, mint a Mestere és a többi tanítványok: elég lett volna neki. Mindene megvolt, amire szüksége volt. De ő azt mondja: »Mit adtok nekem?«"

Némely ember vallása erre az egy kérdésre alapozódik: „mit adtok nekem?" – „Igen, mi járnánk a templomba, hogyha ott valamilyen alamizsnában részesülnénk." De hogyha úgy kapunk többet, hogy nem megyünk el, akkor úgy teszünk.

Ezen emberekből néhányan olyan bölcsek, mint Júdás. Ó, ott van egy férfi, aki az Urat már ötven fillérért eladná. Vannak egyesek, akik Krisztust a legkisebb pénzmennyiségért is eladnák. Kísértésben vannak, hogy az Urat megtagadják, hogy szentségtelen módon cselekedjenek, hogyha csekély is a nyereség, ha az nem sokat jövedelmez nekik.

Ez a kísértés mindannyiunkhoz odalép. Ne tagadjátok! Mindnyájan szeretünk nyereségre szert tenni. A hajlam a szerzésre minden szívben megvan, és megfelelő korlátok között ez nem gonosz hajlam; de hogyha a Mesterünkkel szembeni hűséggel kerülünk harcba – és egy olyan világban, mint ez, gyakori – akkor győznünk kell, vagy tönkremegyünk.

Közületek néhánynak gyakran alkalma van a választásra: Isten vagy nyereség; Krisztus vagy a harminc ezüstpénz. S ezért kötöm a lelketekre: Ne hagyjátok el a Mestereteket, kérlek titeket, akkor se, hogyha a világ a legnagyobbat is kínálná, hogyha kényelmet kényelemre halmozna is és dicsőséget, tiszteletet, figyelmet adna is még hozzá. Ilyen esetek gyakran adódnak. Emberek, akik eljöttek ide, úgy találták, hogy az üzletben előrehaladtak, mivel a vasárnap volt a legjobb nap erre. Néhányan jól érezték magukat, néhánynak jó benyomása volt akkor, de most elvesznek. Az üzlet felé fordultak.

Ismertünk másokat, akik azt mondták: „Igen, azt gondoltam korábban, hogy szeretem az Urat. De az üzletem rosszul ment addig, amíg az ÚR házát látogattam, ezért abbahagytam a látogatást." Júdás! Júdás! Neveden nevezlek, mert olyan vagy. Hitehagyás bűne ez! Isten segítsen neked, hogy megbánd és ne egy paphoz, hanem Krisztushoz menj, hogy vallomást tégy, s így megmenekülj!

Megállapíthatjátok, hogy Júdás Krisztus eladásában hű volt a mesteréhez.

„Hű a mesteréhez?" – kérdezitek. Igen, az ő mestere az ördög volt. Miután vele megegyezett, becsületesen végrehajtotta. Egyes emberek mindig igen becsületesek az ördöggel szemben. Ha megmondják nekik, hogy helytelen dolgot szándékoznak tenni, akkor azt mondják, meg kell tenniük, mivel megígérték, mint hogyha az eskü az ember számára kötelező lenne, hogyha helytelen cselekedetről van szó. „Sohasem akarok ismét abba a házba menni!" – mondták egyesek, s később pedig azt mondták: „Bár sohasem mondtam volna azt." Valami helytelen volt? Mi értéke van akkor az eskütöknek? Az olyan eskü volt, amelyet az ördögnek esküdtetek. A balga ígéret más, mint a Sátánnak adott ígéret? Ti hűségesek akartok lenni őhozzá?

Ó, Isten azt akarja, hogy ti az ÚR Jézushoz legyetek hűek! Szeretnénk Krisztushoz oly hűségesek lenni, mint a Sátán szolgái az ő urukhoz!

Júdás csókkal árulja el a Mesterét. Ez olyan, mint ahogy a legtöbb hitehagyott teszi: ők mindig csókkal árulnak el. Elolvastok egy istentelen könyvet, amely nem az igazság mély respektálásával kezdődik? Én nem teszem. Az új teológiáról írottak így kezdődnek. Ők elárulják az Emberfiát csókkal. A legkegyesebb kinézésű emberek gyakran a világ legnagyobb álszentjei.

Júdás bűnbánatával fejezzük be. Ő megbánta, de ez olyan bánat volt, amely halált szerzett. Vallástételt tett, de nem a tettre való tekintettel, hanem csak a következményre való pillantásban. Igen, sajnálta, hogy Krisztust elítélték. Valami szunnyadó szeretet, amit egykor a Mestere iránt érzett, felébredt, amikor látta, hogy elítélik. Talán nem gondolta, hogy odajut. Azt remélte, hogy átmegy közöttük, és a harminc ezüstpénzt megtarthatja és mégegyszer eladhatja őt.

Talán arra is gondolt Júdás, hogy Jézus valamilyen csodálatos hatalom megnyilvánulása által kiszabadul a kezükből, vagy pedig a királyságot proklamálja, s akkor ő ezt az áldott eseményt csak siettetné.

Barátaim, mindenki, aki a következményt bánja meg, az semmit sem bán meg. A gazember megbánja az akasztófát, de nem a gyilkosságot. Ez nem bűnbánat. Az emberi törvénynek természetesen a bűn következménye szerint kell kimérni a fenyítést, de Isten törvénye nem ezt teszi.

Képzeljünk el magunknak egy pályaőrt a vasúti szakaszon, aki kötelességét elhanyagolja. Szerencsétlenség történik, s emberek halnak meg. Nos, ez a férfi a gondatlansága miatt bűnös. De ez a pályaőr talán már sokszor elhanyagolta a kötelességét; abból nem származott szerencsétlenség, és hazament, és azt mondta: „Ó, semmi helytelent nem tettem." Nos, a helytelenséget sohasem a szerencsétlenség szerint mérik, hanem a dolog szerint, és hogyha te bűnt követtél el, s a leleplezést megúszod, úgy az mégis szégyenletes Isten szemében. Hogyha rosszat tettél és a Gondviselés megakadályozza a rossz természetes következményét, úgy Istennek dicsérete van abból, de te bűnös vagy, éppenúgy, mint ha a bűnödet teljes következmény kísérné és az egész világot lángra gyújtottad volna. Sohasem a következmények szerint ítéljétek a bűnt, hanem aszerint bánjátok meg, ami önmagában.

Jóllehet Júdás csak a következményért volt szomorú, mégis lelkiismeretfurdalás kínozta. Keresett egy fát, kötelet kötött rá és felakasztotta magát. De sietségében oly gyengén akasztotta fel magát, hogy a kötél elszakadt. Szakadékba esett, és azt olvassuk, hogy a belsősége kiömlött. Ott feküdt, mint egy megcsonkított hullatest, szörnyű intő jelként minden arra elhaladónak.

Aki üzletet csinál kegyességéből – hogyha olyasvalaki olvassa ezt – az talán nem végzi úgy, mint Júdás, de ezt a tanítást vegye a szívére.

Keach, tiszteletreméltó elődöm, egy prédikációkötetében szól John Child haláláról. Ez egy szabadegyházi prédikátor volt. A nyereségért és hogy állást kapjon, a lelkiismerete ellen cselekedett, és átlépett a püspöki egyházba. Tovább cselekedett a lelkiismerete ellen, mivel a gyerekeket meglocsolta és az egyház minden más ceremóniáját elvégezte. Végül cselekedete miatt olyan félelem támadta meg, hogy feladta állását és beteg lett; eskűdözései, káromlásai és átkozódásai a halálos ágyon olyan borzalmasak voltak, hogy mindenki csodálkozott efelett. Keach részletes tudósítást írt erről, hogy sokan mentek oda, és megpróbálták ezt az embert megvigasztalni. De ő ismételten ezt mondta: „Menjetek el! Menjetek el! Semmit sem használ, én Krisztust eladtam!"

Ismeritek Franz Spira rettenetes halálát is. Az egész irodalomban nincs olyan borzalmas dolog, mint Spira halála. Ez az ember megismerte az igazságot; jól állt a reformátorok között, tanult és minden valószínűség szerint bizonyos mértékben hű volt. De visszament a római egyházba, hitehagyott lett. S aztán a lelkiismerete felébredt, s nem ment Krisztushoz, hanem ahelyett bűne következményére nézett. Amikor látta, hogy a következményeket nem tudja megváltoztatni, elfelejtette, hogy a bűnök megbocsáttathatnak, és rettenetes félelmek közepette halt meg.

Az Úr legyen irgalmas most nekünk és vizsgáljuk meg szívünket! Mindazok, akik azt mondják: „Nincs szükségünk ezen prédikációra", valószínűleg ők azok, akiknek a legnagyobb szükségük van rá. Valaki azt mondja: „De hát nincs Júdás közöttünk", valószínűleg ő maga is egy Júdás. Vizsgáljátok meg szíveteket; minden ráncot hozzatok világosságra, a lelketek minden szögletébe nézzetek be, vajon hisztek Krisztusban, az ő igazságában és Istenben valóban? Az ÚR kutasson és vizsgáljon meg bennünket, és engedje megismerni utunkat!

S most befejezésül: az Üdvözítő itt van, és ő készséges arra, hogy most elfogadjon. Hogyha nem vagyok szent, úgy akkor még bűnös vagyok. Nem lenne a legjobb mindannyiunk számára, ismét a forráshoz menni? Közülünk mindenki újra megvizsgálhatja magát és mondhatja: „Uram, te tudod, ki vagyok. Én nem ismerem magam, de hogyha nem jól állok veled, úgy tégy engem igazzá; és hogyha igaz vagyok, úgy tarts meg! Bizalmamat beléd helyezem! Őrizz meg engem te magadért."

Ámen.

Fordította: Papp János
/Békéscsaba/

KÖZÖSSÉGI ÉLETÜNK ESEMÉNYEI

A Tanügyi Bizottság ülése

Március 8-án, Kispesten, a Misszióiskola tanári karával együtt tartotta ülését a Tanügyi Bizottság.
Az értekezlet tárgya: A Misszióiskola elmúlt tanévének értékelése volt.

Napirend:

- A Misszióiskola eddigi munkájának mérlege.
- A Misszióiskola jövője (az intézet helye, tanulók lakóhelye).
- 1993/94-es tanterv kialakítása.
- Kezdjen el az Iskola új nappali tagozatos tanévet?
- Kezdjen-e az Iskola levelező tagozatos tanévet?
- Szükségletek és lehetőségek felmérése.
- A Misszióiskola tanulóinak évközi és nyári gyakorlata.

Kovács Géza misszióiskolai igazgató értékelése:

A Misszióiskola első tanévében 28 tanuló tanult. Oktatásukat 11 tanár végezte. Az Iskola 3 éves főiskolai jellegű intézmény. Az első év a megalapozás tanéve volt, melyben az evangélizálási készség és a missziós lelkület kialakítása volt a fő célunk. A második tanévtől kezdődik a szakosodás. Tanulóink közül négyen egyetemi/főiskolai végzettségűek, 18 személy érettségizett, és hatan szakmunkások. Diákjainktól származó javaslat, hogy a következőkben csak érettségizetteket vegyenek fel az iskolába. Jó missziói készséget tanúsítanak a tanulók. Közösségi életük jó, segítik egymást. A vizsgákra felkészültek. 4-es alatti átlaggal mindössze ketten fejezték be a tanévet, 4-en lettek kitűnőek, 7-en közel kitűnők, 15-en 4-es felettiek.

Hegyi András TAB elnök hozzászólásában a diakonissza-intézmény helyreállításának, újrabevezetésének lehetőségét és szükségességét említette.

Papp János tanár testvér értékelésében elmondta, hogy a tanulóknál jó tanulási készség tapasztalható, viszont nagyon kevés az óraszám. 8-12-ig van tanítás. Hiányos vagy egyáltalán nincs szemléltetési lehetőség.

Győri Kornél főtitkár testvér hozzászólásában visszatérve a tanulók javaslatára, rámutatott, hogy a nem érettségizett, de szolgálatra kész gyülekezeti tagok számára is biztosítani kell a továbbtanulás lehetőségét a Misszióiskolában.

Tanári értékelés

Általános megállapítás: a tanulók tanulmányi hozzáállása megfelelő, igénylik a magasabb tanulmányi szintet. Nagyobb intellektuális különbség figyelhető meg a diákok között. Néhányan kevésbé képesek tartani a tanulmányi tempót.

Sürgősen megoldandó kérdések

1. Az Intézet működési helye.
2. A tanulók szakosodása, irányításuk különféle missziói területekre.

Győri Kornél testvér az Intézet jövőbeni elhelyezése dolgában megemlítette, hogy a BTA objektumának építése őszre még nem éri el azt a készültségi szintet, hogy mind a két iskola egyidejűleg használhatná. Pillanatnyi megoldásként szóba jöhet az Újpesti imaház. Az IBLA 1995-ban fogja átadni az épületet. Ez a későbbiekben az elhelyezés gondját nagymértékben csökkentheti.
A József utcai és a Wesselényi utcai bérlakások várhatóan az idén visszaszármaznak az

Egyház tulajdonába. Ezekből idővel fiú- és lánykollégiumok lesznek kialakíthatók.

Kettős szintű felmérés történt

— „Hogyan képzelem a jövőmet a Misszióiskola befejezése után?"
— „Milyen tárgyakat tanulnának szívesen a következő időben?"

A válaszok értékeléséből megtudtuk:

– 2 személy szeretne a BTA-n tovább tanulni. – 9-en ifjúsági pásztori szolgálatot szeretnének vállalni.
– 7 testvér gyermekmunkás, hitoktató, tanító szeretne lenni.
– 7-en szociális munka, klubvezető, deviánsok közötti munka-területekre készülnek.
– szintén 7-en gyülekezet-plántálók szeretnének lenni.
– 2 fő zenei pásztor,
– 1 testvér külmissziónárius
– és 4-en evangélistának készülnek.
(Többen két területet is megjelöltek.)

Szakosodás

Az Intézet további működésében 4 szak (fakultás) kialakítása válik szükségessé.

1. Ifjúsági pásztor, evangélista és gyülekezetplántáló.
2. Gyermekmunkás, hitoktató, vasárnapi iskolai tanító.
3. Szociális munkás, klubvezető, lelkigondozó, deviáns-gondozó.
4. Zenei területek (zenei pásztor).

A következő tanévre tervezett tantárgyak: biblikumok, az evangélizáció története (a hazai misszió területén), gyermekpszichológia, gyülekezetplántálás, homiletika, ifjúsági misszió metodikája, pásztorációs teológia, pedagógiai ismeretek, pszichológia (speciális tagozat), rendszeres teológia, számítástechnika, tanítványképzés, zene, karvezetés.

A diákküldöttség javaslata:

1. A vizsgaidőszak rendjére nézve javasolt a szórt vizsgarend, és ahol lehetséges ZH-k alapján történő osztályozás.
2. Kérték a tanulók az óraszám-minimum bevezetését, mely azt jelentené, hogy nem lenne kötelező minden órán részt venni, hanem csak egy meghatározott óraszámon.
3. Kérték legyen minimális követelmény a misszióiskolába jelentkezőknél az érettségi vizsga.
4. Új tárgyként kerüljön bevezetésre a számítógép fakultatív oktatása. Ennek előmozdítása érdekében egy számítógép megvásárlásához egyöntetűen felajánlották az 1992. év szeptember hónapjára esedékes, fel nem vett ösztöndíjukat.

A TAB állásfoglalásai

A Tanügyi Bizottság döntése alapján a Misszióiskola meghirdeti az 1993/94-es tanévet nappali- és levelező tagozatra is. A tanulóknak lehetőséget kívánunk biztosítani a szakterületüknek megfelelő nyári gyakorlaton való részvételre. A tanév idején pedig a gyülekezetekben végezhetnek gyakorlati munkát, a gyülekezetek meghívása alapján.

A Tanügyi Bizottság Szervezeti és Működési Rendjéről

A Tanügyi Bizottság Április 15-én tartotta soron következő ülését, melyen a Bizottság működési rendjét meghatározó kérdésekről volt szó. Régóta meglévő hiányosság pótlására kerülhet végre sor. Az előző években, évtizedekben – az elöd-szervezetnek – a Teológiai Bizottság működésének belső rendjét több területen leginkább csak szóbeli megállapodások, bizonytalan eredetű hagyományok befolyásolták.

A TB ezen az ülésén megtárgyalta Dr. Lehotzky Dezső bizottsági titkár testvér előterjesztésében a TB Szervezeti és Működési rendjének praeambulumát. Terveztük, de az idő rövidsége miatt a következő ülésre maradt a Teológiai Akadémia tanárainak munkába állítását meghatározó szabályzat kialakítása. Mindkét dokumentum a Szövetségi Tanács jóváhagyása alapján fog meghatározóvá válni.

A TB Szervezeti és Működési Rendje tervezetének vázlata:

1. A TB rendeltetése
2. Tagjai
3. Tisztségviselői
4. A TB Működési és Ügyrendje
5. A TB feladatai
6. Beszámolási kötelezettség

/A teljes - letisztázott és a Szövetségi Tanács által elfogadott - anyagot várhatóan a következő számban fogjuk közzétenni./

A Szövetségi Tanács és a Misszió-bizottság összevont értekezlete

1993. március 9.

Bevezető igével Győri Kornél főtitkár testvér szolgált, a Jer 5:1-6 alapján, majd köszöntötte a kibővített ülés résztvevőit.

1. A határozatképesség megállapítása és a napirend elfogadása után az

2. előző tanácskozás jegyzőkönyvének a felolvasása és a jegyzőkönyvvel kapcsolatos észrevételek, javítások munkája következett.

3. Elnöki beszámoló

Révész Árpád elnök testvér beszámolt a „Satellit '93" evangélizáció előkészületeiről. Ismertetője szerint, sokan - más egyházak is - felzárkóztak az előkészület munkáiban. Továbbá elhangzott, hogy mindenütt a baptista gyülekezetek a legaktívabbak a szervezési munkákban és élen járnak az adakozásban.
Budapesten három helyen lesz elérhető a műholdon sugárzott evangélium:

A MOM Művelődési Házban, Budán,
a Deák téri evangélikus templomban,
valamint a Nap utcai templomunkban.

E harmadik hely az eredetiekhez képest mint bővület számítható be.

Révész testvér megemlítette a volt Szovjetunió területén történő előkészületeket. Itt 83 helyre kértek technikai eszközöket. Börtönökbe, katonai objektumokba is eljuthat már az evangélium.

Révész testvér ismertette a virginiai „partnership"-kapcsolataink újabb fejleményeit:

negyedévi ütemezéssel támogatást küldenek virginiai testvéreink, a Tanítványság tanfolyam anyagának újabb, javított kiadásának a megvalósítására /az anyag újbóli kiadása előtt a javasolt változtatásokat Bayer György missziói titkár testvér gyűjti össze/ valamint

a Misszióiskola felszerelési gondjainak enyhítésére.

Ismét érkezik hat virginiai munkacsoport. Ebből az első négy Tahiban, az utolsó kettő pedig a Benczur utcai épület felújításán fog dolgozni. Várhatóan képzett szakember is érkezik velük, aki az elhanyagolt fűtésrendszer felújításában ad segítséget.

Várhatóan októberben több evangélizáló csoport érkezik. Az önkéntesen szerveződő csoportok előzetes felmérés alapján, különféle szolgálati rendbe lesznek besorolva. Augusztusban lehet véglegesíteni a gyülekezeti meghívásukat.

A Karizmatikus káosz című könyv kiadásának támogatására ígért segítségről még nem érkezett végleges információ.
Jelenleg a könyv első olvasati anyagát igényfelmérés céljából elküldtük több nagyegyházi vezetőnek.

Július 16-31. között egy virginiai számítógépes szakember érkezik a Macintosh számítógép használatának oktatására.

Egyházunknak az Amerikai Déli Baptista Szövetséggel való kapcsolatáról szólva Révész testvér elmondta, hogy dr. Errol Simons testvér összekötői megbízatása lejárt. Jelenleg szabadságát tölti hazájában. Visszatérve az IBLA vezetésében végzi további itteni szolgálatát.
Az új összekötő : David Bodenheimer testvér..

4. Főtitkári beszámoló

a/ Győri Kornél főtitkár testvér ismertette a Tanügyi Bizottság március 8-i ülésén elhangzottakat. A Misszióiskola részéről felmerült az igény

- TV és video berendezés,
- magnetofon, továbbá
- két db. számítógép beszerzésére.

Ezek a berendezések oktatási célokat szolgálnának.

A Szövetségi Tanács hozzájárult a beruházás megvalósításához.

b/ Nemeshegyi Zoltán testvér beszámolt a pestszenterzsébeti imaházépítési munkák fejleményeiről:

- Hamarosan megkezdik az építkezés munkáit.
- A gyülekezet pénze a munkák kezdeti költségeit fedezi, de a rendelkezésükre álló összeg nem lesz elegendő az építkezés teljes befejezéséhez. A gyülekezet előre jelzi, hogy a későbbiekben IMÉKA kölcsönt is szeretnének igénybe venni.

A Szövetségi Tanács felhatalmazta az Elnökséget, hogy tárgyalásokat folytasson az érintettekkel ez ügyben.

c/ Kérelmek és beruházási javaslatok:

Győri testvér ismertette az írásban benyújtott pénzügyi jellegű kérelmeket.

- a Szövetségi Tanács elé tárta Lukács Tamásnak a Szolgatárs szerkesztőjének kérelmét, melyben a lelkésztájékoztató folyóirat előállítását minőségileg javító lézernyomtató beszerzését kérelmezi. E beruházás költségigénye kb. 87.000 Ft + ÁFA.

- Szintén Lukács Tamásnak, mint az Elnökség mellett működő műszaki tanácsadó bizottság tagjának a beadványaként került a Szövetségi Tanács elé az MBE bérkönyvelését segítő számítógépes program beszerzésének javaslata. E program beszerzésének szükségességét a gazdasági környezet követelményei is sürgetik. E bérkönyvelő-program lehetőséget biztosít a folyósított illetmények havi, vagy időszakos részletezéséhez, feltárva, hogy milyen részletekből tevődik össze, illetve milyen levonások terhelik az illetményalapot. E program beszerzésének ára: 158 ezer Ft + ÁFA.
Elhangzott továbbá, hogy az infrastruktúrára történő beruházás a Szövetség alkalmazásában dolgozó, nagy mértékben túlterhelt testvérek munkáját is megkönnyíti, ugyanakkor szakszerűségben és naprakész kimutatásokban biztosít nagy lehetőséget, valamint munkaerőt takarít meg.

A Szövetségi Tanács mindkét javaslatot megszavazta, feltételül szabva a pénzügyi fedezet költségvetési megalapozottságát.

- Varga Boldizsárné gazdasági igazgató jelezte, hogy a mezőkovácsházi gyülekezet imaházépítési kölcsöntartozásuk kifizetésére, azonnali folyósítással, 40 ezer Ft-ot kér. Az összes segély-szükségletük 80 ezer Ft. A Szövetségi Tanács e kérelmet egy korábbi alkalommal már elfogadta.

- Bódis László, Kisvárdán szolgáló akadémiai hallgató testvér levélben tudatja a Szövetségi Tanáccsal, hogy a város önkormányzata felajánlott az ottani gyülekezetnek egy területet imaház és szolgálati lakás számára, mely a jövőben előnyös lehet a gyülekezetnek.

A Szövetségi Tanács ezt az ügyet átutalta az Elnökség hatáskörébe.

d/ A Szövetségi Tanács jóváhagyólag elfogadta a Misszióiskola és a Tanügyi Bizottság ez év március 8-án, Kispesten hozott döntését. A Misszióiskola:

- új évfolyama indul az 1993/94-es tanévben,
- a második évfolyamtól kezdődően négy szakterületen képez hallgatókat, (elképzelhető, hogy az új felvétellel akár hatvan főre is növekedhet a hallgatói létszám!)
- kívánatos, a BTA és a Misszióiskola egy helyen történő elhelyezése, a Könyvtár, a tantermek együttes használhatósága miatt, valamint a hallgatóknak a másik intézet óráiba történő áthallgatás biztosítása érdekében.

A Benczur utcai objektum egyik szintjén átmenetileg kialakítható lenne három tanterem, mely javíthatná a jelenlegi tarthatatlan helyzetet. Ha ez szeptemberig műszaki okok miatt nem valósulhat meg, akkor az Újpesti Gyülekezettel vesszük fel a kapcsolatot.

e/ Egy érdeklődő kérdés kapcsán Győri testvér megerősítette, hogy a szeretetházi gondnoki munkakör betöltésének feltétele a bentlakás. Ha ez nem teljesül, nem jöhet létre, vagy megszűnik a gondnoki alkalmazás.

5. Bayer György missziói titkár testvér beszámolt a Missziói Konferencia előkészületeiről.

A Misszióbizottsággal egyeztetett tervek kerülnek megvalósításra.
A Konferencián a különféle missziós tevékenységek áttekintése történik, a plenáris és szekcióüléseken.
A budafoki imaházban megrendezendő egyházi konferencián várhatóan mintegy 260 személy fog részt venni.
Kitűzött cél: a különféle missziói tevékenységek hatékonyságának növelése, összhangja.

6. A gazdasági igazgató beszámolója az elmúlt évről és a költségvetési tervezet főbb pontjairól.

A beszámoló a Szövetségi Közgyűlésen kerül ismertetésre.

- Felmerült a hajdúszoboszlói üdülő eladása, vagy más formában történő üzemeltetése, a deficit kiküszöbölése érdekében.

E pontban határozatot is hozott a Szövetségi Tanács, mely szerint az üdülő gondnokát anyagilag érdekeltté kell tenni a látogatottság növekedése terén.

7. Hargas Gyula építésügyi szaktitkár felvetette Tahi épülő objektumának későbbi hasznosítási lehetőségének kérdését.

Győri testvér válaszában utalt rá, hogy az esetenkénti bérbeadással történő hasznosítás lehetősége látszik ígéretesnek. Kisebb egyházi közösségek már jelezték igényüket több hetes bérlésre.

8. Meláth Ottó testvér, az Ellenőrző Bizottság részéről bejelentette, hogy elvégezték az ellenőrzési feladataikat. Megállapította, hogy a gazdasági igazgató vezetésével végzett munka nagyon jó.
Meláth testvér megköszönte az Ellenőrző Bizottság-i megbízatását és bejelentette, hogy tevékenysége megszűnik, melyet átad a Felügyelő Bizottságnak, mely az előző bizottság helyébe lép.

9. Szükségessé vált a Tahi üdülő részvételi díjának újbóli meghatározása.

A Szövetségi Tanács jóváhagyása alapján:

- felnőttek részére 2400 Ft;
- 10 éves kor alatt 1200 Ft;
- egyházi alkalmazásban álló személyek és házastársuk részére 1 hétre szóló kedvezmény alapján: 1200 Ft személyenként.

10. A Szövetségi Közgyűlés előkészítése, napirendtervezetének megbeszélése.

A Közgyűlés vezetésére Sipos Sándor pécsi és Szűcs Zoltán nagyvarsányi presbiterek kaptak megbízatást.

Az Elnökség felhatalmazást nyert az áhítat vezetőjének és egyéb más személyi kérdéseknek eldöntésére.

A Szövetségi Tanács megszavazta, hogy Igazoló Bizottságot a Jelölő Bizottság saját kebelén belül hozza létre.

11. A végzős teológiai hallgatók helyzete.

Győri testvér említést tett a Teológiai Akadémián mutatkozó múlt évi, jogi bizonytalanságról. Nem volt köztudatban a végzős hallgatók meghívásának rendje.

A gyülekezetektől érkező meghívásokat a TAB-on keresztül kell eljuttatni a hallgatókhoz.

A Szövetségi Tanács megerősíti a Misszióbizottság állásfoglalását, mely szerint a missziói szükségletre való tekintettel ajánlás alapján bocsátják szolgálatba a végzős hallgatókat.

Révész Árpád elnök testvér szólt az akadémiai hallgatók meghívhatóságának írásban rögzített rendje szükségességéről. Elhangzott továbbá, hogy az április 16-i lelkipásztor-értekezletnek a lelkipásztor helyváltoztatása, valamint az ügyintéző lelkipásztor feladatköre lesz a témája.

Bayer György missziói titkár testvér két konkrét esetet tárt fel:

a/ A Győri Gyülekezet kérése:

Heizer Tamás IV. évfolyamos akadémiai hallgatót kívánja meghívni gyülekezet-plántálási szolgálatra, három éves időtartamra. E meghívást az Európai Keresztyén Misszió Alapítvány is támogatja és a pénzügyi hátteret is biztosítja.

Egyházunk felajánlotta az EKM Alapítványnak a társult tagsági működést, de nem szabott feltételeket.
E kapcsolat próbája is lehet az ilyen jellegű missziós működési formának.

Révész Árpád testvér támogatólag szólt a győriek kérése mellett, hangsúlyozva Heizer testvér szolgálatának másik lehetséges területét, a Misszióiskola által képzett, gyülekezet-plántáló szolgálatra készülők gyakorlati felkészítésében.

A Szövetségi Tanács egyhangúan támogatta a győriek kérését.

b/ A Bodrogi Gyülekezet

Paróczi Zsolt végzős testvért kívánja meghívni lelkipásztori szolgálatra. Viszont ez a gyülekezet nem tagja a Szövetségnek, így egyébként sem hívhat a Szövetség által képzett lelkipásztorok közül.
Van lehetősége a kis a bodrogi gyülekezetnek a Szövetséghez csatlakozásra, ez azonban nem jelenti azt, hogy feltétlenül lelkipásztort is kap.

Kovács Géza lp. testvér a bodrogi munkát méltatva említette az ottani missziós kezdeményezéseket: óvodát hoztak létre, kapcsola-

tot létesítettek a falusi gyermekekkel. Jelenleg már egy iskola megnyitását is tervezik.

A Szövetségi Tanács felkérte az Elnökséget, folytasson tárgyalásokat és keresse a vélemények egyeztetésének lehetőségét.

12. Társult tagsági és egyéb szövetségi tagsági ügyek

Társult tagság létrehozásának ügyében megvizsgálta a Szövetségi Tanács a Napsugár Alapítvány, az Otthon Alapítvány, valamint a Kegyelem Alapítvány helyzetét.

Dr. Almási Mihály lp. testvér javaslata:

tisztázza a Szövetségi Tanács a Szövetség részvételének kérdését az alapítvány szervezetében. Mint Ismeretes - említette - az ASZ. tartalmazza a társult tag képviseleti lehetőségeit a szövetségi Közgyűlésen.

A Napsugár Alapítvány - mely kizárólag baptista résztvevőkből áll - már korábban benyújtotta társult tagság iránti kérelmét, mellékelve az Alapítvány Működési Szabályzatát.

A Szövetségi Tanács elfogadta a Napsugár Alapítvány társult tagság iránti kérelmét.

13. A következőkben az ülés a hivatalos külföldi kiutazások tervét egyeztette:

A jövőre nézve, a konferenciai időpontok ismeretében a kiküldendők személye előzetesen megbeszélt terv szerint lesz meghatározva.

14. Beszámoló az üres szolgálati helyekről, elgondolások, intézkedések betöltésükre.

a/ A Dunántúli Missziókerület déli szárnyán 3 üres szolgálati hely van: Komló, Bogyiszló és Paks. A három közül jelenleg egyedül Komlón és Pakson várható közeli megoldás.

b/ A Déli Misszíókerületben jelenleg nincs üres szolgálati hely.

c/ A Tiszántúli Misszíókerület: a hajdúböszörményi gyülekezet szeptemberig nem hív lelkipásztort. Jelenleg a szolgálati lakás építésén dolgoznak.
Berettyóújfaluban Fülöp Sándor testvér hamarosan nyugdíjas lesz, de a gyülekezet szeretné, ha továbbra is szolgálatban maradhatna közöttük.

d/ A Budapesti Misszíókerületben üres szolgálati helyek: Galgaguta, Őrbottyán, Csepel, Budа. A Wesselényi utcai gyülekezetben jelenleg még szolgál Hetényi Attila testvér, de nyugdíjba vonulása miatt hamarosan itt is ügyintéző lelkipásztort fognak felkérni.

e/ A Körösvidéki Misszíókerületben 3 üres szolgálati hely van: Kondoros, Szeghalom és Békés. Az utóbbi helyről Révész László testvér nyugdíjba ment.

f/ Az Északi Misszíókerületben minden hely be van töltve. Kazincbarcikán lesz szeptember 1-jétől üresedés, mert az Újvári házaspár Virginiába utazik, tanulmányi célból.

Macher Tivadar testvér, a MOBISZ elnöke felvetette, szükség volna egy ifjúsági lelkipásztor szolgálatba állítására.

Révész Árpád elnök testvér a Falu-misszió munkájáról szólva felvetette, szükséges egy felelős személy munkába állítása, aki segíti a jól induló missziós kezdeményezést, hogy semmiféle zavar ne támadhasson körülötte. Révész testvér említést tett arról is, hogy Debrecen környékén, Kovács Géza testvér irányításával jól működik a Falu-misszió csoport. Kübler János testvér a megkezdett munka jó irányáról szólt.

Bayer György missziói titkár testvér a Falumisszió élére állítandó felkészült, alkalmas vezető szükségességét hangsúlyozta.

15. Füredi Kamilla külmisszióban dolgozó szolgatársunk szabadságának idejét itthon tölti jövő év januárig.
Testvérünk több gyülekezetben fog szolgálni, beszámolva a kinti munkájáról.

16. A baptista kiadványok védelme a baptista piacon

A külső kiadók dömpingje elnyomja kiadványainkat. A Közgyűlés után az Elnökség napirendre tűzi ezt a kérdést.

A Szövetségi Tanács következő ülésére az Elnökség a könyvterjesztés és a kiadványaink védelmének ügyét megbeszéli és javaslatot tesz.

A zárszó után Károlyi János testvér imádságával ért véget a Szövetségi Tanács és a Misszióbizottság együttes, kibővített ülése.

***

Helyreigazítás — utóhanggal

A Szolgatárs 1993. februári számában Elnökségi tájékoztató címmel megjelent írás nem konszenzuson alapuló testületi állásfoglalást közölt, hanem csak egy sok témájú elnökségi eszmecsere vázlatos jegyzetét. Az eszmecsere során az elnökség foglalkozott az 1990. szeptember 23-án a Békehírnökben is közzétett, de sajnálatos módon feledésbe ment Misszióbizottsági határozat mellőzésével összefüggő ügyintézői mulasztásokkal, vagy az ügyintézők teljes mellőzésével. Sajnálatosnak tartjuk, hogy míg a mulasztók és mellőzők nem neveztettek meg, az ügyben közvetett módon érintett negyedéves teológiai hallgatók közül egynek, mégpedig Eszes Zoltánnak a neve bekerült a jegyzetbe. Ezért őt a teológiai hallgatók nyilvánossága előtt előszóban az Elnökség nevében már megkövettem, most ezt írásban megismétlem.

Utóhang

A hasonló ügyek megelőzése végett a jövőre nézve tisztázni kell egyet s mást.

1. A Misszióbizottság 1990. IX. 1-jével életbelépett hatályos határozata – bár némelyek úgy vélik – nem ajánlás. A határozat gyülekezetszerű és nem jogi hangvételű szövegéből ez egyértelműen kiderül: „A Misszióbizottság... összefoglalta a lelkipásztori szolgálatba állással kapcsolatosan követendő külső rendet." (Követendő az, amit követni kell.) Ezt a követendő rendet ajánlja aztán szeretettel az Országos Misszióbizottság minden ügyintézésben illetékes figyelmébe.

2. A Misszióbizottság határozata természetesen nem terjed ki minden részletre, hanem csak azt szabályozza, amit az 1967-ben elfogadott Egyházszervezeti szabályzat még hatályos III. fejezete – A lelkipásztor – nem tisztázott. Ám továbbra is érvényes – a tisztségek és testületek mai elnevezését alkalmazva – a következő szöveg:

ESZ 38: „A lelkipásztori szolgálati hely megüresedésekor a területileg illetékes misszíókerületi elnök ... egy hónapon belül a lelkipásztorhívás lebonyolítására – a gyülekezet (körzet) vezetőségével egyetértésben – ügyintéző lelkipásztort jelöl ki."

ESZ 39: „A lelkipásztor nélküli gyülekezet (körzet) vezetőségével"... az ügyintéző – a missziói titkárral egyetértésben – megállapodik egy lelkipásztor jelölésében.

A jelölt meghívásáról az ügyintéző által vezetett tanácskozáson a megjelent gyülekezeti tagok titkos szavazással döntenek."

Az Elnökség legfőbb gondja az 1992/93-as tanév során nem az volt – bár ez is szépséghiba –, hogy nem a Tanügyi Bizottság elnökének útján jutott el a legtöbb meghívás a végzős teológusokhoz, vagy nem a Misszióbizottság „engedélyével", hanem az, hogy az ismét idézett ESZ 38. és 39. szinte teljes mellőzésével. Több esetben most emiatt inkább helyi igények elégíttettek ki, összmissziónk legégetőbb szükségletei helyett...

3. Az igazságnak tartozunk annak kimondásával is, hogy bár a felelősségi rangsornak a legalján helyezkednek el az ügyben érintett teológiai hallgatók, azért nem hivatkozhatunk esetükben a mindenben mentesítő tudatlanságra, sem arra, hogy mindenben a tőlük elvárható gondossággal jártak volna el. Egyházjogtanból ugyanis mindannyian kollokváltak egy-két évvel ezelőtt, nem is rossz eredménnyel. Nos, a kezükben lévő jegyzet 19. paragrafusának ez a címe: „A lelkipásztor szolgálatbaállítása". Ennek b/ pontjában külön említés esik a „negyedéves teológiai hallgató" jelöléséről. (Ehhez az előadáshoz még bőséges példaanyaggal is szolgáltunk. A kollokviumi tételek közül a 2. b/ ugyancsak: „A lelkipásztor szolgálatbaállítása".) Ha tehát a hallgatók ezen ismereteik alapján azt tapasztalták, hogy meghívásuk a tanultaktól eltér, ezt nem „elszenvedniük" kellett volna, hanem mindenképpen jelezniük a missziói titkárnak.

Úgy vélem, hogy a lelkipásztori szolgálatba való elindulás olyan szent dolog, ami mindenkitől nagy körültekintést követel. Hiszem, hogy sokunknak tanulságul szolgáltak az utóbbi hónapok most érintett kérdései. Az Elnökségnek mindenképpen. Ezért a jövőben gondunk lesz a jobb tájékoztatásra, az ismertnek vélt dolgok ismétlés által való tudatosítására, és a teológiai hallgatókkal e témakörben már harmadéves kortól folytatott eszmecserére.

Győri Kornél
főtitkár

AKADÉMIAI SZAKDOLGOZATOK 1992-BEN

Papp János:
/Győr/

Az ifjúság szerepe a magyarországi baptista gyülekezetekben

Áttekintés

A DOLGOZAT VÁZLATA

Előszó

I. fejezet: Az ifjúság szerepe a kezdetektől az egyesülésig

1. pont: A kezdet története - fiatalok története
2. pont: Gyülekezetben munkálkodva
3. pont: Az ifjúsági egyletekről és azok működéséről

II. fejezet: Ifjúsági munka az egyesülés korától a fordulat évéig

1. pont: Az országos szerveződések kezdete
2. pont: Az M.B.I.SZ. és vezetői
3. pont: A KÚRT
4. pont: Ifjúsági Konferenciák és ingatlanok
5. pont: Utazó titkárság, Bányai Ferenc
6. pont: Az ifjúságok működése és alkalmaik

III. fejezet: Ifjúsági munka 1947-1980-as évekig

1. pont: Külső és belső körülmények hatása az ifjúsági munkára
2. pont: A gyülekezetek ifjúsági munkája
3. pont: Tahi és Balatonföldvár szerepe
4. pont: Összefoglalás

IV. fejezet: Ifjúsági munka az utóbbi évtizedben

1. pont: A Gyülekezeti Munkásképző Tanfolyam szerepe
2. pont: Konferenciák, csendesnapok
3. pont: A szervezett ifjúsági vezetőképzés Balatonföldváron
4. pont: A budapesti ifjúsági munka megélénkülése
5. pont: Az Ifjúsági Bizottság, majd a MABISZ létrejötte
6. pont: Az Életjel
7. pont: Egy példa a gyülekezeti ifjúsági munkára: Békés

V. fejezet: Tanulságok, feladatok, lehetőségek

1. pont: Mit végeztek, végeznek, végezhetnének a fiatalok a gyülekezetben?
2. pont: Ifjúsági vezetők és vezetőképzés
3. pont: Az ifjúsági órák programja, szervezettsége
4. pont: A fiatalok ifjúsági órán kívüli tevékenysége
5. pont: Fiúk-lányok kapcsolata az ifjúságban
6. pont: Egyedülálló fiatal felnőttek a gyülekezetben
7. pont: Teológiai hallgatók szerepe az ifjúsági munkában Budapesten és országosan
8. pont: A gyülekezet szolgálatának keresztmetszete

VI. fejezet: Kihívások, kérdések, melyekre felelnünk kell

1. pont: Szükség van-e összefogott ifjúsági munkára?
2. pont: A különböző irányvonalak összeegyeztetése
3. pont: Az ifjúsági segédanyagok
4. pont: Lesznek-e "Barnabások és Márkok"?

Utószó
Jegyzetek
Mellékletek

NÉHÁNY MONDAT AZ ELŐSZÓBÓL

Dolgozatom „térkép" típusú. Ahogyan egy térképen kirajzolódik az adott terület, úgy vázoltam fel én is az ifjúság szerepét a gyülekezetben. Áttekintettem történetileg a kezdetektől egészen napjainkig (az első négy fejezetben).

Vállaltam a kockázatot is, hiszen a történelmi távlatok még hiányoznak az utóbbi évek mérlegeléséhez. Felróható esetleg a dolgozat hibájaként a mélyreásás hiánya, ezt - legalább is részben – pótolandó, az utolsó két fejezet mai, aktuális kérdéseket boncolgat.

A dolgozat elkészítése közben forráshiánnyal küszködtem, különösen az „elmúlt 40 évre" vonatkozóan. A problémát riportok, felmérések készítésével láttam csökkenthetőnek. Ezeket - segítség a közreadás gyanánt - a mellékletben rendeztem össze.

Célom egyrészt a tisztábban látás, másrészt az eddig történtek összefoglalása a magam és az utókor számára. Igyekeztem néhány - általam fontosnak látott – kérdés felvetésére, s ha lehet, megoldási javaslat közlésére.

NÉHÁNY RÖVID RÉSZLET A DOLGOZATBÓL

Ifjúság a gyülekezetben

Meyer Henrik testvérnek egyik fő gondja volt az, hogy a fiatalokat maga mellé gyűjtse, és a missziómunkára alkalmas „gárdát" neveljen. Az istentiszteletek után visszatartotta a mindkét nembeli ifjúságot, majd külön tanította őket, illetve feladatokat osztott ki.
Már 1877-ben megalakult az első ifjúsági egylet a Dohány (később Wesselényi) utcai gyülekezetben. A vasárnap délelőtti istentisztelet előtt a fatalok az utcákon hívogattak, délután lakásokból is; valamint énekes csoporttal a város forgalmas helyein énekeltek, bizonyságot tettek, hívogattak.

Helyi és kerületi (területi) ifjúsági találkozók

Az ifjúsági konferenciákat az M.B.I.SZ. vezetői, szolgálattevői gyakran látogatták. Az egész ország ismerte őket, és így az M.B.I.SZ.-t is. Nagyon jól megosztották a munkát: az énekzenei, a leányügyi, az ifjúsági szakosztály vezetői mind a saját területükön szolgáltak a konferencia résztvevői között. Igyekeztek – az országos konferencia mellett – a helyi kezdeményezéseket támogatni, azokon jelen lenni, azután tudósítani róluk (például a KÜRT-ben).
1924-től 1927-ig 50 tavaszi ifjúsági konferenciát tartottak szerte az egész országban.

A szervezett ifjúsági vezetőképzés Balatonföldváron

A második, 1988. évi vezetőképző tanfolyam vezetője Rick Deal és Perjesi István volt. Rick Nyugat-Európából jött, ahol a Déli Szövetség munkatársa volt. A hét központi témája a Bibliatanulmányozás volt. (Hogyan lehet frissen, fiatalosan változatosan és hatékonyan tanulmányozni a Bibliát?) Az összes többi foglalatosság – játék, ének, bevezető, stb. – hogyan válhat a bibliatanulmányozás részévé, illetve szolgálójává. Ez a hét igen jól kiegészítette az első évet. Körülbelül 50-55 résztvevő volt az ország minden részéről. Mindez az ifjúsági munka további élénkülését szolgálta.

Az Életjel hatása a baptista ifjúságra

Valamely személy vagy dolog hatásának leméréséhez történelmi távlat kell. Annyit azonban megállapíthatunk, hogy az elszigeteltségből, nagyon nehéz körülmények közül induló lap mára a baptista fiatalok nagy részének ismert, kedvelt lapja lett. A megkérdezett fiatalok 48,2 %-a szerint jó ez a lap. Csupán 3,6 %-a szerint rossz. Sajnos 14,3 %-a a fiataloknak nem ismeri igazán az ifjúsági lapot.

Lusták-e a fiatalok?

„A fiatalok nem lusták, csak be kell indítani őket" – mondja egy megkérdezett hívő asszony. Igazoltatik ez az utóbbi években is.

1991/92-ben végzett felmérés szerint:

- 6 ifjúságnak heti kétszer van alkalma;
- az ifjúsági csoportok 57 %-ának mindig szervezett programja van ifjúsági órán;
- 23-féle dolgot csinálnak a fiatalok ifjúsági órán, és 40-féle dolgot ifjúsági órán kívül;
- az ifjúsági csoportok 32 %-ának van önálló zenészcsoportja;
- 30 %-nak beteglátogató csoportja;
- 19 %-nak énekkara;
- 3,6 %-nak klubcsoportja, könyvárusító, imaharcos és evangélizációs csoportja.

Ezekből is kitűnik: az ifjúság dolgozni akar. Kellenek a „lelki atyák", a lehetőségek, a támogatás és a kontrollálás. Ahol tud a gyülekezet vezetése lépést tartani és lelki vezetője lenni az ifjúságnak is, ott nagyon jó irányú változás, növekedés történik!

BEFEJEZÉSÜL NÉHÁNY MONDAT:

Lesznek-e „Barnabások és Márkok"?

Az elmúlt évtizedek léleksorvasztása után van-e fogadó közege a mai ifjúságnak? Vannak-e „atyák", akik kitárt karral fogadják a megtérőket, fiatalokat? Vagy elvárásokkal, kritikával, netalán közömbösséggel találkozunk?
Van-e önkritikája az ifjúságnak, hogy a „Tiszteld apádat és anyádat!" parancsot alkalmazzuk magunkra? Megkeressük-e a helyünket a gyülekezetben, a közösségben – még ha nehéz is –, hogy a „lelki szülői házban" fejtsük ki tevékenységünket? Van-e türelmes szeretetünk? Alázattal be tudjuk-e látni saját hibáinkat? Egyszóval: akarunk-e az Úrral és a gyülekezettel együtt dolgozni?
Vannak-e „Barnabások és Márkok"?

A SZOLGÁLAT ÚTJÁN

Renate Kuhl:

Misszió és lelkigondozás

Egy létfontosságú téma a misszió, a gyülekezet és a misszionárius számára.

Az arca fáradtnak és elcsigázottnak hatott. Vékony alakja görcsösnek tűnt, ahogyan ott ült előttem a heverőn. Nem éppen most volt több héten át szabadságon? "Ha arra gondolok, hogy a következő három hónapban gyülekezeteket és köröket kell látogatnom, egyre inkább elfog a félelem. Egyszerűen még nem érzem magam képesnek erre. A gyülekezetem már teljesen betáblázott: mindenek előtt a lelkigondozásban leszek bevetve, bár én a legszívesebben elbújnék. Mégis, talán össze kéne szednem magam. Nem hagyhatom el csak úgy magamat..." A nő összerándult és még egyenesebben ült.

Szűk két hónappal ezelőtt tért vissza egy négyéves missziómunkából. Nem volt neki könnyű egy olyan országban, amely külsőleg és lelki téren leginkább egy sivataghoz hasonlít. Ellenállás az evangéliummal szemben, politikai nyugtalanságok, betegség, nehézségek a csoportban - elege lett... Nem támogatták éveken át hűségesen imában és anyagikkal? Nem kellene-e itthonléte alatt teljesen a gyülekezet kívánságaihoz alkalmazkodnia? És nincsenek kötelezettségei is a missziótársasággal szemben? Mindenki tudni akarta, mi a helyzet "odakint" és mint sikeres misszionáriusnőt akarták ünnepelni. De senki sem kérdezte meg, hogy ő személy szerint hogy van. Persze, el lehetett fogadni, hogy minden rendben van, hiszen a szolgálatot - súlyos megbetegedését is beleértve - egészen jól bírta. Így aztán szinte megijedt, amikor az egészen személyes hogyléte felől érdeklődtem.

Ez nem egyedi eset. Már több misszionáriussal találkoztam, aki a többéves sikeres szolgálat után depresszióval jött haza, vagy teljesen kimerült és az ereje végéig kiégett volt. Más pszichoszómatikus panaszoktól, megint mások krónikus alvászavaroktól szenvedtek. Általában bűntudattal küszködtek és úgy érezték: csődöt mondtak. A mások reakcióitól való félelem további feszültségeket okozott. Egyre feltűnőbb számomra, hogy milyen sok misszionárius szenved lelkileg és érzelmileg. Némelyek gyermekkoruk óta hurcolnak magukkal be nem gyógyult sebeket, amik aztán az együttes életben és a közös munkában nehézségekhez vezetnek. Mások a munkastresszel nem tudnak megküzdeni, vagy úgy érzik, hogy túl sokat követelnek tőlük. Kisebbrendűségi komplexusoktól szenvednek, kudarcaikkal és sérültségükkel harcolnak. Ezért gyakran nincs bátorságuk ahhoz, hogy ezeket a "negatív" érzéseket bevallják maguknak; inkább elnyomják a tudatukban, racionalizálják, vagy elszellemiesítik őket.

A misszionárius a mai napig azzal próbálkozik, hogy megfeleljen a "lelki szuperman" képének, aki fölötte áll azoknak a problémáknak, harcoknak és frusztrációknak, amikkel a normális ember szembetalálkozik. Egy misszionáriusnak nem szabad, hogy problémája legyen, főleg nem lelki problémája. Raymond M. Chester 100-100 misszionárius férfit és nőt megvizsgálva megállapította, hogy a misszionáriusok stressz-terhelése nem nagyobb, mint más szociális munkásoké. Mégis úgy tűnik, hogy a misszionáriusok a stresszterhelést gyakran nem ismerik el, vagy éppen nem is tudatosítják. Ezért vannak ők jobban kitéve a kimerültség veszélyének, mint mások.

A misszionáriusok is emberek, valódi érzésekkel. Reagálnak. Elfáradnak. Érzik a szomorúságot és a félelmet, a reményt és a csalódást. De ezt gyakran nem engedik meg maguknak, mert ez éppenséggel nem felelne meg annak a képnek, amit önmaguknak alkottak magukról, vagy amit a keresztyén világ alkotott róluk. Ennek rossz következményei vannak.

A misszionáriusok – nagy motivációjuk ellenére – testileg és lelkileg éppúgy megsérülhetnek, vagy megbetegedhetnek, mint bárki más. A misszionáriusok is „cserépedények", amelyek széttörnek, ha nem megfelelően használják őket... A múltban e téren el voltak hanyagolva. Időközben azonban a misszióvezetők felismerték, hogy milyen szükséges és értékes a munkatársaik folyamatos lelkigondozói figyelemmel kisérése és fáradoznak is azon, hogy e kihívásnak eleget tegyenek. Mindenekelőtt az USA-ban jelent meg sok cikk és könyv, amelyek ezt a kérdést vitatják. Az „Evangelical Missions Quarterly" című magazin ezen a területen igazi kincsesbánya.

A fejlődés világméretekben ahhoz vezetett, hogy mai társadalmunkban a lelki zavarok, az érzelmi kiegyensúlyozatlanság és a pszichikai megbetegedések nagyon elszaporodtak. Ezalól a misszionáriusok sem kivételek. A misszionáriusok fiatal generációja gyakran – kortársaikéhoz hasonlóan – zilált családi viszonyok közül kerül ki. Nem szokatlan, hogy a misszióra jelentkezők múltja drogfüggőséggel, házasság előtti, vagy házasságon kívüli szexuális élettel, gyermekkori bántalmazásokkal és hasonlókkal van tele. A mai fiatal generáció gyakran már nem azonos mértékben terhelhető, ill. vállalja a terhelést. Egy jóléti társadalomban, a tekintélyelvűség ellenes nevelés befolyása alatt nőttek fel, és gyermekkoruktól fogva megszokták, hogy minden kívánságuk teljesül. A szülői szeretetet és odafordulást gyakran anyagi gazdagság helyettesítette. Ennek a lelki hiánynak a kihatásai és az ezzel járó csökkent terhelhetőség gyakran csak a missziói munka stresszében derül ki.

Alkalmazkodni egy más kultúrához, egy idegen nyelv megtanulása, a gyakran nehéz életkörülmények, az egyedüllét, a pokoli klíma, a szembesülés a szegénységgel és az igazságtalansággal a fejlődő országokban, állandó ide-oda utazgatás az otthon és a misszióterület között - egy misszionáriusnak ezekkel a stresszfaktorokkal számolnia kell.

Nem lebecsülendő a lelki harc sem. „Nem test és vér ellen van tusakodásunk." A sátán ellenáll az evangélium üzenetének és minden elgondolható módon támad. Túlhajtottság, szorongató idő, betegség, balesetek, anyagi nehézségek, elválás a gyermekektől (iskola miatt), a lelki aszály érzése, sőt depressziók - mind egy-egy támadási alkalom, hogy megbéníts on minket.

A vizsgálatok kimutatták, hogy a másokkal való együttélés problémája és a kulturális alkalmazkodás azon nehézségek közé tartoznak, amelyek a leggyakrabban igényelnek szakképzett lelkigondozói segítséget. Ugyanígy a családi, gazdasági és gyermeknevelési nehézségek is viszonylag gyakran igényelnek szakértői segítséget. Szigorúbb válogatásra volna szükség?

Több oldalról megközelítve fáradoznak azon, hogy egy szigorúbb kiválasztással a misszióra jelentkezők lelki problémáit idejében felismerjék, és így a későbbi, már a misszióterületen bekövetkező katasztrófákat elkerüljék. Sok misszió csinált ezért a jelentkezővel személyiségtesztet, ill. nyelvtudástesztet. A tesztekből különösen azokat az információkat becsülik meg, amelyek egy jelentkező személyi háttere alapján – pl. egy nem működő család esetében – a személyiségproblémákhoz kiindulási alapot nyújtanak.

Mégis kiderült, hogy gyakran a modern pszichológia szerinti legjobb és legpontosabb tesztek sem tudják a mélyen fekvő traumákat megragadni. Ezeket a lelki hiányokat sokszor olyan jól kompenzálják, hogy normális körülmények közt észrevétlenek maradnak és csak a misszióterületen, a stressz hatására kerülnek a felszínre.

Téves következtetés volna, ha a misszióterületen fellépő problémákat úgy akarnánk elkerülni, hogy „tökéletes jelöltek" után néznénk. Hol van olyan ember, aki lelkileg és testileg tökéletes? Nem éppen mindig a gyengéket használta Isten, hogy nagyot tegyen általuk? „Ami gyenge a világ szemében, azt választotta ki az Isten, hogy megszégyenítse az erőseket" (1Kor 1:27)...

Gordon White erre a következtetésre jutott: "A missziótársaságok már felismerték annak a jelentőségét, hogy a misszióra jelentkezőket megválogassák, és hogy pontos vizsgálatokat folytassanak arról, hogy miért hagyják abba a misszionáriusok a munkájukat. De ezek a módszerek nem elegendőek. A misszionárius általános jóllétéhez és sikeréhez feltétlenül szükséges a hatásában gyógyító, erősítő, iránymutató, kibékítő és gondoskodó lelkigondozás."

„Megelőzni jobb, mint gyógyítani." Ez a szólás az orvosi misszióban régóta ismert. Megelőző intézkedésekkel és egészséges életvitelre való neveléssel többet lehet elérni, mint a kórházi kezelés által, amihez úgyis csak kevesen jutnak hozzá. A fenti szólást a lelki egészségügy területén is alkalmazni lehet. Manapság éppen a misszionáriusoknak van szükségük lelkigondozásra, méghozzá folyamatosan, hogy testileg, lelkileg és szellemileg fittek és terhelhetők maradjanak. Túl nagy kö-

vetelmény volna, ha ez a felelősség is egyesegyedül a vezetőt terhelné. Elég neki azokon segíteni, akik láthatóan bajban vannak. Némelyiknek szakember segítségére van szüksége, mert a nehézségeit nem ismerték fel és nem dolgozták fel idejében.

Dr. Jo Anne Dennett, a SIM International orvosi tanácsadónője így ír: „Állítom, hogy minden misszionárius élete és szolgálata gazdagabbá válna, ha egész missziói pályájuk alatt biblikusan megalapozott lelkigondozást kapnának, ami a személyes épülést és a személyes növekedést szolgálja. Ezt nagyrészt maguk a misszionáriusok tehetnék meg, követve a bibliai felhívást: »Egyik a másik terhét hordozzal« Pásztorok és szakképzett lelkigondozók lényegesen hozzájárulhatnak a misszionáriusok belső növekedéséhez és éréséhez, és segíthetnek nekik a különböző problémák megoldásában." Dr. Dennett hangsúlyozza, hogy minden egészséges és normális misszionáriusnak szüksége van lelkigondozásra, nem csak azoknak, akik már úgyis szakképzett segítségre szorulnak.

Az általa használt kifejezés: „precounselling" egy a missziótagok közti kölcsönös egymáson-segítést, egymásra-figyelést és egymásnak-ottlevést ír le, amikor mindenki tudja: elfogadják és megértik s így a maga gyengeségeit és belső harcait nem kell szégyellnie.

Ahhoz, hogy a munkatársak egymást a lelkigondozói szolgálatra jobban felkészítsék, külön szemináriumok ajánlhatók helyi, vagy nemzetközi szinten. Az ilyen szemináriumok számára különösen alkalmas téma pl. az emberek közti kapcsolatok, a kulturális alkalmazkodás kérdései, a stressz, a konfliktusok megoldása, stb.

1992 májusában a WEC International szolgálati ülése elfogadta azokat az irányelveket, amelyek ennek a kihívásnak eleget tudnak tenni. Ezenkívül a jövőben a vezető munkatársak felkészítése erősebb lesz, hogy lelkigondozóként állhassanak mások mellé. Remélik, hogy ezzel a munkatársak pásztori gondozása lényegesen javulni fog. Rámutattak, hogy rendkívüli módon szükséges minden egyes misszionáriussal - rögtön hazatérése után - felmérő jelleggel egy jó nagy beszélgetés. Így adott esetben a problémákat időben fel lehet ismerni és a későbbi nehézségeket el lehet kerülni.

Egy ilyen „debriefingnek" hármas funkciója van: tisztázni kell a szervezési kérdéseket (pl. további tervek a szolgálattal, a közös munkával kapcsolatban, családi ügyek); ezután a misszióterületen töltött idő alatt szerzett mélyreható tapasztalatok és élmények (mint pl. politikai nyugtalanságok, betegség, baleset, egy barát halála, krízisek, stb.) kerülnek megbeszélésre; végül a lelkigondozói beszélgetés segíti tovább a misszionáriust.

Ebben az összefüggésben tehát az otthon tartózkodásnak kellene nagyobb figyelmet szentelni. Némelyek ugyanis a szabadság után kimerültebben tértek vissza a misszióterületekre, mint amikor elhagyták azt. Az otthon tartózkodás alatt a misszionáriusnak a missziótársaság megbízásából utazószolgálatot kell teljesítenie és emellett kellene, hogy legyen ideje és alkalma a pihenésre! Ugyanígy van ez a továbbképzéssel is.

Egyesek a négyéves bevetés alatt testileg és lelkileg szinte kilúgozódtak. Nem kevesen vannak érzelmileg kiégve és pszichikailag kiütve, úgyhogy különleges gondozást igényelnek. Mégis pont ők, a „hősi sebesültek" nem jutnak hozzá a lelkigondozáshoz.

Aki a szolgálatban testileg megbetegszik, azt sok szeretettel és gondoskodással veszik körül. Imádkoznak érte, meglátogatják, mindenhol érdeklődésre és szimpátiára lel. De ha valaki lelkileg van kiütve és legyengülve, sőt: pszichoterápiára szorul, akkor a dolgot lehetőleg eltusolják. Nem éppen az ilyeneknek volna szükségük külön odafordulásra, a terhek keresztyéni együtthordozásával a bátorításra és a buzgó közbenjárásra? Egy harcban megsebesült katonát hősként szokás ünnepelni. A misszionárius, aki lelkileg kimerült és hősi sebeket szerzett, félre van téve... A misszióvezetőségek elmagyarázhatnák a hazai gyülekezeteknek, hogy misszionáriusaiknak is szükségük van a lehetőségre, hogy a közösségben egészen önmaguk lehessenek. Hagyjátok, hogy emberek legyenek, akiknek nem kell szégyellniük a gyengeségeiket, a kimerültségüket, a frusztrációjukat! Hagyjátok, hogy emberek legyenek, mint mindenki másnak! Törékeny edények ők, melyek arra várnak, hogy újra megteljenek. Ne csak sikerjelentéseket kelljen hazahozniuk, hanem hadd számolhassanak be az árnyékos oldalról, a nehéz tapasztalatokról – minden rossz lelkiismeret nélkül. Az otthoni gyülekezetben, vagy a baráti körben fel kellene tudni tankolniuk. Csak így fog nekik a hazalátogatás valódi segítséget, erőt és lendületet ajándékozni.

Ford.: Szalai András

(Evangelikale Missiologie 1/93, 13-17. oldal)

Dr. Udvarnoki Béla:

CHARIZMA

Az újszövetségi könyvek, levelek, írói-nak mindegyikének megvan a maga írói jellegzetessége és mindegyiknek megvan a maga különleges szókincse. Pál apostol írásaiban találunk egy szót, amelyet rajta kívül csak Péter apostol használ /de csak egyszer, 1Pt 4:10/, és amely magyar fordításban csak két szóval adható vissza. Ez a szó: Charizma, magyarul: kegyelmi ajándék. A charizma szó a görög charidzomai igéből származik s ennek az igének a jelentése: kedveskedni, szívességet tenni, megajándékozni. Amikor ennek a szónak újszövetségi használatát vizsgáljuk, akkor azt találjuk, hogy ez a szó jelzi Istennek azt a csodálatos jóindulatát, ajándékozó kedvét és tevékenységét, amellyel közvetlen adományozás révén vagy közvetett juttatással gazdagítja és szépíti a hívők lelki életét, s alkalmassá teszi őket arra, hogy szent és lelkileg egészséges életet éljenek.

A hívő embert a Szentírás újjászületett embernek nevezi s az újjászületett ember életében van csecsemő s felnőtt kor. Hogy az újjászületett ember élhessen, ahhoz éppúgy szükséges a charizma, mint ahogy a testi élethez szükséges a tüdő, a máj, az agy s hogy az újszülött ne csak éljen, hanem növekedjék és később munkaképes önálló egyén legyen, ahhoz egészséges izomzat, végtag és csontváz kell, de éppúgy kell a kegyelmi adomány ahhoz is, hogy az újjászületett ember hasznos és Istent dicsérő lelkiéletet éljen.

Megtérésünkre azt mondjuk, hogy az Isten kegyelméből jött létre. Így igaz. De megtérésünk és újjászületésünk után lelki életünk, lelki munkánk, fejlődésünk és a hitben való megmaradásunk is Isten kegyelmi munkája következtében lehetséges és Istennek ez a kegyelmi munkája nem más, mint a charizma állandó osztogatása a megváltottaknak. Charizmával élünk és szolgálunk a mi Istenünknek.

I.

A kegyelmi ajándékokat a kegyelem kútfejétől, Istentől kapjuk. Legtöbb keresztyén nem is tudja, hogy Isten, telve jóindulattal és szeretettel, olyan ajándékokat kíván adni gyermekeinek, amilyenek minden földi értéknél többet érnek. A kegyelemből való üdvösség boldog és biztonságos érzést ad. A kegyelem munkája azonban nem szűnik meg az üdvösség egyszeri nyugtázásával, hanem folytatódik a charizma állandó ajándékozásával. Eképpen a hívő állandóan érzi Isten kegyelmi munkájának hatását.

Miből áll a kegyelmi ajándék: Pál apostol írásai adják meg e kérdésre a választ. Az Isten gyermekeinek és szolgáinak adott charizmák a következők: Írásmagyarázat, szolgálat, tanítás, intés, adakozás, vezetés, könyörületesség /Rm 12:6-8 szerint/, bölcsességnek beszéde, tudománynak beszéde, hit, gyógyító erő, csodatevő erő, prófétálás, ítélőképesség, különböző nyelvek ismerete és nyelvek magyarázása /1Kor 12:8-10. szerint/ végül örök élet /Róma 6:23 szerint/.

Kétségtelen, hogy a kegyelmi ajándékoknak nem teljes sora a fenti idézet. Sokkal több charizma van, mint amennyit Pál feljegyzett. Ebbe a sorba tartozik, helyes következtetés alapján a reménység és a szeretet is. Ha a hit benne van a sorban, akkor a reménység és a szeretet is odatartozik, annál is inkább, mivel 1Kor 12:31. utal a „hasznosabb ajándékokra" – s ezek közé tartozik a szeretet, amint ezt az említett levél 13. részéből megtudjuk.

Megállapítható Pál leveleiből az a tény, hogy ezen adományokból Isten nem ad sokfélét egy embernek. „Külön-külön ajándékaink vannak a nékünk adott kegyelem szerint" /Róm 12:6/ és ez az isteni elosztás azért van, mert a hívők közössége képezi Krisztus testét s ebben a testben is sok tag van s a tagoknak más-más feladata van. De szükséges az elosztás azért is, mert az ember a sok jóval sem bír s egyik-másik felettébb bölcselkedne, mint ahogy kellene bölcselkednie s nem a néki adott hitnek mértéke szabná meg bölcselkedése határát /Róm 12:3/.

Megállapítható továbbá az a tény is, hogy azok a lelkimunkások, akiket az Úr hívott a misszió szolgálatára, különös gondoskodását érzik a charizmák megnyerése tekintetében. A hit, vezetés, ítélőképesség, írásmagyarázat, tanítás, intés, bölcsességnek beszéde mind olyan ajándék, amely nélkül lelki munkát végezni nem lehet. Csodálkozva látjuk azonban, hogy egyszerű, iskolázatlan, jámbor férfiak milyen nagy és eredményes lelki munkát tudnak végezni a charizmák birtokában s azt is látjuk, hogy kegyelmi ajándék nélkül a lelkimunkás keservesen vergődik egy ideig s azután kénytelen letenni a szolgálatot. Ha nem kapott különleges lelkiajándékot, bizonyára megbízatást és küldetést sem kapott.

II.

A kegyelmi ajándékok értékében és használatában különbségek vannak, bár mindegyik adomány, miután Isten ajándéka, különösképpen értékelendő. A legkisebb charizma is nagyobb érték, mint a vagyon, hírnév, egészség, vagy bármi más emberi érték. Úgy tűnik az írásból, hogy maga Pál apostol is, aki legjobban ismerte a charizmák tulajdonságait, kívánatosabbnak tartotta az egyiket a másiknál s némelyik kegyelmi adomány birtoklásának jelentőségét különösen kihangsúlyozta. Ha az ige alapján és Pál apostol így magyarázható útmutatása alapján csoportosítjuk a charizmákat, akkor láthatjuk, hogy a legalacsonyabb értékűek azok, amelyek úgy a tulajdonosnak, mint másnak aránylag a legkevesebb szolgálatot teszik. Nem így a beszéd, a prófétálás charizmája és mellette a szolgálaté, a gyógyító erőé és könyörületé. De ezeknél is értékesebb a hit, remény, szeretet és az örök élet charizmája.

Békehírnök.1944. júl. 29.

/Folytatjuk./

Lukács Tamás:

KIÁBRÁNDULT SZENTEK, SZÉLNEK ERESZTETT PÁSZTOROK

/Vívódások a „lelkipásztor-menesztés, -marasztás" terjedő divatja felett/

A jelenség vizsgálata

A nyugati keresztyénség berkeiben már jó ideje ismert jelenség a „pásztor-marasztás" intézménye. Helyenként 2 év után, máshol 3 vagy ennél 1-2 évvel hosszabb idő után megvizsgálják a szolgálatra meghívott lelkipásztor továbbszolgálásának kérdését, a pásztor működésének általános és helyi elvárásokhoz viszonyítása alapján.

Ez az intézmény nem bibliai eredetű, – a szekularizáció ez esetben mint demokratikus munkaszerződés jelentkezik a gyülekezetben – és a meghívott lelkipásztor a meghívás elfogadásakor már tisztában van azzal a ténnyel, hogy a munkaszerződésében rögzített idő után megvizsgálják további ottani szolgálatának szükségességét. Ha a gyülekezet illetékes fórumai úgy döntenek, hogy mennie kell, mert nincsenek megelégedve a szolgálatával, akkor, ha sóhajtozva is, de tudomásul kell vennie e tényt, hiszen ezzel együtt fogadta el annak idején a gyülekezet meghívását.

Mint mondtuk, ha nem is bibliai eredetű, de legalább becsületes, szerződésben előre rögzített szolgálatvállalási feltétel szerint működik ez a rendszer. Menetközbeni változtatgatásról, a szolgálati szerződés módosításáról általában sincs szó. – Csak a grundon focizó gyerekek engedhetik meg maguknak, hogy az adott helyzethez magyarázzák, igazítsák a szabályokat. A gyülekezetek ezt rendszerint nem teszik meg.

E rend védelmezői – a másképpen látókkal folytatott vitában – azzal érvelnek, hogy a gyülekezeteknek is biztosítani kell a lehetőséget – miként ez a pásztoroknak majdnem minden esetben meg is volt – a szabad váltásra. Ha a pásztor unottá válik, vagy valami ok miatt elhanyagolja feladatait, esetleg önmagát, – netalán valamilyen esztétikai érzéket bántó betegség érné utol – ne maradhasson ott tetszése szerinti ideig a gyülekezet terhére.

Felmerül a kérdés: ez volna hát a Szentlélek gyülekezetépítő, szervező munkájának az általános gyakorlata?

Vajon nem a gazdasági életből begyűrűző, kölcsönösen, mindenkinek mindenki iránti bizalmatlansága ez?

Az alkalmatlan pásztor nem maradhat a gyülekezet élén. – Ez minden vitán felül áll. A pásztor és gyülekezet megromlott kapcsolatát valóban meg kell vizsgálni. De talán ezt egy, a rendkívüli esetekre vonatkozó szabály-

nak kellene nevezni, és nem általános gyakorlatnak. /A hazai misszióterületeken tapasztalható viszonylag magas számú szolgálati helyváltoztatás – kevés kivétellel – nem a pásztorok nagy mozgásigényéből fakad, hanem úgy tűnik, sokkal inkább az üres misszióállomások élniakarásának vonzási erejéből./

A pásztor megvizsgálásának szempontjai meglehetősen vitathatóak. Ha a bemerítettek számától teszik függővé a szolgálati idő meghosszabbítását, az felhígulást idéz elő. Tudományos fokozat elérése, a látogatások számszerűsített mérlegelése, vagy bármilyen mérhető adat vizsgálata számítgatóvá teszi a pásztort. És a gazdasági élet csábításában missziói téren lebénult gyülekezet az elmaradó „áldásokért" egyedül a pásztorát akarná meneszteni? Nem kellene-e mindjárt a teljes előljáróságot is felmenteni tisztségéből?

Ez a jelenség akarva, akaratlan, a gyülekezetek egyszemélyi vezetését erősíti. Hiszen minden hiányért egy személyt, a pásztort teszi felelőssé. Holott – a Bibliából tudjuk – a misszió: csapatmunka. A Test, ha jól szolgál, az egész nyer dicséretet. Ha szolgálata hiányos, az egész kap feddést. Az igehirdető szolgálata ráépül a gyülekezet szolgáló életére, és a szolgáló gyülekezet épül az igehirdető által. Ha netalán a – szolgálatra valamilyen szempont szerint, a gyülekezet által kiválasztott és meghívott – pásztor „megerőtelenül", nem szabad elfelejteni, hogy ez ott, abban a környezetben következett be! Talán túl sokat hagytak a pásztor vállán a felelősségből, vagy kísértéseiben egyedül hagyták, harcaiban nem akadt egyetlen Áron, sem Húr, aki imádságában támogatta volna. Esetleg anyagi gondjaiban hagyták egyedül.

„Amputáljuk a nyelvet! – mondják a béna kezek és a bezárt szemek". Mintha nem ismernék a Krisztus-test élettani törvényét:

> „...ha szenved az egyik tag, vele együtt szenved valamennyi, ha dicsőségben részesül az egyik, vele együtt örül valamennyi."
> /1Kor 12:26/.

Napjainkban a hazai misszióban is – főként a nagyobb gyülekezetekben – egyre sűrűbben jelentkezik a szándék a lelkipásztor szolgálati idejének valamilyen időbeli behatárolására. Vannak gyülekezetek, melyek a lelkipásztor meghívásával egyidőben jelzik, hogy a meghívást 4 vagy 5 évre gondolták. /Egyházunkban jelenleg érvényben van az 1989. 10. 24/11 számú Egyháztanácsi Határozata, mely kimondja: „Csak az az aktív lelkipásztor hívható meg új szolgálati helyre, aki az előző szolgálati helyén legalább öt évet eltöltött a lelkipásztori szolgálatban."/ E kérdéskörben egyéb rendelkezés nem lévén, - kivéve a fegyelmi jellegű ügyeket -, a tájékozódni kívánóknak valamelyest ez a Határozat támpontot adhat.

Ha igényes alapossággal mérlegeltük e „lelkimunkás-munkaerőgazdálkodási" kérdés jogi oldalát, vessünk egy pillantást a lelki-, majd az emberi oldalára is.

1. A kérdés lelki oldala

A pásztor-marasztás intézményének létjogosultságát lelki jellegű érvvel is szokták bizonyítani: „Az ötévenkénti pásztor-váltás rendszerint lelki felfrissülést hoz a gyülekezet életében. Az újonnan munkába állt lelkész nagyobb aktivitással végzi a munkáját."
— Ez a megállapítás igaz. Legalább annyira igaz, mint amennyire az ötévenként önkényesen „cserélt" házastárs újszerűsége gyönyörködtet. Ez az igazság a testies keresztyénség zászlaján díszlik, mely kitalált, vagy átvett valamit a társadalmi szokásokból, és reméli hozzá Isten igazolását.
— A pásztorát rutinszerűen cserélgető gyülekezetben végezhet-e alapos munkát egy lelkipásztor? Nem kényszerül-e hangsúly-eltolásokra önvédelemből?
Asztalos Imre szolgatársunk mondta el nekem egy közös szolgálati utunk alkalmával, hogy számára legalább három év kell a gyülekezet alapos megismeréséhez. Valószínűleg másnak is. Az érdemi munkára a fentebb jelzett munkaszerződések nyomán már csak két év maradna.

Milyenek lesznek a jövő gyülekezetei — a megnevezett forma elterjedőben van – ahol már képtelenség lesz mélyrehatoló pásztorolási munkát végezni? Minden pásztor csak a felszínt gereblyézgeti. A mélyre nem mer nyúlni, mert az az állását is veszélyeztetheti, meg nem is lát /még ennyi idő alatt/ mindent tisztán.

Az is igaz, hogy nem újkeletű jelenség a pásztorok, szolgák cserélgetése, szolgálati helyek önkényes váltogatása. Az Ószövetség véres elhallgattatásokról is tud. A maihoz hasonlót már az I. század második harmadán látjuk jelentkezni.

a/ Voltak, akik nem szívlelhették az egészséges tudományt, hanem saját kívánságaik szerint gyűjtöttek maguknak tanítókat, mert viszketett a fülük /2Tim 4:3/.

b/ Mások, pásztorok és pásztori munkatársak az anyagiak és evilági vonzások bűvöletében fordultak el hivatásuktól /pl.: 2Tim 4:10/.

c/ Megint mások talán a missziós módszerekkel nem értettek egyet, nem kaphattak tetszésük szerinti megbízatásokat, vagy közben „felfedeztek egy új teológiát", esetleg szerettek volna egy kicsit lazítani a szolgálati fegyelem szintjén – szóval elmentek /2Tim 1:15-18, 2Tim 4:11/.
Az állhatatlanság példáit megtalálhatjuk – szinte minden viszonylatban – a pásztorok, a hívek és a gyülekezetek eseteiben is.

A főkérdés az istentisztelet. Isten tisztelete-e az, ami e dolgok kapcsán történik? Igaz-e még az érintett gyülekezetekre, hogy a Test részei, melynek Krisztus a feje?

Pásztorlás és elvárások

Valós tény, hogy mi, pásztori szolgálatra elhívott gyülekezeti tagok sok mulasztással végezzük szolgálatunkat. Ezért a kritika nem alaptalan. A hiányosságaink és hűtlenségünk, sok esetben tehetetlenségünk következményei kísérnek bennünket. Nem marad más, mint helyes önvizsgálat és helyreállás után újra „nekifeszülve" futnunk egyenest a cél felé.

Sajnos gyülekezeteink nagyobbrészt még azt a munkát sem tükrözik vissza, amit egy-egy pásztor belefektetett. Újkeletű divatirányzatok terjednek a gyülekezetekben. Egyre több a kritikus és egyre kevesebb a hű munkás. Helyenként minden szolgálatot a pásztortól várnak. Napjainkra szinte lelkipásztori kötelezettséggé vált a családlátogatás, noha a Biblia nem az egyetlen üdvözítő lelkigondozói módszerként említi, sőt, nem is említi. Hasznossága miatt mégis élünk e szolgálati lehetőséggel, de vajon csak a pásztor feladata ez?
Pozitív példaként egy budapesti gyülekezet próbálkozását említhetem, melyben az előljárók felosztották maguk között a gyülekezet tagságát, hogy felelősségi köröket alkotva gondozzák Isten népét. Ez ritka szolgálati kezdeményezés.

Hány szolgatársunk végzi csendesen, alázattal mások, a saját haszna után lótó-futó munkatársak munkáját! Társaink, sokan építési engedély beszerzésétől, pénzügyi, adózási, biztosítási ügyekig, majdnem mindent egyedül csinálnak. Különben elvégezetlen maradna ez a munka. Sok helyen – szórványokban, kis gyülekezetekben – nincs is alkalmas ember ezekre. Így aztán az életnek szinte minden területét magába foglaló mesterséggé alacsonyodott az, aminek eredeti rendeltetése: „...mi pedig megmaradunk az imádkozás és az ige szolgálata mellett." /ApCs 6:4/. Amire aztán már – több esetben – nem marad sem erő, sem idő.
Igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy a mai lelkipásztori szolgálat nem az, aminek lennie kellene. És a pásztorok mindegyike nagyon fáradt, és sokan megterhelődtek.

A fentieket összefoglalva, megállapíthatjuk, hogy a lelkipásztor-marasztás intézménye nem hozza meg a gyülekezet megújításának hőn óhajtott következményét! Sőt, egyáltalán nem eredményez semmiféle maradandó jót. Vajúdásaink gondjaiból nem old meg semmit sem. Ugyanígy a szolgálati hely önkényes cserélgetése a pásztorok részéről, szintén „meddőség" a misszióban. Ha nem a gyülekezet Ura vezényelheti szolgáinak mozgását, ha nem Ő állíthatja szolgálatba a gyülekezet munkásait, akkor abból önkényeskedés, kényszer-pásztoráció és vele együtt sok baj keletkezik. Végre nagyon komolyan végig kellene gondolnunk, képesek vagyunk-e odaszánni magunkat teljes engedelmességre, hogy mind a gyülekezet, mind a pásztor Istentől vezetett legyen!

2. A kérdés emberi oldala

A családjával együttélő lelkipásztor minden lakóhelyváltoztatása a családját is érinti. A gyermekek iskolát cserélnek, a feleség – ha van munkahelye – új munkahelyre kényszerül.
Mindez természetes velejárója az Úr szolgálatának. Akik elfogadtuk a gyülekezet Urának hívását, vállaltuk mindazt, ami ezzel jár. Ha az Úr küld, megyünk. /Még ha ismeretesek e téren visszaélések és helytelen eljárások, akkor is , továbbra is vállaljuk ezt./ De amikor emberi szeszély, tetszik-nemtetszik érvek, viszketős fülek igénye, testies törekvések kerekednek felül, ezek már az Egyház egészének a lelki-szellemi minőségét befolyásoló tényezők. Súlyos leromlást okoznak Isten népe közösségeiben.

A rossz példa felettébb ragadós. Ezek idézhetik elő sok hívő /!/ lelkipásztor-család tagjainak botránkozását, elfordulását.

— Amely egyháznak csalódott, elfásult pásztorai vannak, annak szolgálata langyos, gyümölcse fanyar.

— Amely egyházban a lelkipásztor-családok zaklatottak, családtagjai sérültek, megkeseredettek, ott már előrevetette árnyékát a lelki halál.

Napjainkra megváltozott a pásztor nélküli gyülekezetek aránya. Több nagyobb gyülekezet maradt pásztor nélkül. Egyik-másik nem, vagy csak nehezen képes új lelkipásztort hívni. Vajon miért? Hol, mi, ki romlott el? Egyedül a lelkipásztor-hiánnyal magyarázható

mindez? Vagy a pásztorok lettek kevésbé felelősségteljesek a nagyobb gyülekezeti közösségek gondozásának vállalása terén, esetleg a nagyobb gyülekezetek váltak kevésbé pásztorolható nyájjá? Kérdések, melyekre csak vitatott válaszokat lehet adni.

A „kipróbált" munkás az Isten előtt megáll

Bátorítsuk egymást a krisztusi áldozatvállalás követésére. Ne feledjük, nem a gyülekezetek vannak érettünk, hanem minket rendelt az Úr a gyülekezetekért. Nem újszerű a lelkimunkás leértékelése, még akkor sem, ha valódi áldozatvállalás az élete, hiszen Urunkat és minden megszentelt szolgáját is ért már hasonló megpróbáltatás. Nem sebeink nyaldosására hivattunk el, hanem sebeinkkel együtt tovább vállalni, és így dicsőíteni a szeretet szolgálatát. Ezért a gyülekezetért Krisztus önmagát áldozta /Ef 5:25/. Nem vagyunk hű szolgák, ha másként gondolkodunk.

Urunk szavaira emlékeztetek:
„Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki, és rendeltelek el titeket arra, hogy elmenjetek és gyümölcsöt teremjetek, és gyümölcsötök megmaradjon..."
/Jn 15:16/.

Kiválasztottságunk jelei mutatkoznak meg szolgálatunk formájában. Amelyik szolgálat a szenvedést is vállalni kész Jézust fejezi ki, az krisztusi gyümölcsöt termett. Az kipróbált és győzelmes. /Nem feltétlenül számszerűsíthetően./ Amelyik marakodó, rágalmazó, saját érdekeit hajhászó, az emlékeztet Hümenaiosz vagy Filétosz Bibliában felvázolt képére.

Lehet, hogy fokozódik az elvilágiasodás, és ebben a nagy szabad/os/ságban nehezül az átlátszóan tiszta és „egyszerűen igeszerű" szolgálati életforma. A nagy baj ott kezdődik, ha mi is elmozdulunk Istentől rendelt őrhelyünkről, és emberi elvárásoknak, nem pedig Krisztusnak szolgálunk.
Nehéz a más szellemben gondolkodók mellett – egyszersmind értük is – hűségesen helytállni. Az Úr mégis megköveteli tőlünk:

"Ha megtérsz, megengedem,
hogy újból szolgálatomba állj.
Ha értékes dolgokat beszélsz
értéktelenek helyett,
akkor szószólóm lehetsz.
Nekik kell hozzád térniük,
nem neked hozzájuk."
/Jer 15:19/

Chaplar József:

Szabadság vagy szabadosság

„Isten akarata az, hogy jót cselekedve némítsátok el az értelmetlen emberek tudatlanságát, mint szabadok: nem úgy, mint akik a szabadságot a gonoszság takarójául használják, hanem mint Isten szolgái."

1Pt 2:15-16

„Ti testvéreim, szabadságra vagytok elhívva; csak a szabadság nehogy ürügy legyen a testnek, hanem szeretetben szolgáljatok egymásnak."

Gal 5:13

Szabadság: a Magyar Értelmező szótár szerint:

1. Az az állapot, helyzet, amelyben valaki, valami szabad.
2. Az a lehetőség, hogy az ember a felismert szükségszerűség alapján választhat cselekvésében.

Az első helyzetben tehát úgy látszik, azt jelenti, hogy én vagy más szabadon választhatok azokból a lehetőségekből, amelyek szabadok egy megadott állapotban, helyzetben.
Ezek szerint a szabadságnak korlátai vannak. Az én szabadságom (egyéni), választékaim (valamikből) nem csak rajtam múlnak, hanem olyan tényezőkön, melyeket nem én határozok, határozhatok meg

A második idézet a szabadság kérdését egy kicsit jobban megvilágítja.
Szükségeimet felismerve választom ki a nekem legjobban megfelelő cselekedeteket.

Itt van egy szó: „lehetőség".
Egy angol ember látta, hogy egy kis erdőcskének látszata szerint nem volt gazdája. Szépen

elkerítette, mert az angol törvények alapján, ha senki nem reklamálta meg, akkor a törvény lehetővé tette, hogy egy pár éven belül a tulajdonába vegye. Vigyázott rá és élvezte a benne levő fákat, vadvirágokat, madarakat, melyek csak neki daloltak. Egy nap, amikor odament, a kerítést ledöntve találta. Gépek vágták ki a fákat, ástak, öntötték a betont a ház alapjába.
Egy építővállalat ügynöke böngészte a föld tulajdon-könyvét, látta, hogy ennek az erdőnek nincs tulajdonosa. Itt volt a lehetőség arra, hogy olyan területre építsenek házakat, mely nekik semmibe sem kerül.
Az első ember szabadsága a lehetőség korlátaiba ütközött.

Világi értelmezés szerint talán így lenne jobb meghatározni, mi a szabadság:

A szabadság az a terület, életmód, választék, cselekedet, amit én a saját erőmből kiharcolok. Ahol az én szabadságom kezdődik, ott fejeződik be a tiéd és másoké. Az én szabadságom korlátait a nálam erőszakosabbak, huncutabbak, fizikailag vagy szellemileg erősebbek határozzák meg.

Világi értelmezés szerint a szabadság előbb vagy utóbb bűnre vezet. Világi értelmezés szerint a szabadság korlátozza az életünket. Szabadságunknak rabszolgáivá válunk. Szabadságért az ember öl, csal, hazudik, szenved és küszködik.

A szabadság a Bibliában (nemcsak az idézett részekben) szeretettel, jó cselekedetekkel, szolgálattal van összefűzve. Szabadon választhatunk, szolgáljuk Istent vagy nem. Ha Jézus választjuk Urunknak, szabadok vagyunk a haláltól, bűneinktől. Felszabadultunk a törvény rabságából. Szabadok vagyunk a világi szabadságtól, annak korlátaitól.

Ki az, aki magát szabadnak mondhatja, és mit jelent a „szabadság" szó az Ige értelmezésében?

Én úgy látom, az szabad, aki magát megtagadja, mások szükségeit fontosabbnak értékeli, mint a magáét. Az az igazán szabad, aki – önként – szolgál másokat. Az az igazán szabad, aki hisz Jézusban és szabadságát (világi értelem szerint) aláveti az ő irányításának és Isten szolgájává válik.

Jézus jött, hogy megváltson, megszabadítson bennünket. Az Ige megfordítja, feje tetejére állítja a világi értelmezést:

„Az igazi szabadság: szeretetben való szolgálat." „Krisztus az Ő szabadságára szabadított meg bennünket."

Mit jelent ma, hogyan élünk ma a szabadsággal? Hogyan élünk vele mi hívők, baptisták?
— Először is mindenki szabad, hogy a másikat kritizálja. Az elmúlt rendszer alatt szolgálókra szabad a hátuk mögött ujjal mutatni.
— Mikor a parázna asszonyt Jézushoz vitték, az ő ítélete nem csak azoknak szólt, akik nyíltan vádoltak, hanem azoknak is, akik titokban vádolnak /Jn 8:7b/. Jézus előtt nincs titok.
— Mi most már szövetség vagyunk, nem egyház, így nem kell megegyeznünk egymással? A többség által megválasztott tisztségviselőkre nem kell hallgatni, nem kell engedelmeskedni, ha ez nekünk nem felel meg?

Nem régen egy házaspár fel volt függesztve a tagságából, egy ember pedig el volt tiltva a szolgálattól, míg nem rendezi az életét. A felfüggesztés célja a gyülekezetek és a szövetség lelki rendjének megőrzése volt.
Győzelmesen lebegtetnek ezek az emberek egy lelkipásztortól származó levelet, aki azt írja a levélben: „Nem hiszem, hogy az Úr akaratát valaki is kereste ebben a dologban. Szívesen látunk titeket itt."
Ezek az emberek járják a gyülekezeteket, keresik igazságukat és szimpatizáló füleket találnak.
Szabad lett volna a lelkipásztornak a felfüggesztővel beszélni. Szabad nekünk megegyezni abban, hogy néha nem egyezünk meg minden látásunkban. De hol van itt a szeretet, hol van az egymás iránti szolgálat? Hol van a gyülekezeti, egyházi rend?

Én nem tudom, ki hol hibás, nem merném megítélni sem az ítéletet, sem az ítélőt, de merek hivatkozni az 1Pt -ből idézett versekre.
Ki meri kihasználni a szabadságát arra, hogy másokat a Törvény alá rendelne? Van ilyen is!
Rettegjen az a hívő, akire a vallásoskodó ember felfigyel, akitől a vallásoskodó fél. Rettegjen az, akit hite a szokásokkal ellentétbe állít. Rettegjen az, aki a modern farizeusok és írástudók haragját gerjeszti. Mikor a vallásos a hívő ellen fordul, akkor Istvánokat köveznek meg, Pétereket vetnek börtönbe /ApCs 4:5-17/.

Jézus felszabadított minket a törvény alól, üdvösségünk Isten kegyelméből van. A hívő megszabadul bűneitől, mert Jézus benne él, és a Szentlélek bölcsessége vezeti.
Ki az az ember, aki más törvény alá vetne? Ha te Krisztus törvénye alatt akarsz élni, szabad vagy. Én azt mondom, ne botránkoztassuk meg egymást. Én, önmagamat az Úr kegyelmére hagyom.

— Ki mer kimondani törvényeket a törvénykező ellen? Az, aki nem olvasta és nem látta, hogyan rendezte Jakab apostol a pontosan ilyen vitát, és megőrizte így a gyülekezet egységét /ApCs. 15/.
— Ki meri magát szabadnak érezni arra, hogy megítélje, ki az újjászületett, noha az nem beszél nyelveken, nem tart gyógyításokat és más énekeket énekel, más zenét használ hálaadásra.
— Ki az, aki szabadnak érzi magát arra, hogy a Szentlélek munkakörét meghatározza?
— Ki meri kimondani, hol szabad és hol nem szabad a Szentlélek erejét, az általa adott kegyelmi ajándékokat keresni?
Az Ige nem mondja sehol: várjatok és majd kaptok valamit. De azt mondja: „Kérjetek..." /Luk 11:13/.

A világi szabadság értelmében az erősnek szabadsága arra van, hogy szabadságot erőszakoljon ki magának itt a Földön. A világi ember szabadságot ad magának, hogy testi vágyainak kielégülését keresse, hogy így rabszolgává tegye önmagát.

Aki hiszi és vallja, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia, és életét átadja neki szolgálatra, azt Ő felszabadítja. Mi, akik hiszünk őbenne, szabadok vagyunk. Szabadok vagyunk a világi, testi rabszolgaságból és az Ő szeretete bennünk van. Az Ő szeretete által mi szeretni tudjuk felebarátainkat és ez a szeretet minket felszabadít. Ha mások szükségeit fontosabbnak látjuk, mint a magunkét, akkor igazán szabadok vagyunk. Jézus áldozata meghozta a mi szabadságunkat.

Az Ige így értelmezi a szabadságot: A Szabadság egyenlő a szeretettel, a szeretet pedig egyenlő minden törvénnyel és azokat magába foglalja /Gal 5:14/.

A szeretet a Szentlélek által jön az Atyától és magába foglalja az összes ajándékot, mert azok kegyelemből vannak, az Isten szeretete által.

Ma szabadok vagyunk az Ige hirdetésére. Szabadok vagyunk arra hogy szívünkből szabadon dicsérjük Istent, ki-ki úgy amint a Szentlélek vezeti. Szabadok vagyunk arra, hogy megvitassuk teológiai elképzeléseinket. Szabadok vagyunk, hogy egy családban éljünk, megegyezve abban, hogy vannak nézetek, melyekben nem egyformán látunk. Mi egy test vagyunk. A testnek van bal és jobbkeze, bal- és jobblába, és így tovább. Nem egyformák a tagok, de a jobb láb csak oda tud menni, ahová a bal is megy.
Szeressük egymást, amint Isten szeretett bennünket, hogy szabadok lehessünk.

A szabadság Istené. Az újjászületett ember nem keres, nem él szabadosságban. Az újjászületett ember nem emeli fel magát, nem keres hatalmat magának. A szolgának nincs hatalma az Úr felett. A hatalom az Úré. A szolga nem mondhatja a másik szolgának: „Te nem tartozhatsz az Úrnak ehhez a házához, mert te nem tartod meg az én szokásaimat."
Az Úré a hatalom és csak az övé!

Egy baptista lehet-e jobb baptista, mint a másik? Ki az, kik azok, akik egyedül meghatároznák, ki lehet baptista és ki nem?

Mi, baptisták, felszabadított emberek vagyunk, újjászületettek. Mi nem a világ szerint gondolkodó, cselekvő emberek vagyunk /Rm 12:2/. Szabadon választottuk a bemerítést. Szabadon feladtuk világi szabadságunkat, hogy teljesen szabadok lehessünk.

Szabad vagy, hogy vitatkozz velem, ha akarsz, amennyiben nem úgy látod, hogy az a baptista, aki olyan szabad, amint azt én látom a Rm 12. 13. 14 és 15:1-13 verse szerinti formában.

„Ha pedig egymást marjátok és faljátok, vigyázzatok: el ne emésszétek egymást!"
/Gal 5:15/

„...a te igéd ösvényemnek világossága". /Zsolt 119:105/

GYÖNGYSZEMEK A BAPTISTA MISSZIÓ TÖRTÉNETÉBŐL

Az Arad megyei baptista missziótörténet kezdete

Bizonyára nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy egész kelet-európai viszonylatban a romániai Arad megyében él a legtöbb baptista: közel 20 000-es lélekszámot tartanak nyilván. Talán mindenkit érdekel e gazdagon megáldott missziói táj ugartörő missziótörténete. Ebben a megyében is a nagyszalontai úttörők kezdték el a századokra kiható missziómunkát.

A nagyszalontai gyülekezet megalakulása (1875) után még két év se telik el, amikor 1877-ben Arad megye egyik történelmi jelentőségű városában, Borosjenőben elkezdődik az ugartörő misszió Lajos János nagyszalontai úttörő által.

BOROSJENŐ

Borosjenő a Fehér-Körös partján épült régi település. A Jenő helynév az ómagyar Jenő törzsbeliek településére utal. (A Boros előtag a bortermő vidékkel kapcsolatos.) Mint ilyen korai település misszióközponti szerepet töltött be a keresztyén hittérítés korában (a XI. és XII. században), ahol hittérítő szerzetesek kolostora is épült a korabeli Szentlélek elnevezésű templom mögé. Ugyanilyen misszióközponti szerepe lesz Borosjenőnek az Arad megyei baptista missziótörténelemben is. Lajos János Borosjenőbe való költözésével kezdődik el az Arad megyei missziómunka.

KI VOLT LAJOS JÁNOS?

Lajos János volt a nagyszalontai gyülekezet alapítótagjai között az első, aki már 1871-ben a megtérés útjára lépett. Az ő házában alakult meg a gyülekezet. Bemerítését megelőzően 3-4 évig is hirdette az igét. Bemerítésére azért nem kerülhetett korábban sor, mert még nem volt az országban bemerítő prédikátor. Házát is kész lett volna eladni, hogy bemerítkezhessen. Meg kellett várnia a többiek megtérését és Meyer Henrik érkezését, aki 1875. aug. 26-án merítette be Lajos Jánost, Kornya Mihállyal és több társával együtt Gyulán. Tehát nyíltan vallhatjuk, hogy Lajos János volt az első magyar nyelvű baptista igehirdető. A gyülekezet megalakulása után az Úr őt küldte Arad megyébe.

Lajos Jánost ugyanis, mint fegyverjavító puskaművest 1877-ben áthelyezték a borosjenői várkaszárnyába. Bár nem könnyen vált meg a szalontai gyülekezettől, azon azonban megnyugodott, hogy tehetséges kezdő lelkimunkásokat hagyhatott ott, Kornya Mihály és Tóth Mihály személyében. Így 1877-ben Lajos János végleg befejezte nagyszalontai küldetését. Persze sokkal könnyebb lett volna a megalakult gyülekezetben maradni, mint tőretlen utakon járni és új kaput nyitni az evangélium terjedése előtt. Ebben az évben Lajos János, az első parasztpróféta és úttörő élete kétszeresen megnehezedett. Nem csak a szeretett testvérektől, de a szeretett feleségtől is meg kellett válnia. Ugyanis 1877. május 4-én felesége "haza ment", a Meyer anyakönyv bejegyzése szerint. Talán elképzelhető, hogy az özvegyen maradt apa, árva gyermekeitől körülvéve és a katonai szolgálat beosztásában milyen keveset tudott tenni az első hónapokban vagy években a missziómunkában. Az Úr áldása mégsem maradt el. Először is megtért, csendes élete a megpróbáltatások között is lelki világosságot támasztott a borosjenői várkaszárnyában. Az élő bizonyságtétel sem maradt el. A közkatonák és a tisztek között bizonyságot tett. Alig telt el néhány hónap és a katonák között elkezdődött a megtérés. Örömmel értesítette és hívta Meyer Henriket, hogy tartsa meg Borosjenőben is az első bemerítést. Meyer Henrik el is jött és 1877. nov. 5-én merítette be az egyik katonatisztet, Flór Albert személyében. Az első bemerítést újabb bemerítések követték. Meyer Henrik 1884-ig tartotta a bemerítéseket, amit majd Kornya Mihály folytatott. Borosjenőben civilek és katonák között elindult a hittérítés. Lajos János időközben újraházasodott. Így családjából és az új megtértekből gyülekezet alakult Borosjenőben. Lajos János fia, Imre és leánya, Julianna, már 1875-ben bemerítkeztek. Feltételezzük, hogy 1875-től 1880-ig a Lajos családból többen is bemerítkeztek, akikkel szaporodott a gyülekezet.

Lajos János az első két évben alig tudott Borosjenőn kívül munkálkodni. Szolgálata és családi helyzete kötötte. Borosjenő környékén reá várt az ugartörés munkája. 1880 táján azonban már nyomára bukkanhatunk a környéken az ugartörés kezdetleges munkájának. Borosjenőtől néhány kilométer távolságra keletre egyik legközelebbi település Bokszeg volt.

Borosjenő környékén, úgy tűnik Bokszegen kezdte el az ugartörő munkát. Azonban, mielőtt szárba szökkent volna Lajos János magvetése Borosjenő környékén, egy-két évre távoznia kellett Arad megyéből. Feltehető, hogy Meyer Hen-

rik irányította, Kornya Mihállyal együtt, Pest megyébe.

Meyer Henrik ugyanis nagyon örült a nagyszalontai és borosjenői missziókezdésnek, de - mint aki az egész országra kiterjedő missziót irányította - nagyon hiányolta, hogy Pest megyében és a fővárosban még nem kezdődött el a magyarnyelvű misszió. Meyer Henrik pedig csak német nyelven hirdette az evangéliumot. Mindkét úttörő, Kornya Mihály és Lajos János, engedelmeskedtek a jó irányításnak.

Lajos János egy-két évre Pest megyébe is költözött, Dömsödön telepedett le, ahol saját lakásán kezdte el hirdetni az igét. Alig telt el néhány hónap és nyolc hitvalló bemerítésével megalakult a gyülekezet. 1883 karácsonyán saját lakásában, a gyülekezetre rontottak, összetörve bútort és embert. Lajos János hetekig fekűdt betegen. Buzgóságát azonban nem törhették meg, mert más pestvidéki településeken tovább folytatta az ugartörést. Az Úr sikerrel koronázta Kornya Mihály és Lajos János Pest megyei működését, hisz többek között a következő gyülekezetek alakultak munkájuk nyomán: Dömsöd, Váchartyán, Majosháza, Fülöpszállás, Rákoscsaba, Szada, Őrszentmiklós, Dab, Dunaharaszti, Budafok, Kunszentmiklós, stb.

AZ ELSŐ MAGYAR BAPTISTA GYÜLEKEZET ARAD MEGYÉBEN

A BOKSZEGI GYÜLEKEZET ALAKULÁSA (1881)

Kirner A.Bertalan a Kornya Krónika 4. oldalán tesz utalást a bokszegi gyülekezet bemerített tagjainak névsorára, amely szerint az alapítótagok első csoportja 1881-ben merítkezett be. Ezt a misszókezdést csak Lajos Jánosnak tulajdoníthatjuk, aki Borosjenőből látogatni kezdte a közelebbi településeket. 1884 táján, amikor visszaköltözött Dömsödről Arad megyébe, Bokszegen telepedett meg. Ekkor már népes családja van az úttörőmunkásnak. Egyik gyermeke 1885-ben született Bokszegen. Különben is 10-12 tagú családja volt Lajos Jánosnak. Az első két gyermeke, Imre és Julianna, vele és első feleségével együtt 1875-ben már bemerítkeztek Gyulán, az első alapító tagok között.

LAJOS JÁNOS CSALÁDI GYÜLEKEZETE

Érthető tehát, hogy Lajos János, bárhol is letelepedett, saját házában gyülekezetet nyitott. Már Nagyszalontáról négy bemerített gyülekezeti taggal költözött el. Bokszegen mintegy 12 tagú családdal nyitotta meg a gyülekezetet. Immár 25 éves Imre fia, aki vele együtt merítkezett be 1875-ben, bizonyára jó segítség volt a gyülekezeti lelkimunkában. Kétségtelen, hogy az ő feleségét merítette be Meyer Henrik 1884 június 19-én Budapesten. Így a két Lajos-családból alakult először a bokszegi gyülekezet. Különben is, nem volt szokatlan a Lajos családnál a házi gyülekezet, hiszen ennél a háznál (családnál) alakult meg a nagyszalontai, a dömsödi, a borosjenői és a bokszegi gyülekezet. Mint családi missziói csoport költözött ez a család Arad megyében egyik helységből a másikba, így vetettek alapot az Arad megyei baptista missziónak.

Bokszegen odaköltözésük után mindjárt egy népes család csatlakozott hozzájuk, Bujdosó Lajos feleségével és hét gyermekkel. Tehát a Bujdosó család és a két Lajos család alakították meg a bokszegi gyülekezetet. Ezekben az években már gyülekezetenként vasárnapi iskolák alakultak. Csak e három családból való gyermekek szép vasárnapi iskolát alkothattak. Az Úr pedig tovább is szaporította a bokszegi gyülekezetet. Az eddigi nevekből csak magyar nyelvű gyülekezetre lehet gondolni. Ismereteink szerint csak a századforduló táján vagy azután kezdődött el Bokszegen a román nyelvű misszió.

A bokszegi gyülekezet első alapító tagjai más vidéken merítkeztek be. Kornya Mihály csak 1888-ban kezdte el Bokszegen az Arad megyei bemerítéseket.

Lajos János második missziómódszere volt, hogy a továbbköltözések során mindenütt "lakatos-kovács" műhelyt nyitott. Ilyen kettős mesterségű ember munkájára minden faluban nagy szükség volt. A korabeli földművelő emberek teheneiket, lovaikat, ökreiket, szekereiket a kovácshoz vitték vasaltatni. Lakatosmunkák elvégzésére is csak Lajos Jánoshoz jöttek. Így a kettős mesterséggel csakhamar maga köré gyűjtötte az embereket. Ezzel a mesterséggel a család fenntartását is biztosította, ugyanakkor missziói céljainak is megfelelt. Elképzelhető, hogy Lajos János, a missziószellemű paraszt-próféta a műhelyben is ugyanaz volt, akit egy legfőbb cél vezetett: a lélekmentés. Amint majd látni fogjuk, az Úr csodálatosan megáldotta Arad megyei küldetését.

Lajos János 52 éves volt, amikor Bokszegre költözött. Ekkor még erejének teljében tudta végezni fizikai és szellemi tevékenységét. A napi munka után - főképp az őszi és téli hosszú estéken, valamint vasárnapokon is - szabad idejében látogatni kezdte a Borosjenő környékén levő településeket. Bokszeg mellett a legközelebbi helységek Repszeg, Apatelek, Dezsőháza, Istvánháza, Antalháza, Tamánd, Márkaszék, Bél, Csermő, stb. voltak. Különben Borosjenőből három irányba volt vonatközlekedés: északra Csermő felé, keletre Borosjenő felé, délnyugatra Pankota és Világos (Siria) felé.

A CSERMŐI GYÜLEKEZET MEGALAKULÁSA (1885)

Csermő (Cermei) mintegy 12 kilométerre fekszik Borosjenőtől északra. Ezt az utat a korabeli utazási viszonyok között legtöbbször gyalog is megtette Lajos János. A vasúti közlekedés azonban nagyban megkönnyítette a misszióutakat Borosjenő környékén. Úgy tűnik, hogy Lajos János a Bokszegre való költözésük után Csermőt hamar felkereste, ahol mindjárt érdeklődésre is talált. Az ott összegyűlő bibliás emberek közül Győri Imre már az 1885-ös év kora tavaszán kérte bemerítését. Kornya Mihály, Meyer Henrik missziói módszerét követve, az első alapító tagokat más vidéken merítette be. Így történhetett, hogy Kornya Mihály az első csermői megtért

embert Gyomán merítette be 1885. április 6-án.

1886-87-ben tért meg Kovács Lukács feleségével együtt. Az ő házukban, lakásukon kezdődtek el a rendszeres összejövetelek. Ebben a házban alakult meg a cserméi gyülekezet.

1887-ben tért meg Balogh Márton, aki csakhamar úttörő prédikátorrá növekedett Lajos János mellett. Őt is Csermőtől távol, Nagyszalontán merítette be Kornya Mihály egy másik társával együtt (valószínűleg felesége lehetett), 1887. julius 3-án.

A nyilvános bemerítések Csermőn mozgásba hozták a falu népét. Ez évben három bemerítést kellett tartani Kornya Mihálynak. A harmadikat Bokszegen tartotta október 25-én. Az itteni fehérruhások többsége is cserméi volt. Megjegyezzük, hogy a bemerítettek kivétel nélkül magyar nevűek voltak. Tudjuk, hogy csak 1910-től, mint magyar gyülekezet, Szűcs Ádámmal az élen, körzeti központtá alakult.

1888-tól évenként új meg új megtértekkel szaporodott a cserméi magyar gyülekezet. 1897-ben tért meg Szűcs Ádám a cserméi missziói körzet prédikátora a szomszédos Márkaszéken merítkezett be, feleségével együtt, 1897 szept. 7-én.

Talán bátran állíthatjuk, hogy Csermőn volt a legerősebb magyar baptista gyülekezet a századforduló táján.

1888-tól kezdve megmozdultak Arad megye folyóvizei Borosjenő környékén Kornya Mihály és a fehérruhások előtt.

Az 1888-ban tartott bemerítések eredményeképpen alakult meg Borosjenőtől 2-3 kilométerre északra Istvánházán (Istihaza) egy másik misszióállomás, ami szintén Lajos János ugartörése nyomán jött létre Türkösi István bemerítésével.

1888-tól, Lajos János ugartörése nyomán, Kornya Mihály új misszióterülete Borosjenő környéke lett Arad megyében. A bemerítéseket ekkor még csak Bokszegen és Csermőn tartották 1888-1890-ben.

TAUC, MINT BEMERÍTŐ MISSZIÓI KÖZPONT

A bokszegi gyülekezet megalakulása, megerősödése után Lajos János, látván a környékbeli misszióállomások megerősödését, úgy érezte, hogy ezen a tájon betöltötte küldetését. Tovább költözhet. Missziói terveinek megfelelően kívánt beljebb és beljebb hatolni délfelé a megye területére. A hegyaljai vidékre kívánta elvinni az evangéliumot. Tauc községet szemelte ki, több szempontból alkalmasnak találva, mind a családja, mind a missziói célok érdekében.

Tauc Borosjenőtől mintegy 20 kilométerre délre a Hegyalja egyik települése. Tauc község mellett van a Tauc nevű gyönyörű halastó. Ebben a tóban tükröződik a Nádas-völgy szépsége. De nem is csak a természeti szépség vonzotta ide az úttörőket, hanem sokkal inkább a bemerítő medenceszerű tó. Később látjuk majd, hogy Kornya Mihály itt tartja legnagyobb bemerítéseit.

Tauc község másik nevezetessége – ami vonzotta a lakatosokat, kovácsokat és más vasmunkásokat – a vasbányatársulat által fenntartott tauci vasérc-telepek. A Lajos család férfi tagjai ismerték édesapjuk mesterségét. Amint később majd láthatjuk, Lajos János utódai Taucon találják lakásuk és munkahelyük biztosított jövőjét. Persze Lajos János, a család pátriárchája, innen is tovább költözik a szent küldetés elkötelezettségében.

Talán az évet pontosan nem állapíthatjuk meg, de úgy véljük, hogy 1888 táján telepedett le a népes Lajos család Taucon. Persze - amint már fentebb láttuk - letelepedésükkel ebben a helységben is azonnal megalakult a gyülekezet. Lajos János jól bevált missziói módszereivel és újabb tapasztalataival hamarosan maga köré tudta gyűjteni az embereket, akár a "lakatos-kovács" műhellyel, akár más munkahellyel. Bárhogy is történt, de nem csak Taucon, hanem a környéken is ébredezni kezdtek az emberek a bűn álmából. Erről tanúskodnak a következő évek nagy bemerítései.

Amint fentebb láttuk, Kornya Mihály 1888-tól kezdve gyakori ugartörő utakat tett Arad megyében. Elképzeljük, hogy a két régi munkatárs együtt is meglátogatta a hegyaljai falvakat, községeket. Kornya Mihály még ezidő szerint csak szűkebb körű missziómezőn dolgozik. Még nem terjedt ki misszióterülete az erdélyi tájakra. Tehát több ideje van Arad megyét látogatni. Jó tapasztalatai vannak már bemenni egy községbe és elkezdeni a munkát. Persze Lajos János továbbköltöző missziói módszerét is méltányolni tudja, hiszen azok eredményeikben igazolódtak.

Kornya Mihály 1889-1890-1891-ben már nagyszámú megtérő csoportot gyűjt össze a hegyaljai vidékről. Mindezek Taucon merítkeztek be, egyik bemerítésen tizennyolcan, egy másikon pedig huszonhárman. Gyakran megmozdult a víz Taucon. A halastó lelki halászat tava lett. E bemerítések által alakultak a következő hegyaljai községekben a gyülekezetek: Tauc, Agris, Almás, Komlós (Szent Anna), Világos (Siria), stb. Nyilván, hogy az itteni bemerítéseknek csak egy része jutott be a Meyer-anyakönyvbe.

A VILÁGOSI (SIRIAI) GYÜLEKEZET

Mint Arad megye egyik legnagyobb gyülekezetéről, a világosi gyülekezetről külön is meg kell emlékeznünk.

A legnagyobb hegyaljai község Világos (Siria). E nagy vegyes nemzetiségű községben már 1888 táján megjelentek az úttörők. Ezek nem lehettek mások, mint Lajos János és Kornya Mihály, vagy más szalontai úttörők. (Ekkor még nem léteztek román nyelvű úttörők.) 1889-ben már egy nagy csoport tért meg és merítkezett be (kb. 10 alapítótag). Ettől kezdve minden évben nagy csoportban tértek meg az emberek. Mindezek csakis a tauci nagy bemerítéseken merítkezhettek be Kornya Mihály által.

LAJOS JÁNOS MINT FELAVATOTT LELKIMUNKÁS

Szabadi F. Gusztáv történelemkutató szerint Lajos Jánost 1887 március 22-én felavatták. Ez a felavatás csakis Arad megyében történhetett. Elképzelhető, hogy az Arad megyei, egyre

szaporodó misszióállomások gyülekezeteiben úrvacsorát kellett osztani. Kornya Mihály már nem győzte Arad megyében is rendszeresen kiosztani az úrvacsorát. Már 1890 táján Csermőtől Világosig több misszióállomás alakult. Ezeket rendszeresen kellett látogatni. Ez a valaki nem lehetett más, mint Lajos János. Bár bemerítéseket nem végzett, mint ahogy maga Tóth Mihály a kétszeri felavatás után sem, csak egy később (1893) tartott konferenciai határozat, újabb megbízatás után. A német nyelvű egyháztörténelmi források is Lajos Jánost Arad megyei missziómunkásnak tartják. (A német nyelvű Wahrheitszeuge című missziói lapnak Meyer Henrik gyakran beszámolt az egész országban történő misszióról.)

LAJOS JÁNOS TOVÁBB KÖLTÖZIK

Lajos János missziói módszerei szerint csak két-három évig tartózkodott egy helyen. Csak addig, amíg a gyülekezet megalakult és megerősödött. Taucról annál is inkább tovább költözhetett, mivel a már családot alapított fiai és leányai Taucon megtelepedtek. Így általuk fennállt továbbra is a gyülekezet. Különben is, ezúttal nem messze költözött el Lajos János, csupán öt-hat kilométerrel tovább, Nádas-völgybe, ahonnan gyakran visszatérhetett a családhoz és a gyülekezethez.

A LUGOZÓI GYÜLEKEZET ÉS A FALUSI BÍRÓ

Lajos János tehát csak a szűkebb családi körrel telepedett le Lugozón. Itt is jól bevált missziómódszerét követve "lakatos-kovács" műhelyt nyitott, és gyülekezetet is a maga lakásán. Hamarosan köréje csoportosultak az emberek. Sőt maga a községi bíró, Ginga György is megtért. Kornya Mihály 1891-ben merítette be a lugozói gyülekezet első alapító tagjait. Ez az első bemerítés, mint nyilvánosság előtt tartott bemerítés, méginkább felkeltette a falusi nép kíváncsiságát, amikor a hegyaljai gyülekezetek összegyűltek a Csiger nevű folyócska partján. Lugozón a következő években is folytatódtak a bemerítések. Ekkor már Kornya Mihály is egyre gyakrabban megfordult Lugozón és környékén.

LAJOS JÁNOS ÉLETE UTOLSÓ ÁLLOMÁSÁN: KŐRÖSBÖKÉNYBEN /1894-1900/

1894. táján mégegyszer költözésre szánta magát az őszülő vándorprédikátor. Ezúttal Körösbökényben (Buteni) telepedett meg. Ez a nagy község a zarándi medence egyik központi települése. Itt nemcsak megyei, de országos missziói központ alakult. Ennek a nagy missziói központnak is Lajos János vetette meg az alapját.

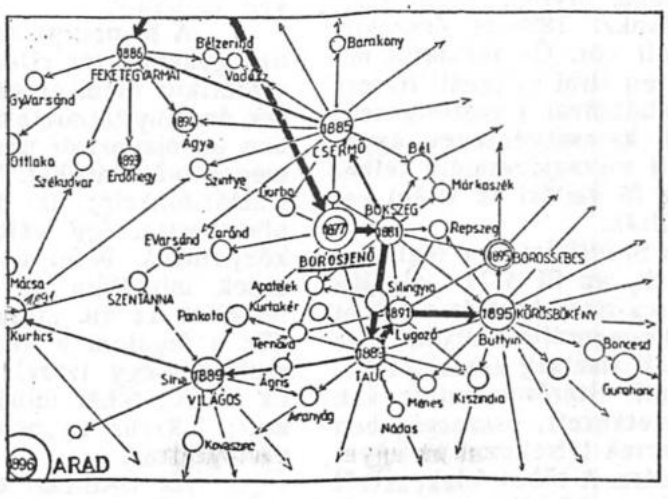
A már ismert missziói módszer itt is nagyon jól bevált. Az első megtértek között találjuk a még ifjú Sida Tódort, aki mind a községben, mind a helybeli görögkeleti egyházban vezető szerepet töltött be.

Sida Tódor nem csak az összejöveteleket látogatta, hanem Lajos János tanítványaként bejáratos volt mind a kovácsműhelybe, mind Lajos János lakására. Az öreg úttörő szívesen megosztotta vele missziói tapasztalatait. Az évek során Sida Tódor Arad megye legnagyobb úttörő misszionáriusa lett. Nevéhez fűződnek a román gyülekezetek alapításai.

Vasile Berbecar volt a másik ifjú, aki Sida Tódorhoz hasonlóan Lajos János tanítványa lett, míg végül feleségül vette a nagy úttörő leányát, aki szintén jó segítőtársként támogatta férjét a missziómunkában. Ez a két ifjú: Sida Tódor és Vasile Berbecar vette át Lajos Jánostól az Arad megyei misszió zászlaját.

Lajos János pontosan a századfordulón, 1900-ban költözött el az örök hazába 67 éves korában. Megláthatta az Arad megyei misszió kibontakozását, annak virágzó korát. 1900-ban már közel 100 baptista gyülekezetet számláltak Arad megyében. Temetésén Tóth Mihály és Bodoky Lajos tartott gyászbeszédet. Tóth Mihály visszaemlékezései során elmondta Lajos János megtérését és méltatta munkásságát.

ÜDVÜZENET, 1992. IV.sz. KRÓNIKÁS

Az Arad megyei misszió kezdetének főbb állomásai

„...SOKAN ÉLNEK MÁSKÉPPEN"

Szalai András:

Az Új Apostoli Egyház

Az Új Apostoli Egyház gyökereit a XIX. századi angliai karizmatikus-apokaliptikus mozgalomban, az ún. Katolikus-Apostoli Gyülekezetekben kell keresnünk. H.Drummond londoni bankár saját birtokán /Abury Park/ adott helyet egy missziói közösségnek. Az anglikán J.H. Stewarttal 44 embert képeztek ki, akiknek több mint a fele később a maga felekezetében jelentős szolgálatot látott el /köztük J.G.Oncken/. Stewart Nyugat-Skóciában tömegeket buzdított imára a Lélek kiöntetéséért és 1828-tól az imaalkalmakon prófétáltak, nyelveken szóltak és gyógyítottak.

Angliában, Londonban E.Irving presbiteriánus ébredési prédikátor 1831-től az istentiszteleteken teret adott az említett kegyelmi ajándékok gyakorlásának. Más prédikátorokkal együtt /N. Armstrong, H. Owen/ letették hivatalából. Külön gyülekezeteik alakultak és megtalálták a kapcsolatot az Abury-körrel is: Drummond anyagilag is támogatta a kitaszított lelkészeket.

Sok prófécia egyesek apostoli, prófétai, vagy „angyali" /Jel 2:1/ elhivatását jelentette ki /pl. Drummond, Irving, Armstrong, F.V.Woodhouse és mások/. 1835-re összeállt egy tizenkettes apostoli kör. Ők feladatuknak tekintették, hogy az Isten által visszaállíttatott apostoli tisztség teljhatalmával a szétforgácsolódott, elvilágiasodott keresztyénséget egyesítsék, és az Úr közeli visszajövetelére felkészítsék. Céljukat koruk fő vallási és világi vezetőivel levélben közölték.

A hit alapjává a Szentírást és a régi közös hitvallásokat tették, az Ef 4:11 alapján felállították a négyszeres tisztséget és a római katolikus felfogású sakramentális kultuszt. Bár a prófétai és az apostoli tisztség képviselői között az írásmagyarázati eltérések miatt sok viszály, szakadozás keletkezett, összességében egy mintaegyházat akartak létrehozni az egyetemes gyülekezet számára. A többi felekezettől nem zárkóztak el, s ha a közelben nem volt Katolikus-Apostoli gyülekezet, akkor egy másik felekezet helybeli gyülekezetében szolgáltak.

Végváró rajongásukban az angol apostolok nem gondoltak arra, hogy az Úr visszajövetelét esetleg nem érik meg. Sorra haltak meg és fölmerült a kérdés, hogy betöltsék-e folyamatosan az apostoli hivatalt. 1855-ben a Hivatal nemmel válaszolt, de ezzel a döntéssel sokan nem értettek egyet. A berlini H.Geyer /1818-1896/ az 1860-as Albury-i prófétakonferencián pótapostolokat prófétált és a tizenkettes szám szükségességét hirdette. Az angol Woodhouse apostol Geyert és a hamburgi F.W.Schwarzot /1815-1895/ kiközösítette.

Az angliai mozgalomról leszakadt a német ág. A protestáns környezet hatására az eddigi liturgián változtattak és – természetesen próféciák révén – egy új apostoli kör állt fel /Geyer, Schwarz, Preuss és mások/. A német mozgalom, mely kezdettől fogva Hollandiát is munkaterületnek tekintette, a XIX. század második felében „Allgemeine Christliche Apostolische Mission" /azaz Egyetemes Keresztény Apostoli Misszió/ néven terjedt el és 1921 óta „Neuapostolische Kirche" /ÚAE/ néven működik.

A hamburgi istentiszteleteken – az angliai gyakorlattal ellentétben – a karizmatikus-prófétikus elem elvadult s az extatikus jelenetek és kinyilatkoztatások miatt a rend érdekében az újapostoli tisztség cenzúrázni kezdte a megnyilvánulásokat. Végül a tisztség ezt a karizmát-funkciót is önmagába: az apostoliba olvasztotta. Így vált az apostolok személye központivá. Péter apostol kiváltságos helyzetének mintájára az apostoli tisztségen belül létrejött az ún. „törzsapostolság" intézménye. /Ez a fogalom a Kat. Ap. gyülekezetben még csak egy-egy izraeli törzs feletti királyságra Lk 22:30, tehát mind a 12 apostolra vonatkozott; F.Krebs a „néptörzs" értelmet fatörzsre változtatta/.

Az ÚAE-ban az Apostoli Hivatal az „Isten széke", az üdvösség, a Szentlélek evilági egyetlen közvetítője, forrása. A Törzsapos-

tol tulajdonképpen a Szentáromság-Isten földi megjelenése, egy emberfölötti hatalommal, kenettel bíró személy. Isten szájaként a kijelentések közvetítője, szavai a Szentírás – tehát a régi apostolok – szavaival egyenlő értékű. Ő a kulcsok hatalmának birtokosa, a Közbenjáró, az Engesztelő, a vele való közösség, kapcsolat az Istennel való közösség alapja, aki neki nem engedelmeskedik, az a szőlőtőről szakad le, ő a Mester, élet és halál Istentől felkent ura, aki nélkül az ember bűneiben hal meg... Felfogásuk szerint az apostoli tisztség az egyháztörténet során mindig is létezett, csak a népegyházakból kellett kitisztulnia. A római püspököt nem tekintik Péter utódjának, csak a Fő- vagy Törzsapostolokat.

A II. világháború előtt a kenet bizonyító jeleinek tekintették az olyan jelajándékokat, mint a prófétálás, a víziók, nyelvekenszólás, stb. de a háború után az ilyesmi a háttérbe szorult és a hivatali hatalom birtoklása vált döntővé. A törzsapostolon levő kenet, az ő teljhatalma a hívők üdvösségének garanciája. Ő a szakrális hierarchia piramisának csúcsa, a központi irányító hatalom, az egész üdvintézmény érvényes működésének a garanciája. A törzsapostolok névsora napjainkig: F.Krebs, H.Niehaus, J.G.Bischoff, W.Schmidt, E.Streckeisen, H.Urwyler és H.Fehr.

A tagok a lelkigondozás és a 3 sakramentum által kötődnek az egyházhoz. A papok havonta meglátogatnak minden családot s a tapasztaltakról jelentést írnak feletteseiknek. A sakramentumok érvényességének garanciája a lelkészek apostoli kenete. A keresztyénség a megváltás folyamatának kezdete, az újjászületés sakramentuma. A csecsemőket a Szentháromság nevére keresztelik meg s a fiatal a konfirmáció napján veszi át a keresztelési fogalom megvalósításának kötelezettségét.

Az „elpecsételés" sakramentumában a hívő apostoli kézrátétellel kapja meg a Szentlélek ajándékát s válik Krisztus örökösévé, stb. A hetenkénti úrvacsora sakramentuma együtt jár a hétközi bűnöktől való feloldozással. A következő heti bűnöket a következő úrvacsoránál bocsátják meg a feloldozó lelkészek.

Istentiszteleteiken a közös éneklést a vezető imája, bibliai szöveg felolvasása, prédikáció, majd közös Miatyánk, feloldozás, úrvacsora, záróima és ének követi. A rendszeres részvétel természetes kötelesség, a hosszabban elmaradót kiközösítik. Nem létezik anonim tagság, fél-hitélet. A prédikációk egyetlen témája a lélek üdvössége: az Apostoli Hivatal által kapott kegyelem dicsőítéséből kiindulva buzdítanak az engedelmességre, óvnak az evilág idegen lelkeitől és lefestik az Isten földön megvalósuló országában való uralkodás dicsőségét, ami Krisztus visszajövetelekor válik valóvá. Nemigen beszélnek a keresztyének evilági felelősségéről, életproblémáiról /odafönnvalókkal törődés?/, ill. a többi vallással, felekezettel való vitákról. Az ÚAE Krisztusnak AZ egyháza, legalábbis saját értékelése szerint.

Az Apostoli Hivatal teljhatalma a halottak világára is kiterjed. Miként Jézus a halottaknak is hirdette az evangéliumot, úgy az ÚAE apostolai is negyedévenként halotti-istentiszteletet celebrálnak. Az elhunytak jelenlevő lelkei helyett ők veszik az üdvközlő sakramentumokat, hogy az elhunytak is üdvözülhessenek. /Elgondolható e tanításnak a háború alatti népszerűsége!/

A felsőbbségnek való engedelmesség tanítását a Weimari Köztársaság idején törölték hittankönyvükből, de Hitler 1933-as hatalomrajutásával újra felvették. Az ÚAE a barna diktatúrát konfliktusok nélkül vészelte át, majd az új NDK-nak ajánlotta fel szolgálatait.

Az ÚAE missziótársaságok és képzett misszionáriusok hada nélkül terjedt el. Az egyes megtértnek ugyanis létszükséglete, hogy az apostoli hierarchia legyen a közelében, hogy folyamatos vezetést, feloldozást, érvényes sakramentumokat kaphasson. Egy kis sejtközösség is látogató lelkészt, apostolt vonz magához és a szorosan összetartó, családias közösség tovább nőhet. Gyülekezeti felépítésük püspöki jellegű.

A hivatali hatalmi harcok miatt szakadár- és reformirányzatok jöttek létre. A szakadások 1960 körül megszűntek; németországi megfigyelések szerint a stabilitás mellett a tanbeli fejlődés és a létszámbeli növekedés is megállt. Az ÚAE irodalma szerény, a misszió hangsúlya a spontán bizonyságtételen, családlátogatásokon van, illetve mindenkit szívesen látnak istentiszteleteiken. Az agresszív térítést kerülik.

Az ÚAE Németország negyedik legnagyobb vallási közössége kb. félmillió fővel. Világszerte 170 országban 40 ezer gyülekezetben, 221 apostol vezetésével kb. 5,5 millió ÚA-hívő található. Központjuk Zürich, Svájc. A magyarországi missziókerület is a Svájci Apostoli Körzetbe tartozik.

Magyarországon az ÚAE a 60-as évek végén jelent meg, német és osztrák misszionáriusok munkája nyomán. 1972-től a SZET védelme alá került, de teljes tag sosem lett. 1989-ben lett államilag is elismert felekezet. Jelenleg kb. 400 ÚAE-hívő él Magyarországon. Központjuk Pécs; más nagyobb gyülekezet: Debrecen, Budapest, Miskolc; kisebbek: Szentes, Tiszafüred, Kaposvár, Varsánygyüre, Nagymányok.

„Egyetlen híd és csak egyetlen tisztség vezet a jó Istenhez: az Apostoli tisztség." – A Főapostol csak annak a kijelentését látszik elfeledni, akinek a helytartójának tartja ma-

gát. Jézus Krisztus ugyanis ezt mondta: „ÉN vagyok az ÚT... senki sem mehet az Atyához, csak Általam." „Úgy szerette Isten a világot, hogy NEM EGY APOSTOLI HIVATALT ADOTT, hanem az Ő egyszülött Fiát adta oda, hogy aki Benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen!"
Pótolhatja-e egy üdvgépezet a hitet, reményt, szeretetet, vagy válhat-e ezek alapjává? Lehet-e más garanciája az üdvösségnek, mint maga az Üdvözítő? Kell-e közbenjáró az Egyetlen Közbenjáróhoz? Birtokolhatja-e, kezelheti-e egy üdvintézmény a Szentlélek Úristent? Lehet-e alapkövekből falakat felhúzni? /Ef 2:20, Jel 21:14/
Végső soron pedig: mi, vagy ki az üdvbizonyosság alapja?

Felhasznált irodalom:

K.Hutten: Seher, Grübler, Enthusiasten, 470-512 oldal. Quell Verlag, Stuttgart, 1984.

Kisantal Tibor: Pécs város szabadegyházi közösségei, 73-78. oldal, Szakdolgozat 1991.

Az Úr előre megmondta ezeket

„Ha valaki másféle (evangéliumellenes) tanítást tanít, és nem ért egyet a mi Urunknak Jézus Krisztusnak egészséges beszédeivel és a mi kegyességünknek megfelelő tanítással, az felfuvalkodott, aki semmit sem ért, hanem vitáknak és szóharcoknak a betege; ezekből pedig csak irigység, civódás, káromlás, gonosz gyanúsítás származik, valamint a megbomlott elméjű és az igazság iránt érzéketlenné vált embereknek végnélküli veszekedése; az ilyenek azt gondolják, hogy a kegyesség jövedelmező keresetmód."

1Tim 6:3-5

**ÓVAKODJUNK AZ ÁMÍTÓ TANÍTÓKTÓL!
A HAMIS TANÍTÓKKAL
MINDEN KAPCSOLATOT SZÜNTESSÜNK MEG!**

„Mert a világba sok ámító sereglett ki, akik nem vallják azt, hogy Jézus Krisztus testben jött el; az olyan ember ámító és antikrisztus. Vigyázzatok magatokra, hogy ne veszítsétek el munkálkodásunk gyümölcsét, hanem annak jutalmát teljesen tegyétek magatokévá.
Aki nem marad meg Krisztus tanításában, hanem attól eltávozik, annak nincsen közössége Istennel; de aki megmarad Krisztus tanításában, az közösségben marad mind az Atyával, mind a Fiúval. Ha valaki hozzátok érkezik, és nem ezt a tanítást viszi magával, az olyan embert ne fogadjátok be házatokba, ne is köszöntsétek őt; mert aki köszönti őt, az az ő gonosz munkálkodásának részesévé lesz."

2Jn 7-11

„...hamis krisztusok és hamis próféták jelennek majd meg, és nagy jeleket és csodákat tesznek, hogy megtévesszék, ha lehet még a választottakat is. Íme, előre megmondottam nektek."

Mt 24:24-25

**Az idézetek dr. Budai Gergely bibliafordításából valók.
Budapest, 1967**

SAJTÓFIGYELŐ

A hazai sajtó írásaiból

A tudomány újra felfedezi Istent

A salzburgi székhelyű „Európai Tudományos és Művészeti Akadémia" éves közgyűlésén Franz König bíboros, az akadémia tiszteletbeli elnöke rámutatott a vallás növekvő jelentőségére egy fokozatosan technizálódó világban.

Állítása szerint a modern természettudományok felismerései nem távolítanak el a vallástól, hanem inkább egy „új, mély Istenészmény" irányába mutatnak.

Épp a világmindenség kutatása által lép a „rendezetlen vallásosság" helyébe egy isteni alkotó képzete, amely „sokkal hatásosabb, mint valaha is a múltban". Ezzel kapcsolatban idézte Louis Pasteur francia bakteriológust, aki szerint „kevés tudomány eltávolít Istentől, sok pedig visszavezet hozzá".

A világunkat fenyegető modern civilizáció láttán felmerül az a kérdés, vajon mindent megtehet-e az ember, amire képes, vagy hogy létezik-e a tudományos kutatás számára egy etikai rend? Ezzel a kérdéssel - így a bíboros - a vallás kérdése „úgyszólván a hátsó ajtón bejutva" újra a kérdések középpontjába kerül.

Az a technikai világból fakadó képzet, hogy elvben minden megcsinálható, „minden és mindenki kezessé tehető", azt a benyomást kelti, folytatta gondolatmenetét König bíboros, „mintha egy vallásos életrend alapjai" érvényüket vesztették volna. Az a tény, hogy a technika világa következtében az ember felülkerekedett a természeten, gyarapítja javait, lerövidíti munkaidejét, kitágítja az orvosi beavatkozás határait, átszeli a teret és az időt a kommunikáció révén, és még a világűrbe is kikerül, a növekvő függetlenség és önállóság érzetéhez vezetett. A materialista filozófia befolyása alatt a vallástól való függés "fölösleges" dologként a háttérbe szorult.

A „magányosság" érzete ugyanakkor elvezet az élet értelmének, a boldogságnak, a szenvedésnek és a halálnak a kérdéséhez is.

Manapság a tudomány területén is „szemléletváltásnak" vagyunk a tanúi, jelentette ki König bíboros. (KAP/MK - Gy.K.)

Magyar Kurír 1993. márc. 27.
83. évf. 71. sz.

Pápai katekézis a pápa tévedhetetlenségéről

A pápa tévedhetetlenségéről illetve csalatkozhatatlanságáról sokféle vélemény létezik a mi köreinkben is. Ahhoz, hogy értelmes módon meg tudjuk fogalmazni, hogy mi az, amivel nem érthetünk egyet, jó ha megismerjük a legfrissebb katolikus értelmezést, magának a pápának a szájából.

Forrás: Magyar Kurír, 1993. március 25-i szám.

II. János Pál pápa 1993. március 24-én az általános kihallgatáson folytatta katekézisét a római pápa tévedhetetlenségéről, és értelmezte azt.

„A tévedhetetlenség mindenekelőtt a római pápa személyéhez kötött kiváltság, mondotta. Tehát nem a római szék, hanem Péter utóda kapta meg, mintegy megszemélyesítve Péter küldetését és tekintélyét, annak nevében, akire maga Krisztus ruházta ezt rá". A pápa nem mint magánszemély tévedhetetlen, hanem az egyetemes kereszténység pásztoraként és tanítójaként, vagyis nem önmagában és önmagától, hanem „legfőbb apostoli tekintélyként és a Szent Péternek megígért isteni támogatás által". Ezért nem rendelkezhet vele minden körülmények között, hanem csak akkor, amikor „ex cathedra", a hit és erkölcs kérdéseiben ill. ezekkel szorosan összefüggő kérdésekben nyilatkozik.

II. János Pál két pápát említett, akik gyakorolták ezt a rendkívüli tanítóhivatalt: IX. Pius pápa így hirdette ki Szűz Mária szeplőtelen fogantatását, XII. Pius pápa pedig Mária mennybevitelének dogmáját. Az I. Vatikáni zsinat szövegei megkülönböztetik a rendkívüli tévedhetetlen pápai tanítóhivatalt a pápák rendes tanítóhivatalától, amelyet folyamatosan és állandó jelleggel gyakorolnak. A Szentlélek karizmája itt is támogatja Szent Péter utódait, hogy ne tévedjenek a hit és erkölcs kérdéseiben. Ez a karizma nem korlátozódik csupán rendkívüli esetekre, hanem – különféle mértékben – kiterjed a pápa egész

tanító tevékenységére. A zsinat szövege szerint a pápának – rendkívüli és rendes tanítóhivatala gyakorlásában – komoly feladata, sőt kötelessége, hogy megvizsgálja a „sensus ecclesiae"-t, az egyház „hitérzékét", mielőtt egy igazságot hittételként meghatározna.

(Gy.K.)

Templomok kiárusítása

Azokat az olaszországi templomokat, amelyeket már nem használnak, felkínálják megvételre magánszemélyeknek, hogy elkerüljék a templomok végleges pusztulását. A plébániák számának csökkenése következtében (27 500-ról 25 000-re) számos templom üresen áll, jelentette ki Pietro Antonio Garlato püspök. Az elhagyott templomok értékesítését szigorú feltételekhez kötik; az épületek a jövőben kizárólag kulturális célt szolgálhatnak, mondta az olaszországi egyházi javak fenntartásáért felelős püspök.

Olaszország kereken 95 000 templomának mintegy tíz százaléka értékesíthető, de a vevőnek kötelezni kell magát arra, hogy az általa megvásárolt templomot restaurálja és a továbbiakban karbantartásáról is gondoskodik. Garlato szerint az egykori templomok használata sportcsarnokként vagy divatbemutatók színhelyeként, ami Velencében és más városokban szokássá vált, nem engedélyezhető. (MK. - Gy.K.)

Ahol még Jézus anyanyelvén beszélnek

Az útikalauz Szíria legszebb falujának nevezi Malulát, a Damaszkusztól 60 kilométerre, 1500 méter magasan fekvő települést. Lakóinak kb. kétharmad része a mai napig hű maradt a kereszténységhez, amely az iszlám fellépéséig Szíria uralkodó vallása volt. A két szomszédos falu, Bacha és Dsubbadin a 16. századig szintén keresztény volt, ma már azonban lakosai teljes egészében az iszlám vallást követik. A nyelvtudomány szempontjából e három falu szorosan összetartozik; kizárólag itt maradt fenn az arám, az a különös nyelv, amely az ember Jézus anyanyelve volt.

Az arám nyelvet Jézus idejében a Közel-Keleten nagyon sokan beszélték. A görögül írt evangéliumok néhány idézetet is megőriztek számunkra e nyelven, pl. „talita kumi" – leány, kelj fel. A hanyatlás az iszlám fellépésével kezdődött a 7. században, s ahogy az iszlám felváltotta a kereszténységet, úgy szorította ki az arab az arámot. Ma már csak elszigetelt csoportok beszélik Szíriában, Törökország délkeleti részében, Irakban és Iránban ezt az egykor oly elterjedt nyelvet, az ókori kultúra nyelvét.

Az arám nyelv már Jézus idejében is egy nyugati és egy keleti szárnyra szakadt. A Jézus által beszélt nyugati formát csak a fent említett három falu őrizte meg. Természetesen ma már ott sem beszélik ugyanúgy, mint Jézus korában, hiszen minden nyelv változik az idők során. Azonban létrejött az a szokatlan helyzet, hogy Bacha és Dsubbadin teljes lakossága, valamint Malula lakosainak egyharmada annak következtében, hogy viszonylag későn tért át az iszlám vallásra, nyelvében megőrizte az arámot, a kereszténység nyelvét. (MK. - Gy.K.)

Ünnepi alámerítkezés

Baptista istentisztelet a Lővér uszodában

A XVII. század elején Angliában keletkezett keresztyén hitfelekezet, a baptista egyház csak a felnőttkorban önként felvett keresztséget ismeri el. (A Bibliában a „keresztség" szó görögül: „baptidzó", amelyet az angolok lefordítatlanul hagytak, innen az elnevezés. A baptidzó szó eredeti jelentése: „bemeríteni, alámeríteni".) Papp János, megyénk baptista lelkipásztora szerint Sopronban a negyvenes évek végén, a kitelepítések után a száztagú gyülekezetből mindössze négyen maradtak. Az utóbbi két évben új lendületet kapott a soproni baptista hitélet, vasárnapi istentiszteleteiken egyre több érdeklődő ismeri meg a baptisták bibliai alapon álló hitvalló keresztségét.

Sopronban, a Lővér uszodában szombaton hat fiatal ünnepélyes alámerítésére került sor, azaz a felnőttkori keresztség tudatos vállalására. A szertartás ünnepi istentiszteletén közel százan vettek részt, rokonok, barátok és különböző dunántúli városokból érkezett baptista testvérek. Csaplár József misszionárius (aki egy éve jött haza több évtizedes angliai lelkipásztorkodásából, hogy Győrben folytassa tevékenységét), meleg szavakkal köszöntötte az egybegyűlteket, majd orgona- és gitárkísérettel Jézust dicsőítő énekek csendültek fel, miközben, talpig hófehér ruhában, bevonult a majdan alámerítkező három ifjú hölgy és három fiatalember. Papp János baptista lelkipásztor beszédében szólt arról, hogy amit ma hallanak és látnak a jelenlévők, az szívükig és lelkükig hatoljon, a találkozás Istennel valóságossá legyen. Ezt követően Mészáros Kálmán, az észak-dunántúli missziókerület elnöke hirdetett igét, mondván, a bemerítés a mennyegzőhöz hasonlatos, amikor elfo-

gadjuk azt a szövetséget, amit Jézus kínál fel nekünk. Majd a hat felnőttkorú bemerítkező egyenkénti, nyilvánosság előtti bizonyságtétele hangzott el, megismertetve bennünket Istennel való találkozásuk és kapcsolatuk - jövő életútjukat meghatározó - élményével. Énekszó között vezette be Papp János fekete ruhában a hat fehér ruhást a medence vizébe, hogy a hitvalló keresztség önként, saját elhatározásból történő szertartását követően egy megtisztult, újjászületett életre tehessenek szert. A bemerítkezésnél a baptista lelkész bal kézzel megfogta a keresztséget felvevő összekulcsolt kezét, míg egy-egy igét mondva jobb kezét annak feje fölé tartotta áldást osztóan. Majd halkan csobbant a víz, amint ellepte a fehér ruhás hitvallót, Jézus barátját és követőjét.

Papp János a medencében állva szólt mindenkihez: „Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek szíveteket!"

(G.M.)
/Kisalföld/
1993. ápr. 5.

Bemerítési ünnepség Mosonmagyaróváron

„Megmozdul a parton a víz"

Örömünnepre gyülekeztek vasárnap délelőtt a Móra Ferenc Általános Iskolában a mosonmagyaróvári baptista gyülekezet tagjai és számos érdeklődő. A kinti zord idővel ellentétben bent a teremben érezni lehetett a szeretet melegét. Az ünneplő gyülekezetet Papp János lelkipásztor köszöntötte a zsoltáríró szavaival: „Ez az a nap, amelyet az Úr szerzett, örvendezzünk és vigadjunk ezen! A hóesésért is lehet hálát adni, hiszen a természet is fehér ruhába öltözött."

A köszöntés és a közös ének után bevonultak a fehér ruhába öltözött fiatalok. Név szerint: Szalai Bernadett, Rigó Anett és Haász Attila. Az igehirdetés szolgálatát Mészáros Kálmán, székesfehérvári lelkipásztor végezte. Igehirdetésében szólt arról, hogy miért tartják fontosnak a hitvalló keresztséget:

„Azért, mert Jézus is fontosnak tartotta, amikor Keresztelő János a Jordán partján megtérésre hívta a bűnösöket, akkor ebbe a sorba Jézus is beállt. Így példát adva nekünk ez által. Akik tehát Jézushoz hasonlóan beállnak a Jordán-part bűnvallói közé, azok üdvösséget nyernek."

Az igehirdető kiemelte, hogy a felnőtt hitvalló keresztség gyakorlata nem újkeletű dolog, hiszen a korai keresztyén egyház bibliai alapokon így gyakorolta.

Ezután a bemerítendők személyes bizonyságtételére került sor, amelyen a fiatalok röviden elmondták, hogyan találkoztak Jézus Krisztussal és felismerték, hogy nélküle nem érdemes élni. A fogadalomtétel után került sor a várva várt eseményre. A gyülekezet átvonult az uszodába. Az énekkar és az orgona hangjaira a bemerítendők követték pásztorukat a „hullámsírba". A gyülekezet láthatta, amint egyenként bemerítették a fiatalokat.

A délutáni alkalmon úrvacsorai közösségben forrt egybe a gyülekezet. Majd áldáskérő imádságok hangzottak el a fiatalok életére. Az ünnepség záróakkordjaként elhangzott ének összefoglalta e nap eseményének lényegét.

„Amint vagyok, így bűnösen, megyek tehozzád megtörten, Te megtisztíthatsz teljesen, fogadj el Jézusom!"

Nagy István
/Mosonmagyaróvár és környéke
1993. március 31-i szám./

Magyarázatos Biblia?

Egyre többet önerőből

Mai tennivalók a Bibliáért és a bibliaolvasókért

Különböző nyelvterületeken megjelentek olyan bibliakiadványok, amelyek a Szentírás szövege mellett rövid magyarázatokat is tartalmaznak egy-egy szakaszhoz. Az ilyen magyarázatos Biblia /Study Bible, Erklarungsbibel/ a maga könnyen érthető magyarázataival jól szolgálja a Biblia jobb megértését a bibliaolvasók legszélesebb táborában.

A Magyar Bibliatanács ó- és újszövetségi fordítóbizottsága még 1992. április 28-án tartott ülésén tett javaslatot a Német Bibliatanács kiadásában megjelent „Stuttgarter Erklarungsbibel" /Stuttgarti magyarázatos Biblia/ magyarázatai magyar fordításának a revideált újfordítású Bibliával együtt való megjelentetésére. Azért is esett e Bibliára a választás, mert az leginkább megfelel a széles körben való használat követelményének, a magyarázatos Bibliákkal kapcsolatos elvárásoknak, mint pl. a hitvallásos megkötöttségektől való mentesség, tárgyszerű magyarázatok.

Ezt a javaslatot a Magyar Bibliatársulat alakuló Közgyűlése 1992. október 26-án elfogadta és felkérte a Szöveggondozó Bizottságot, hogy a munka gyakorlati lebonyolításához szükséges intézkedéseket megtegye.

Ennek jegyében ült össze a bizottság 1993. február 11-én. Az ó- és az újszövetségi

bizottság elnökeinek írásban előterjesztett szempontjai és javaslatai alapján a tagegyházak bizottsági képviselői javaslatot tettek a fordításba bevonható személyekre nézve. Részletesen megtárgyalták az ülés résztvevői a fordítás szempontjait. A bizottság úgy ítélte meg, hogy a Bibliatársulat tagegyházaiból ajánlott fordítók – többségükben lelkészek – a fordítási alapelvek közös tisztázása után – előreláthatólag 1993 második felében – hozzá tudnak látni az érdemi munkához, hogy a közösen kitűzött, teljesíthető határidőre elkészülhessen a fordítás.

A Magyar Bibliatársulat Kuratóriuma 1993. február 16-án tartott ülésén jelentést hallgatott meg a Szöveggondozó Bizottság javaslatairól a magyar Biblia előkészítéséről és kifejezte, hogy minden szükséges támogatást meg fog adni, hogy mielőbb megjelenhessen az 1990-ben kiadott revideált újfordítású Biblia szövegével a magyarázatos magyar nyelvű Biblia.

A kuratórium ülésén a továbbiakban elvileg tisztázta, hogy a Bibliatársulat 1992. október 26-án elfogadott Alapszabályát részfeladatokra lebontó szervezeti és működési szabályzat nem tételes tagdíjat fog előírni a tagegyházaknak, hanem ún. Biblia-vasárnapot tesz rendszeressé – amilyen több tagegyházban már van is –, s az ezeken befolyt gyülekezeti perselypénzt fogják majd a Biblia Alapítvány céljaira fordítani. A Kuratórium így látja biztosítva azt, hogy a bibliatársulati munka lényegéből következzék az anyagi felelősségvállalás. /1992-ben az Alapítvány 40 ezer újfordítású evangéliumot osztott szét a tagegyházak ifjúsági missziói és gimnáziumai között./

A kuratórium hálával nyugtázta, hogy a Bibliatársulatok Világszövetsége 1993-ban is támogatja a magyar bibliakiadói munkát ajándék bibliapapír küldésével. De látja azt is, hogy törekednünk kell a saját erőből való bibliakiadásra. Ennek szerény jele lesz 1993-ban, hogy egy papírkötésű újfordítású Újszövetséget adunk ki – saját anyagi erőnkből. Ugyancsak jóváhagyta a kuratórium különböző bibliai történetek leporelló formában való kiadását; egy rövid ó- és újszövetségi tájékoztató megjelentetését az egyes bibliai könyvek keletkezéséről; valamint bibliai történeteket videokazettán szeretne németből magyarra szinkronizálni és sokszorosíttatni a hitoktatás és a gyülekezeti alkalmak gazdagítására.

Tóth Lajos

/Reformátusok Lapja, 1993. március/

Provance-i tájkép

Gilbert Bourdin, az "Arany Lótusz Lovagjai" elnevezésű szekta 67 éves vezetője, magacsinálta "kozmoplanetáris messiás" gondoskodott arról, hogy legyen min veszekednie Castellane provancei kisváros polgármesterének és a helyi környezetvédőknek. A szektavezér és hívei a Castellane melletti 3 hektáros 'Szent Városban' eddig már egész sor templomot és mecsetszerű épületet biggyesztettek bele a tájképbe – köztük a "messiás" 33m magas, 1100t súlyú szobrát –, most pedig egy mammut-imaházat akarnak felépíteni.

A provance-i tájkép további elcsúfítása elleni heves tiltakozás ellenére a castellanei polgármester az építési engedélyt megadta. Az épület kb. 15 millió márkába fog kerülni.

A szekta- és disneyland-ellenes környezetvédőknek azt a kifogását, hogy a kisváros ezen a helyen csak közhasznú épületek építéséhez adjon engedélyt, a polgármester a következő szavakkal hárította el: "Itt végül is vallásos, tehát közhasznú épületről van szó"

Der Spiegel 1992. 09. 21. számából
Ford.: Szalai András

„Ha vak vezet világtalant, mind a ketten gödörbe esnek."
/Mt 15:14/

A MAGYARORSZÁGI BAPTISTA EGYHÁZ KIADVÁNYAI

Baptista Kiskönyvtár

Baptista Hitvallás - Békehírnök Kiadó, Bp. 1989. - 88 oldal, 53 Ft.
Dr. Somogyi Imre: Kié a hatalom a gyülekezetben? - Békehírnök Kiadó, Bp. 1989. 16 old. 24 Ft.
Győri Kornél: A reformáció harmadik ága (Kik a baptisták?) - A hitvallás és a baptisták
Békehírnök Kiadó, Bp. 1990. - 34 oldal, 47 Ft.
Győri Kornél: "Vizsgáljuk meg útjainkat!"
(A magyarországi baptisták történelmének utolsó négy évtizede).
A szerző kiadása, Bp. 1989. - 32 oldal, 32 Ft.

Évenként megjelenő kiadványok

Áhítat 1993 - Reggeli és esti bibliai elmélkedések az év minden napjára. Baptista Kiadó, Bp. 1992. - 384 oldal, 170 Ft.
Múlt, Jelen, Jövő - Baptista naptár, 1993 - Baptista Kiadó, Bp. 1992. - 132 oldal, 128 Ft.

Emlékkönyvek baptista történelmünkről

Emléklapok a Magyarországi Baptista Egyház 125 éves jubileumáról - Bp. 1972. - 82 oldal, 27 Ft.
Emléklapok 4. (Egyháztörténeti és hitépítő írások) - Bp. 1988. - 96 oldal, 32 Ft.
Emlékkönyv a Baptista Teológiai Szeminárium alapításának 75. évfordulójára - Bp. 1981.
224. oldal, 32 Ft.
Szebeni Olivér: Anabaptisták - Bp. 1983.
180 oldal, 75 Ft.
Csontokba zárt tűz. Dr. Somogyi Imre (Emericus) élete és munkája. Szerk.: Dr. Somogyi Barnabás Bp. 1983. 275 oldal, 53 Ft.
A bővelkedő kegyelem tanúja. Baranyai Mihály élete és munkássága. Bp. 1988. 125 oldal, 32 Ft.

Segédkönyvek

Imádkozzunk! (Áhítatvezetők segédkönyve) - Szerkesztette: Balog Miklós, Bp. 1980.
430 oldal, 150 Ft.
W. L. Hendricks: Teológia gyermekeknek (Kézikönyv vasárnapiiskolai- és hittantanítóknak). - Fordította: Dr. Gerzsenyi László, Bp. 1990.
477 oldal, 191 Ft.
Győri Kornél: Gyülekezeti élet I. kötet
Bp. 1980. - 116 oldal, 64 Ft.
Ifj. Almási Mihály: „...és továbbment az ő útján örömmel" (A bemerítésről) Bp.1976. 62 Ft.
Hetényi Attila: Evangélium-hirdetés a mának
Bp. 1980. - 22 oldal, 32 Ft.
Dr. Nagy József: Az üdvösség útja
Bp. 1980. - 410 oldal, 156 Ft.

Egyházunk volt elöljáróinak írásai

Laczkovszki János: A szolgáló szeretet útján
Bp. 1984. - 291 oldal, 32 Ft.
Nagy József: "Írtam néktek..." Cikkek, igehirdetések, tanulmányok - Bp. 1975. 364 oldal, 104 Ft.
Udvarnoki Béla: Új élet Krisztusban (Az 1Kor, az Ef és a Fil levelek magyarázata).
Békehírnök Kiadó, Bp. 1991. - 247 oldal, 150 Ft.

Spurgeon-könyvek

E. W. Hayden: A prédikátorok fejedelme (Spurgeon önmagáról beszél) - Bp. 1984. - 106 Ft.
C. H. Spurgeon: A kapu előtt (Barátságos beszélgetés keresőkkel) - Bapt. Kiadó, Bp. 1991. 53 Ft.
C. H. Spurgeon: Engem keresstek! (Tizenkét igehirdetés keresőknek) - Bp. 1992. - 120 Ft.

Billy Graham könyvei

Békesség Istennel - Bp. 1985.
222 oldal. fűzve 50 Ft, kötve 80 Ft.
A Szentlélek - Bp. 1985.
226 oldal, fűzve 50 Ft, kötve 80 Ft.
Közelgő lódobogás (Az Apokalipszis négy lovasa) Bp. 1989. - 334 oldal, 128 Ft.

Versek, elbeszélések, bizonyságtételek

Lukátsi Vilma: Egy csipet só (Összegyűjtött versek). - Békehírnök Kiadó, Bp. 1990. - 106 Ft.
Lukátsi Vilma: Immánuel - Velünk az Isten! (Ádventi és karácsonyi versek, csoportjelenetek és elbeszélések). - Békehírnök Kiadó, Bp. 1989. - 42 oldal, 38 Ft.
Lukátsi Vilma: A piros szíves ház (Gyermekregény). - Bp. évszám nélkül - 152 oldal, 75 Ft.
Venyercsán László: Legyőzött honfoglalók (Versek) - Bp. 1990. - 203 oldal, 106 Ft.
Gerzsenyi Sándor: Eldőlt a szívemben... (Megtérési történetek). - Bp. 1990. - 200 oldal, 101 Ft.

Ének-zene

Evangéliumi vegyeskarok - Bp. 1976. - 170 Ft.
Énekeljünk az Úrnak! - Bp. 1986. - 170 Ft.
Evangéliumi karénekek (Megjelent az I. MABAVIT alkalmából). - Bp. 1992. 248 oldal, 318 Ft.
Jézus az ÚR! I. - Jesus is Lord! (40 új ének). - Bp. évszám nélkül - 96 oldal, 106 Ft.
A hit hangjai II. (Gyermek-bibliakőri énekek). - Bp. 1987. - 142 oldal, 65 Ft.
Bibliakőri énekek kísérete - Bp. 1982. - 192 Ft.
Beharka Pál: Gyülekezeti harmónium- (orgona-) játék - Bp. 1983. - 240 oldal, 318 Ft.
Beharka Pál: Gyülekezeti orgonajáték II. - Bp. 1980. - 272 oldal, 318 Ft.

Hanglemezek:

"Zengd Jézus nevét!" Bp. 1987. - 188 Ft.
"Jertek és lássátok Isten tetteit!" (EBSZ-kongresszus) - Bp. 1989. - 188 Ft.

Bibliai és művelődéstörténeti játék - 150 Ft.
A VÁLASZ - Kereszt-alakú hívogató prospektus - Bp. 1992. - 10 Ft.

TALLÓZÓ

Bevallom, tévedtem!

"A tanítványság tévedés volt. Megbánom. Bocsánatot kérek."

Bob Mumford

/Az eredeti cikkben használt kifejezéseket nem írtuk át. Így Szentszellem, keresztény, stb. kifejezés olvasható./

Az amerikai evangéliumi kereszténység egyik vezető folyóirata ezzel a meglepő címlappal jelent meg. Bob Mumford az egyháztörténelembe a "tanítványság-mozgalom" név alatt bevonult keresztény irányzat egyik kiemelkedő alakja volt. Mi van ennek a drámai bejelentésnek a hátterében? Ennek felderítésére tesz kísérletet az alábbi tanulmány.

Hosszú éveken keresztül Bob Mumford a karizmatikus mozgalom egyik legtekintélyesebb tanítójának és vezetőjének számított.Kevés tanító rendelkezett akkora tekintéllyel minden keresztény szemében, mint Mumford.

Aztán történt valami, ami egy fájdalmas átmeneti időszakra kisiklást okozott.

A karizmatikus mozgalom kiszélesedésével sok keresztény gyülekezet váltott. Olyan protestáns egyházakba mentek, ahol befogadták a karizmatikusokat, vagy olyan pünkösdi gyülekezetbe, mint például az „Isten Gyülekezetei" (Assemblies of God), amelyek szívesen vették a karizmatikusok bevándorlását. 1960-at megelőzően ugyanis csak néhány független karizmatikus gyülekezet volt, de ezek az 1970-es évekre jelentőségteljes egyházmozgalommá alakultak.

Az egyre terebélyesedő mozgalomban megfogalmazódott az igény arra, hogy a keresztségnek új életet és lendületet adó tanításokat és látásokat egységes rendszerbe foglalják és a mozgalmat teológiailag is átfogóan megalapozzák. Ennek érdekében Bob Mumford és négy másik ismert bibliatanító (Derek Prince, Charles Simpson, Don Basham és Ern Baxter) egy olyan szervezetet alapított, amely ezt a célt tűzte maga elé. Hivatalosan a Keresztény Növekedési Szolgálat (Christian Growth Ministry) nevet viselték, ám elemzőik már kezdetben átkeresztelték őket "tanítványság)-vagy "pásztorlás-mozgalomra".

A "tanítványság" meghirdetését követően, a mozgalomhoz özönlő férfiak és nők ezrei igényelték, hogy életükhöz szellemi vezetést kapjanak. A tanítványság a becsontosodott felekezeti tanításokkal konfrontálódott, és a gyakran elutasítást átélt karizmatikusok számára a bizonytalanság, a személytelenség megszűnését ígérte. Égtek attól a vágytól, hogy emez érett tanítók által valóban tanítványokká váljanak, és megbízhatóan jó úton járjanak. Látható tehát, hogy a mozgalom későbbi kisiklása és dicstelen vége nem az alapítók és a résztvevők jóindulatán múlott. A tanítványságra vonatkozó igék túlhangsúlyozása azonban olyan torzulásokat eredményezett, amelynek következtében a személyes pásztorlás, tanácsadás és lelki vezetés került a Szent Szellem vezetésének helyére.

Doktrinák

A tanítások egy része a választott tekintélyről és a szövetségi hűségről szólt. Azonban – mivel aggódtak az olyan „nomád" karizmatikusok növekvő száma miatt, akik

semmiféle felelősségi rendszerhez sem tartoztak - egy olyan szövetségi szeretetről tanítottak, amely az Istennek való odaszántságot a személyeknek való engedelmességben látja.

Ez egy olyan tekintélyi és engedelmességi hálózatot hozott létre, ahol mindenki felelős egy személyes pásztornak. Így piramis alakú hálózatokat hoztak létre, amelyek juhokból és pásztorlókból álltak. Olyan lelki láncot építettek fel, ahol mindenki alá van rendelve valakinek, aki szintén alá van rendelve egy másik embernek, és így tovább, míg végül az egész hálózat a csúcson lévő vezetőknek van alárendelve.

A kritikusok azzal vádolták meg őket, hogy karizmatikus püspökségeket hoznak létre. Úgy mondták, hogy a piramisokon lefelé mennek az utasítások, felfelé pedig a tizedek.

A pásztor és juh viszonyát a feltétlen engedelmesség határozta meg. Bírálóik több példát hoztak olyan „pásztorokra", akik megkövetelték, „bárányaiktól", hogy kérjenek engedélyt mielőtt találkozóra mennek, munkahelyet választanak, és életük legszemélyesebb részleteiben is a pásztorló hozta meg a döntéseket. A tanító személy beleszól tanítványa életének olyan részeibe is, hogy az hova menjen lakni, hol dolgozzon, kivel barátkozzon, mit olvasson, mit egyen, milyen ruhában járjon, stb. A tanítvány köteles engedelmeskedni, különben nem szereti Istent.

A tanítványi kötelékekből szabadult hívők vallomásai szerint a legfontosabb tanítások, amelyeket tanítójuktól kaptak, a feltétlen engedelmességről, hűségről és alázatról szóltak, hogy a tanítvány személyisége minél előbb megtörjön, és teljes módon alárendelje magát tanítójának – (Megdöbbentő, hogy ezek az elvek sokkal inkább hasonlítanak a hinduizmusban meglevő tanítványsági láncokra, mint Jézus és követőinek kapcsolatára.)

Pat Robertson idézett egy alkalommal egy hívőt, aki a torzulás lényegét a legkézzelfoghatóbban fogalmazta meg: „Ha a mindenható Isten szólna hozzám, és biztosan tudnám, hogy Isten szólt, és a pásztorlóm azt mondaná, hogy az ellenkezőjét tegyem, a pásztorlómnak engedelmeskednék."

Horrorisztikus történetekben bővölködő nagymértékű romlás következett be. Az emberek nem csupán önállótlanokká váltak, hanem rendkívül súlyos személyiségzavarok, idegbetegségek és depressziós állapotok jelentkeztek. Családok mentek tönkre,gyülekezetek bomlottak föl, a karizmatikus mozgalomnak ez a része nagy bajba jutott. Killian McDonnell 1976-ban azt mondta Mumfordnak: „...Ezek a fiatalemberek be fognak vadulni attól a hatalomtól, amit kaptak, ti pedig szenvedni fogtok." Ez be is következett.

Ennek fő okát az elemzők abban látják, hogy a pásztorlók gyakran fiatal(1-2 hónapos) megtértek, szellemi ajándékok és tapasztalatok híján levő hívők voltak, akik éretlenségük folytán arrogánsakká, hatalmaskodó és uralkodó személyekké váltak, és ezzel elnyomták az engedelmességben Istennek őszintén tetszeni akaró testvéreiket. Ahogyan ezt Mumford megfogalmazta, a fő probléma az volt, hogy a fiatal vezetők – akiket nem ellenőriztek – szellemi hatalmat kaptak és azt testi módon gyakorolták. A szellemi vezetés felváltotta a lelki vezetés, és nem Krisztusnak, hanem az embereknek kellett engedelmeskedni. Ebből rendkívül szektás, merev, törvénykező rendszerek alakultak ki, amelyek nemcsak nélkülözték, hanem ellen is álltak a Szellem szabadságának és akaratának. Az emberi pszichikus befolyás sok esetben egyéni tragédiákban végződő, elviselhetetlen lelki terrort eredményezett. A manipulálás szerves része helyenként a megfélemlítés, sőt megszégyenítés volt.

Beszámoltak hívők olyan gyülekezetekről, ahol a pásztorlójának engedetlen tanítvány az 1Sám 15:23 szerint „átkozott varázslónak" lett kikiáltva és „utálatosnak Isten előtt". Némely fiatal pásztorló – engedelmességük részeként – még tizedet is követelt diáktársaitól.

Még különösebb képződményt produkált, amikor a tanítványsági tanokat összekapcsolták a háborúra és üldöztetésre való készüléssel. Ilyenkor a gyülekezeti tagok nem is találkoznak a pásztorlójukon kívül jóformán senki mással, hacsak titkos kiképzőtáborokban nem, ahol a várható spártai körülményekre készítik fel őket. Legfeljebb csak hallomásból tudnak arról, hogy ki áll a titokzatos láncolat tetején. Ez méginkább teret enged a manipulálásoknak és lelki „leuralásnak", amit egy nagy gyülekezet nyilvánossága ki tud küszöbölni. A keresztények körében a tanítványságmozgalom egyre erősödő kritikát és elutasítást kapott.

Mumford és barátai a bírálatokra azt válaszolták, hogy ők megújított bibliai magyarázatot tanítanak Isten kormányzásáról, az Isten által adott hatalomról, és a szövetségi hűségről.

„Új bor" címen egy népszerű tanító újságot adtak ki, nagy konferenciákat tartottak, amelyeket a mohó tanítványok ezrei látogatták, kazettáikat pedig milliók vették meg és hallgatták.

Válaszul más keresztény vezetők bojkottálták az egyébként is exkluzívvá váló mozgalmat.

A pásztorló mozgalom körül kialakult vita élessége érzékelhető abból az 1975. június 27-én keletkezett nyílt levélből, amit Pat Robertson írt Bob Mumfordnak. Robertson ebben azt állította, hogy egy nemrégiben Lousvilleben, Kentucky államban tett látogatása során,

olyan szektás kifejezésmóddal találkozott, amiben inkább az „engedelmesség", mint a gyülekezet, inkább a „pásztorlók", mint a pásztor, és inkább a „kapcsolatok", de nem Jézus szerepeltek.

Ugyancsak Pat Robertson a pásztorlási tanokat „varázslásnak" nevezte, és a „700-ak" klubja egyik élő műsorában,a tanítványságmozgalmat összekapcsolta a Jim Jones által vezetett kultusszal. Amint mondta, az egyetlen különbség az, hogy a „pásztorok" nem szolgálnak a mérgezett „Cool Aid-del". Majd az általa alapított CBN tévéhálózat adásaiból kitiltotta a mozgalom tanítóit, és minden velük készített felvételt letöröltetett.

A Logos International 1975 októberében Jeruzsálemben rendezett világkonferenciájára Kathrin Kuhlmann nem volt hajlandó elmenni addig, amíg vissza nem vonják Mumford meghívását. Mumford engedett.

A Teljes Evangéliumi Keresztény Üzletemberek Nemzetközi Hálózatának elnöke, Demos Shakarian, úgy döntött, hogy a mozgalom vezetői közül senki sem beszélhet az üzletemberek összejövetelein.

Válságtünetek

Derek Prince már 1976-ban kiadta „Tanítványság, pásztorlás, elkötelezettség" című könyvét, amelyben négy alapvető irányelvről beszél:

1. A Biblia, a Szentírás a végső tekintély.
2. Vezető pozíció betöltésének alapfeltétele a kipróbáltság.
3. Egy vezető sem lehet független, hanem illeszkednie kell a vele egyszinten levő vezetők csoportjához.
4. Krisztus az, aki elhív, és aki elmozdít.

1977-ben nyilvánosság előtt is egy konferencián kifejezte azt, hogy nem ért egyet a tanítványság-mozgalom olyan szélsőségeivel, hogy az emberek az Istennek való hűséget az emberekhez való hűséggel cseréljék fel. Később így fogalmazott: „Nem hiszem, hogy valaha is Isten szándéka lett volna, hogy egy ilyen mozgalmat indítson." 1983-ban formálisan is szakított a CGM-mel.

Az alap töredezésnek indult.

A tanítványság-mozgalom többi vezetője azzal próbálta palástolni Prince kiválását, hogy Isten szélesebb szolgálatra hívta el őt.

Az „Új bor" elveszítette olvasótáborát, és minden kétségbeesett erőfeszítés ellenére, amellyel megpróbálták életben tartani a lapot, 1986 decemberében megszűnt.

Basham kiábrándult, megbetegedett és 1989 márciusában meghalt.

Baxter elköltözött Kaliforniába, San Diego környékére.

Simpson szintén elköltözött Mobilebe, ahol helyi gyülekezet építésébe fogott (ez lett ettől fogva a CGM központja), és bár az „Új bor" utolsó számainak egyikében bocsánatot kért és elhatárolta magát a mozgalom szélsőségeitől, de nem ismerte el azt, hogy ő maga vagy az egész mozgalom tévedett volna.

Mumford, hogy megpróbáljon azokból a kötelekből szabadulni, amelyeket a mozgalom jelentett számára, 1984-ben San Francisco mellé költözött. Minden ember – Simpson és Baxter kivételével – „szabadon engedte" tanítványait, hogy megtalálják a maguk útját, egy személyre szóló pásztor nélkül.

A széthulló vezetés is megmutatta azt a tényt, amit akkor már általánosan – sőt a vezetők nagy része is – vallottak, hogy a tanítványság mozgalom, minden szándéka és célja ellenére: eretnekség.

A mozgalom missziós tevékenységet is folytatott, és sok országban támadtak helyi követői. A mozgalom körüli vitákról szinte alig tudtak, sőt, némelyek a mozgalom teljes bukásáról és megszűnéséről, a vezetők kiválásáról, a mozgalomban betöltött szerepük miatti bűnbánatukról és megtérésükről sem értesültek. Ezért is volt fontos, hogy Bob Mumford 1989-ben nyilvánosságra hozza megtérési nyilatkozatát.

Mások ezeket teljesen figyelmen kívül hagyták, ezért a tanítványság mozgalom elveire alapult gyülekezetek, csoportok egy része még ma is működik – Pedig Mumford nyilvános megtérésének az volt az egyik célja, hogy mindenki, aki még benne van ebben a doktrínában, szabaduljon meg belőle és keresse a gyógyulást. A legfőbb tanítók egyike kérte a tanítványoktól, hogy hagyják el a „Tanítványságot".

Mumford megtérése

Mumford személyes válságának mélypontján felkereste Jack Hayfordot, aki a kemény konfrontációk közepette is élvezte bizalmát. Hayford felismerte, hogy Bob problémáját az okozza, hogy még nem tudta feldolgozni a tanítványság mozgalom bukásának következményeit, és ez megrontotta az Úrral való kapcsolatát. Mumford megszívlelte barátja tanácsát, és novemberben ismét felkereste őt azzal a kéréssel, hogy a pásztorok éves konferenciáján, ahol 1700 pásztor és feleségeik voltak jelen, akik 700 gyülekezetet, 34 felekezetet, 41 államot, és 17 nemzetet képviseltek, felolvashassanak egy megtérési nyilatkozatot, amit Jack Hayford mély együttérzéssel meg is tett.

A következő este Ridgecrestben (Észak-Karolina) Bob Mumford a CBU tanító konferenciájának színpadán állt. Amerika legrégebbi és legnagyobb tanító konferenciáján. Azért állt ott, hogy felolvassa azt a nyilatkozatot, amelyet Hayford előző este felolvasott Ka-

liforniában. Nyilvános bocsánatkérését azért, mert jelentős része volt abban, hogy emberek eretnekségbe kerültek. Ugyanezen a konferencián Derek Prince, sőt Don Basham özvegye is jelen voltak.

Bob Mumford jól látható megrendültséggel olvasta fel az alábbi nyilatkozatot:

„1974-ben Jack Hayford és két másik testvér kifejezte a tanítványság koncepciójával kapcsolatos kifogásait. Mások is hasonló tanácsokat adtak.

Bár nem állt szándékomban makacskodni, mégis figyelmen kívül hagytam felhívásukat, kárt okozva ezzel magamnak és másoknak is.

Ennek a bocsánatkérő nyilatkozatnak két ismert motívuma van. Először: noha az Urat magát bántottam meg, amelynek az ő ellenállása volt a következménye, mégis kitartottam meggyőződésem mellett. Másodszor: mélyen meg vagyok róla győződve, hogy azok, akiket sérülés ért, csak azáltal tudnak meggyógyulni és helyreállni, ha ragaszkodom az igazsághoz. A következő nyilatkozat az én személyes meggyőződésemet fejezi ki, nem merek mások nevében nyilatkozni.

A karizmatikus mozgalom független részének, véleményem szerint, igen nagy szüksége volt azokra az elvekre, amelyeket én tanítottam a hetvenes évek elején, nevezetesen a szellemi tekintélyről, tanítványságról és pásztorlásról szóló tanításokra. Ezeknek a szükséges, alapvető bibliai elveknek a hiánya és a személyes szentség elvesztése nyilvánvaló volt abban az időben.

Előrelátható módon, a szélsőségek és károsodások ott kezdtek el jelentkezni, ahol mindig is, azaz, amikor széles szakadék keletkezik aközött, amit tanítanak (orthodoxia vagy helyes tantétel) és aközött, ami ténylegesen történik (orthopraxis vagy helyes gyakorlat). Ezeknek az elveknek a kiforgatása és önkényes alkalmazása helytelen és káros volt.

A felelősségvállalás, a mások irányítása alatt folyó személyes képzés, és a hatékony pásztorlás szükséges bibliai alapelvek. Valódi szellemi érettségre van szükség ezek gyakorlásához. Ezeknek a bibliai realitásoknak meg kell maradniuk azok között a határok között, amelyeket az Újszövetség megszab. Azonban, személyes fájdalmamra és bosszúságomra, ezek a részhangsúlyok könnyen egy egészségtelen alárendeltséghez vezethetnek, amely emberi vezetők iránti torz, bibliaellenes engedelmességben mutatkozik meg. Ezeknek a túlkapásoknak jelentős része az én személyes felelősségi szférámon belül jelent meg. Azokért a sérülésekért és szégyenért, amelyet ezeknek az embereknek, családoknak és Krisztus Testében szélesebb körben okoztam, ezekből bűnbánattal megtérek és kérem, hogy bocsássatok meg.

Mindenkit, akit közvetlenül befolyásolt ez a tanítás, hadd bátorítsak személyesen, hogy vizsgálja felül, hogyan él ezekkel. Mindannyian vegyük a bátorságot mindazon lépések megtételéhez, amelyek szükségesek ahhoz, hogyvisszatérjünk a Krisztus-központú élethez."

Bob Mumford,
San Rafael. California.

A bejelentést a hallgatóság (mintegy 3500 vezető) dörgő tapssal jutalmazta.

Bob Mumford a megtérési nyilatkozat után adott interjúban többek között a következőket mondta:

— 1984-ben visszavonultam a tanítványság mozgalomból és Kaliforniába költöztem. Megszakítottam a kapcsolatomat minden korábbi „tanítványommal", távoli barátok maradtunk, de mindnyájan szeretnék azt, amit én is, ha ez az egész meg sem történt volna.

Egy évre kiálltam a nyilvános szolgálatból, hogy Istent keressem és átvizsgáljam az életemet. Amikor az emberek azt tapasztalták, hogy visszavonultam a tanítványságtól, elkezdtek a világ minden tájáról írni nekem. Leírták mindazokat a sérüléseket és fájdalmakat, amiket nekik ez a mozgalom okozott. Először kezdtem felismerni azt a mély rombolást, amit a mozgalom mások életében végzett. Válságba kerültem.

Másokat tanítottam a megtérés szükségességéről, de én nem tettem meg ezt. Amikor megírtam ezt a nyilatkozatot, az örömnek egy újabb foka szabadult fel az életemben, az otthonomban és mindenben, amit tettem.

Most már értem a bibliai figyelmeztetést: „ne uralkodjál a nyáj fölött!" Én pontosan ezt tettem. A saját szívemben a felelősségnek diadalmas érzése volt, az emberek viszont manipulálva és elnyomva érezték magukat. Azt a helytelen benyomást keltettük, hogy velünk nem lehet testvéri közösségben senki, aki nem úgy csinálja a dolgokat, ahogyan mi. Ez hiba volt. A testi ember kapott hatalmat.

Amit tenni akarok életem hátralevő idejében, az, hogy tanítsam az embereket arra, hogyan kövessék Jézust.

Hayford reagálva Bob Mumford nyilatkozatára kifejtette, hogy hasonló, őszinte megtérésekre van szükség, és a megtérőket vissza kell fogadni Krisztus testébe.

Külön kihangsúlyozta, hogy a tanítványság-mozgalomban résztvetteknek hosszú ideig tartó gyógyulási folyamaton kell átmenniük, és nagy türelmet, odafigyelést és segítséget igénylő utógondozásra szorulnak.

***

Összeállította: Bartus László

(Az összeállítás a Dictionary of pentecostal and charismatic movements és a Ministries today című lap 1990 január/február-i számának cikkei és tanulmányai felhasználásával készült. Fordította: Pászti Éva)

ÚJ EXODUS
6. szám 1991/3.

Chernel András:

„Inkább a generációs áldásban hiszek!"

Bevezetés: Amikor a karizmatikus és a „harmadik hullám" tanítását és gyakorlatát bibliai kritikának vetjük alá, hajlamosak vagyunk arra, hogy ezekkel együtt a pünkösdi felekezet látását is hasonló módon elmarasztaljuk. Am sematikus gondolkodásunk feladására késztet minket, ha éppen pünkösdi oldalról megfogalmazott bírálattal találkozunk. Az alábbiakban Chernel András, ózdi pünkösdi lelkipásztor kijózanító tanulmányát közöljük, olvasóink tájékoztatására. (A Szerk.)

2Mózes 20:5-6

A tízparancsolat, a Dekalogus eredetileg tíz Élő Ige, melyet Isten az ember számára adott, s amelyet az ember a Szentlélek nélkül sem megérteni, sem megtartani nem tud. Péter apostol ezt mondja: „vannak némely nehezen érthető dolgok, amiket a tudatlanok és állhatatlanok elcsűrnek-csavarnak, mint egyéb írásokat is a maguk vesztére."

Az ótestamentumi áldás-átok fogalom egy ilyen elcsűrő-csavaró magyarázati lehetőséget adott a zsidóknak teológiai történelemszemléletük folyamán, melynek ma, a 20. században érdekes reneszánsza indult el nyugati teológus-berkekből (elsősorban az USA-ból). Ez a teológiai irányzat a sikerteológia, mely nyugaton már leáldozóban van képviselőivel együtt, ma azonban még jó talajra talál itt Európában, például Magyarországon.

A sikerteológia fogalmát a magyar keresztyénség mindeddig általánosan és kollektíve elutasította. A sikerteológia alappilléreit azonban sokan gondolkodás nélkül magukévá tették, és gyakorolják annak szellemi és materiális tartozékaival együtt. Ezek közé sorolom az áldás-átok, a generációs átok, a szabadulás-démonűzés szélsőségeit; a megvallással való visszaélést, a liturgikus táncot, stb.

A Sinai törvényadás után, amikor eltelt negyven esztendő, Isten az új nemzedék számára Mózes 5. könyvében (Deuteronomium) megismétli a törvényt, továbbá egyéb rendelkezéseket is ad, hogy ezáltal a törvénynek nagyobb érvényt szerezzen.

Az 5Móz 11:26-29 verseiben az engedelmeseknek áldást, az ellenszegülőknek átkot ígér. (Ezek többnyire materiális ígéretek a testi Izraelnek.)

Az 5Móz 27-28 részekben hosszú lajstromot találunk az áldásról és az átokról. Ez bemutatja, kik az áldottak és kik az átkozottak. Ha valaki megszegte a törvényt, átok alá került. Ez az áldások megvonását, illetve a halált jelentette, mivel a népnek kollektíve kellett megköveznie az ellenszegülőt.

Az Ószövetség idején kialakult az írástudók rendje, akik a Tórát magyarázták. Ezek a kegyes zsidók megfigyeléseket végeztek a történelmük folyamán. Az áldás-átok összefüggésében élve életüket megfigyelték, hogy mi az, amiből áldás, és mi az, amiből átok származott. Megvizsgálták, hogy mi válik hasznukra, és mi a kárukra. Ezért úgy kezdtek élni, hogy Isten áldhassa őket. Ez azt jelentette, hogy meg kellett tartani a törvényt.

Rádöbbentek, hogy a fogságba a bűneik miatt kerültek, mert a törvényt áthágták. Amikor Isten hazavezette őket a fogságból, akkor Ezsdrás, az írástudó főpap vezetésével elkezdték a Tórát, Isten törvényét tanulmányozni, hogy azt precízen megtarthassák, mert soha többé nem akartak fogságba menni.

Ennek voltak hasznos eredményei. Ha a fogság utáni időt nézzük, akkor Jézus Krisztus idejére már Izráel földjén nincs többé bálványimádás. Az Úr Jézus csak a templomot találja. A bálványozástól megtisztultak, és Jahve törvénye volt a mérvadó. Sőt, azt lehet mondani, hogy a törvényből csináltak maguk-

nak bálványt, mert jobban ragaszkodtak a törvényhez, mint Istenhez. Úgy gondolták, hogy ha megtartják a törvényt, akkor Isten kénytelen az eget megnyitni az Ő ígérete szerint, és „bombázni" őket áldásaival.

A még nagyobb áldás elnyeréséért elaprózták a törvényt, kb. 600 tilalmat és rendelkezést tartottak számon. Ez lett az ún. júdaizmus, a törvényvallás. Megszűnt az igazi tiszta Jahve-hit, s egyszerűen törvényvallássá merevedett a zsidó vallás.

Ez a teológiai szemlélet volt az ún. bölcsesség-kegyesség teológia, mely szerint: A világban állandó rend és törvényszerűség uralkodik. A bajok oka az erkölcsi normák és a törvény áthágása, a siker pedig ennek a norma szerinti magatartásnak következménye. Ez volt a „viszonzás törvénye". A dolgok mögött maga Isten áll, aki igazságos. A bölcs ember ezért komolyan veszi a viszonzást, s eszerint alakítja életét. A bűnös, (a bolond) mindezt figyelmen kívül hagyja. (Sok igehelyet találunk a Bibliában, amely leírja az igazak és gonoszok sorsát.)

Azonban a viszonzás törvénye nem mindig érvényesült, mivel az igaz nem mindig kapta meg jutalmát, sőt szenvedett és szegény volt, a gonosz pedig nem mindig kapta meg büntetését, sőt dőzsölt és gazdag volt. Felmerült az a gondolat: igazságos-e az Isten?

E teológiai irányzat képviseletében élen jártak a farizeusok, akik nagyon igyekeztek a törvényt megtartani. Abban hittek, hogy a törvény megtartása által kerülhetnek közelebb Istenhez, csak éppen a fától nem látták az erdőt, a törvénytől nem látták Istent. Azt mondták, hogy megtartjuk a törvényt, és viszonzásul Isten megáld bennünket. Adunk Istennek, és kapunk Tőle.

Jusson eszünkbe (ne csinálj magadnak bálványt!), hogy a pogány enni ad a bálványnak, megmosdatja, megfürdeti, felöltözteti, áldozik neki, s ezért az köteles megvédeni őt a villámtól, a vadállatoktól, a bajoktól. Itt a Jahve hitben a törvényen keresztül, a törvényeskedés által üti fel fejét a pogány bálványozás.

Mintegy bálványtisztelet lett az ember számára, hogy odaáll Isten elé, hogy „Megtartottam a törvényt, most pedig Isten, Te adsz". Ez a pogány varázslással egyenlő. Éppen ezért fordult el tőlük Isten, mert magukat igaznak nyilvánították.

Ez tovább folytatódott, mivel ha jól csinálom a törvényt, akkor Isten megáld engem ezerízíglen, és egészséget, gazdagságot ad nekem. Aki szegény, aki beteg, az bűnös. Te azért vagy beteg, szegény, mert bűnös vagy. Nem tartod meg a törvényt, és ver téged Isten - ha úgy tetszik - harmad- és negyedíziglen.

Ezért ezt mondta a gazdag: „Engem szeret az Isten, ezt a szerencsétlen koldust, Lázárt – itt a házam előtt – pedig megveti bűnei miatt, azért van rajta a nyomorúság. Én áldott vagyok, az pedig átkozott, rajtam Isten szeretete van, rajta pedig Istennek az átka. Mivel őt Isten ennyire megveti, így én sem adok neki az asztalomról még egy morzsát sem." E teológia következményeként a gazdagnak „sikerült" a pokolba kerülnie. Egy példát szoktam alkalmazni, melyet dr.Szigeti Jenő teológiai professzoromtól hallottam.

Átmegy egy ember a piroson, mire a rendőr fütyül neki, de ő megy tovább. Mikor átér, megbünteti 500 Ft-ra. Majd a zsidó farizeus is elindul, neki is fütyül a rendőr. A farizeus megáll, és vár a pirosnál. Megvárja, mire zöld lesz a lámpa, és szépen átmegy. Odamegy a rendőrhöz, és tartja a markát. A rendőr nézi: mi baja? „500 Ft-ot kérek!" - mondja a farizeus „Miért?" „Mert a zöldön jöttem át. Ha piroson jöttem volna, akkor maga kért volna tőlem 500 Ft-ot..."

Logikus? Ha megtartjuk a törvényt, tarthatjuk a markunkat Istennek? A törvény megtartása azonban nem más, mint alap az Istennel való jó kapcsolathoz.

Ez az egész teológiai felfogás krízisbe jutott. Voltak köztudomásúan becsületes emberek, akikről tudták, hogy törvénytiszteiők. Mégis betegek, szegények, nyomorultak voltak. Megesett ugyanakkor, hogy a gonosz, az istentelen pedig egészséges és gazdag volt. A zsidó nem arra gondolt, hogy ez az egész teória rossz, hanem inkább azt mondta, hogy Isten nem igazságos, ahelyett, hogy rossz dogmatikáját feladta volna. (Lásd a 73. zsoltár dilemmáját.)

Gondoljunk Jób könyvére, amely e teológiai krízis időszakában foglaltatik írásba, vagy a vakonszületettre a János 9:1-3-ban! Az ártatlannak miért kell szenvednie? Mert gonosz? Nézzétek csak dogmatista zsidók! Jób úgy megverettetett, ahogy csak lehetett. Bölcs teológus látogatói ezt mondták neki: ez a bűnödért van. Isten mégis azt mondja Jóbra, igaz, istenfélő, bűngyűlölő. Mi azt is tudjuk, hogy Jób történetének hátterében milyen drámai szellemi esemény játszódik, amely mutatja, hogy ez a teológia, az áldás és az átok teológiája itt az Ószövetségen belül összeomlik. Isten nem automata, hanem Isten. Mindenható

Isten, aki kegyelmes, aki a gonoszra is fölhozza az ő napját, és hosszan tűr minden emberért.

Tehát ez a teológia már akkor összeomlott, pedig ennek romjaira építenek újfent a sikerteológusok ill. a generációs átok képviselői. Jó tudni, hogy az áldás és az átok teológiája csak az Ótestamentumra épült, de ez már az Ószövetségben összeomlott. Az Újszövetségben pedig semmi nyomát nem találjuk.

Állítják ma is, hogy a szegénység, a betegség, a meddőség, a koraszülés, a házassági problémák, beleértve a szexuális problémákat, a korai halál, az örökletes betegségek, balesetek az átok következményei az életben. Ez bibliai összefüggésben a Tórának ezen szakaszához vezethető vissza.

Már a Sinain adott törvény szövegében is benne találjuk az áldás-átok fogalmának gyökereit (2Móz 20:5-6). „Én Jahve Vagyok a te Elóhim-od (Istened), féltőn szerető Elóhim vagyok, aki megbüntetem az atyák vétkét a fiakban harmad- és negyedíziglen, akik engem gyűlölnek, de irgalmasságot cselekszem ezeríziglen azokkal, akik engem szeretnek, és az én parancsolataimat megtartják." Itt azt olvastuk többek között, hogy Isten féltve szereti az embert (Él-Qanná: féltőn, buzgón, ragaszkodóan szeret, és ezerszeresen irgalmas azokhoz, akik őt szeretik. Az Ószövetség Istene azért szereti az embert féltve, mert meg akarja menteni a haláltól és a kárhozattól. Ez az akarata az Újszövetség Istenének is. Amikor Isten büntet az Ó- vagy az Újszövetségben, nem azért bűntet, mert nem szeret és el akar pusztítani, hanem a büntetéssel is azt szeretné elérni, hogy az eredeti helyére kerüljön az ember. A büntetéssel is nevel. Nem azért büntette Isten Izraelt, hogy megsemmisítse, hanem azért, hogy valami jót formáljon belőle.

A „megbüntetem" szó eredetijét keresve meglepetésemre a héber „pákad" szót találtam, melynek jelentéstartalma: megvizsgál, meglátogat, felügyel, megszámlál. Lásd 1Móz 21:1: „Az ÚR pedig meglátogatá Sárát"; 1Móz 50:24: „...én meghalok, de Isten ... meglátogat titeket és elvisz titeket...a földre..."; 1Kir 20:15: „Megszámlálá a... tartományok... ifjait...". Kétségtelen, hogy a Bibliában van ennek a szónak büntetés jellegű konkordánsa is, de meg kell állapítani, hogy a büntetésre az Ótestamentum keményebb szavakat használ. Pl. az Ésaiás 53-ban: „a mi bűneinknek büntetése rajta van". Itt sokkal szigorúbb és keményebb az eredeti szöveg, amikor nem kiméli, fenyíti, bünteti, azaz totálisan megtorolja, kiegyenlíti a bűn súlyát és adósságát, perfektumba helyezve azt. Ha Isten ezt tenné velünk, akkor már régen kipusztultunk volna a földről.

Azt mondja az ÚR, hogy meglátogatom és megvizsgálom az atyák vétkét a fiaknál. Ezzel inkább arra mutat, hogy fölkeres Isten, meglátogat, foglalkozik veled, ugyanúgy mint apáddal, összehasonlít vele, és azt akarja, hogy jobb legyél. Júda és Izrael történetében ezt alkalmazza az ÚR a királyok erkölcsi, hitbeli értékelésekor. Itt a meglátogatáskor nem a bűnnek a büntetés általi kiegyenlítéséről van szó, hogy megbüntetem az atyák vétkét a fiakban, hanem Isten észreveszi, meglátogatja, felügyeli az ember bűnét, és hogyha kell, terelgeti igéjével, s ha szükséges, büntetést is alkalmaz. Tehát nem arról van szó, hogy az apánk vétkezett, és ezért bennünket is jól elverhet hivatalosan az Isten. Nem igazságtalan az Úr, hogy téged a te istentelen apádért, vagy bárkiért, aki felnevelt, számon kérne és megbüntetne. Azt mondja az ÚR, hogy csak harmad- és negyedíziglen csinálja ezt a kontrollt, ezt a meglátogatást. Nem egy évezredes generációs leszármazásról beszél, hanem harmad- és negyedíziglen; esetleg az unokánál, dédunokánál, ükunokánál, szépunokáról már nem beszél. Ha büntetésre kerül a sor, akkor arra is érdemes odafigyelni, hogy azokat bünteti, akik: „Engem gyűlölnek". Tehát nem a hívő bűngyűlölő lelkeket, hanem az istengyűlölő embereket.

Ami az áldást illeti, arról viszont ezeríziglen beszél az Ige. Ezért a generációs áldás valóságosabb bibliai fogalom. Ábrahámnak így erősítette meg ígéretét az ÚR: „A te magodban (Krisztusban) áldatnak meg a föld minden nemzetségei". Tehát áldatnak, és nem átkoztatnak. Én inkább ebben az ezeríziglen való generációs áldásban hiszek! Dicsőség az ÚRnak! Bibliai meggyőződésem, hogy nem generációs átok van, hanem generációs bűn, Ádámtól fogva. A bűn természetesen apáról fiúra száll, sőt hatványozódik. Pszichológiai törvényszerűség, hogy egy tolvajnak tolvaj, egy művésznek művész, muzulmánnak muzulmán, stb. lesz a gyermeke. Watson amerikai pszichológus állítja: "Adjatok nekem egy tucat egészséges csecsemőt, és nevelek belőlük ősei hajlamaitól, tehetségétől, fajától függetlenül tolvajt, művészt, orvost, stb." Ezt az állítást az örökbefogadások is igazolják.

Ami az utolsó időket illeti, az ÚR beszél éhségekről, döghalálokról (gör.: pestishez hasonló halált okozó járványok) de nem beszél ezzel kapcsolatban semmiféle generációs átokról. Nem Isten átka miatt lett bűnös az ember, hanem az ember bűne miatt lett átkozott a föld. Nem az átkot kell megtörni, hanem a bűnt kell elhagyni.

Ezékielnél ezt olvassuk: „az atyák ették az egrest és a fiak foga vásott bele". Erre szoktak az elcsűrő-csavaró tanítók hivatkozni, hogy az emberek lelkére görcsöt köthessenek, hogy majd ebből „megszabadíthassák" őket. Itt Izrael történeti konzekvenciájaként, éppen a fogság miatt, a fiak méltatlan helyzetét állapítja meg Ezékiel próféta. Arra, hogy: „az atyák ettek egrest és a fiak foga vásott bele" azt kell mondani, hogy ez nem az individuumra, az egyénre vonatkozott, hanem kollektíve Izrael nemzetére. Amikor Isten felettük ítélkezett, akkor tulajdonképpen Izrael nemzet évszázados bűneiről volt szó, melynek ők is részesei voltak. Ha odafigyelünk, Ezékiel pontosan a generációs átok ellen szól; „mi dolog, hogy ezt a közmondást szoktátok mondani Izráel földjén, mondván: az atyák ettek egrest és a fiak foga vásott bele? Élek én, ezt mondja az ÚR Isten, nem lesz többé helye közöttetek ennek a közmondásnak Izráelben. Imé, minden lélek enyém, úgy az atyának lelke, mint a fiúnak lelke, amely lélek vétkezik, annak kell meghalnia!" (Ez 18:2-4) A fogságba vitetett nép bűnös volt, akár elődeik.

Mai tanítók arra hivatkoznak, hogy az Ószövetség volt az apostolok Szentírása. Ez igaz. Továbbá, állítják, hogy mivel még nem voltak meg az újszövetségi írások, így ők az Ószövetség világában éltek. Ez viszont nem így van! Hiszen amikor az Ószövetséget magyarázták az apostolok, abból született az újszövetségi írás. Tehát az apostolok az Újszövetség világában éltek. Ők pedig nem ismerték, nem használták a generációs átok fogalmát. Az Újszövetségben egyetlen helyen sem törtek meg senki felett semmiféle generációs átkot. Ezenkívül 2000 évig megvolt az egyház az egész földön ezen érdekes fülviszketeges tanítás nélkül... Pál azt mondja: „lesz idő, amikor az egészséges tudományt el nem szenvedhetik, hanem saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük. Az igazságtól elfordulnak, de a mesékhez odafordulnak..."

Ezek a tanítók ma az újszövetségi időket vallják ugyan, ám mégis az Ószövetség világában élnek. Az Ószövetségben találunk ún. processziókat, körmeneteket, táncokat (amelyek Izraelnek elsősorban nem vallásához, hanem kulturális termékeihez tartoztak), és ők ezeket meg is valósítják gyülekezeteikben. Liturgikus táncokat vezettek be a dicsőítő istentiszteleteiken (nők balettszerelésben). Sikerteológiájuk sikerében már nem tudják, hogy mit csináljanak, hogyan és mivel lehetne az ÚR jelenlétét reprezentálni. Annak idején, amikor a Szentlélek elhagyta az egyházat, mert elhajlottak Istentől, jöttek a szobrok, a festmények, a freskók, az ereklyék, a csalások és a színpadiasság. Két szónok két szószéken szinte veszekedésig fajulva prédikált, vitatkozott a nép előtt. Ez érdekes volt; a Szentlélek ereje elment, és minden mással pótolták. A fenti tanítások is pótlékok azoknak, akik elveszítették lecsendesedésükben Isten személyes jelenlétét. Ezek mennek el odáig, ha te beteg vagy, akkor ez a bűnödért van, és ha szegény vagy, akkor átok alatt vagy. Ezt az átkot meg kell törni, hogy a szegénység megszűnjön az életedben. Sőt, ha nem tudsz táncolni, mint Dávid tette, nincsen örömöd, nem tudsz felszabadulni, akkor bűnös vagy, sőt ha nem teszed, leminősítenek Mikálnak, hogy gyümölcstelen lesz az életed. Ez nem jelenti azt, hogy nem mozdulhatsz be az Úr előtt, de ebből nem szabad liturgiát csinálni. Az Újszövetségben ennek sehol sincs nyoma. Gondoljunk bele, mennyit táncolt Jézus Krisztus az apostolokkal?

Kiagyaltak egy ilyen fogalmat, hogy generációs átok, és ez most a magukat - nem kis gőggel - felsőbbrendűnek gondoló keresztyén köröket teljesen elárasztotta. A generációs átokból fakad az is, hogy az ember démonokkal szállatik meg, mert a démonok apáról fiúra is átöröklődnek (szerintük), mivel az apa spermáján keresztül is közlekedhetnek. Még igazolni is lehet a Bibliából, hogy a gonosz szülőknek gonosz gyermekeik lettek, a kegyes szülőknek pedig kegyes gyermekei. A démonoktól úgy lehet megszabadulni, hogy az exorciszész (ördögűző) kinyomozza, leleplezi a démonokat, és kiűzi azokat, megtörve ezzel a generációs átkot. Ekkor lesz a keresztyén igazán szabad ember. Ez van az átok oldaláról. A másik oldal pedig az áldás; ha az Úrban élsz, ha szolgálod az Urat, akkor számíthatsz az Ő áldására. Ebből az áldásból pedig a jólétet szeretnék elérni, s ezért tulajdonképpen megéri hívőnek lenni... Most érzékelhető, hogy a sikerteológia nem bibliai tanítás, hanem bibliai manipuláció. Ennek nyomán a buzgó lelkek emberből, tárgyból, fűből-fából űzik a démonokat. Mások félelmükben rendszeresen mennek az ördögűzőkhöz, és ha valami teher, vagy kísértés van rajtuk, kiűzetik magukból. Utána, ha kell, ismét mennek és űzetik a démont, esetleg földhöz is vágják magukat, úgy élnek át valami lelki élményt, és így tovább. (Vallom, hogy Isten ereje alatt földre eshet az ember!)

Van egy bibliátlan könyv, mely a démonűzéssel kapcsolatban olyan praktikákat, mechanikus módszereket említ, hogy fújd ki, szívd be! (Van aki a héberre hivatkozik. A héb. Rúach = szellem, szél, lehelet. Amiképpen Isten is belehelte az éltető szellemet az emberbe, az ember is ki tudja magából lehelni a

gonosz szellemet, vagy beszívni a Szentlelket...) Vagy: kőhögd ki, hány ki a démont. (Hallottam olyan buzgalmas esetről, hogy voltak, akik még az ujjukat is bedugták, hogy történjen valami, s ehhez a szabadító szolgálat előtt nylon-zacskókat osztogattak a diakónusok.) Szülctés előtti démonizálódás esetében kőldők előtt vetnek keresztet, míg más esetekben az ujjából kellett a delikvensnek kiráznia a démont.

Mindez sokkal egyszerűbb! Ha megtérünk és újjászületünk, úgy ahogy az meg van írva: „Mert ha a FIÚ szabadít meg titeket, akkor tényleg szabadok lesztek!" Figyeljük csak meg! Amikor ezrével megtértek az Újtestamentumban, nem űzögették a tanítványok a démonokat az emberekből, főleg a hívőkből nem. Különösen nem állítottak rá a megtértre egy-egy detektívet vagy pszichológust, hogy valamilyen lelki analízissel kiszedjék belőle, nem volt-e valami bűnös, kóros-káros élménye gyermekkorában, ami meghatározza további hitéletét. Ha megtértél, a régiek elmúltak, újjá lett minden. Ez egy olyan sarkalatos igazság, hogy teljesen mindegy, milyen életet éltem addig. Tíz abortusza volt, száz embert gyilkolt meg, vagy perverz volt. Aki Krisztusban van, ÚJ TEREMTÉS AZ! Természetesen szükség van szabadulásra, szabadító szolgálatra, de ne csináljunk embertársainkból lelki balekot, hogy segítettünk nekik megszabadulni olyanból, amit mi beszéltünk be nekik... Sokakat megijesztenek, ha pl. eltörik a kezüket kétszer, vagy nem terem jól a földjük, akkor biztos generációs átok alatt vannak. Az átkot meg kell törni, a démont pedig ki kell űzni, mert az átkot egy démon tartja az ember életében. Az is megtörténik, hogy hívőkből (akik Szentlélekkel is betöltekeztek) démonokat űznek. Ez egy olyan pont, ahol összeomlik ez a tanítás, ugyanis vallom, hogy akiben Szentlélek van, abban nincs démon. A Szentlélek nem szorul egy sarokba. Vagy ott van, vagy nincs ott. Az ördög szívesen megosztaná az uralkodást, de Isten nem osztozik. Két úrnak szolgálni nem lehet! Ahol a Szentlélek ott van, ott nincs helye a démonoknak, ő nem vállal társbérletet. Ha démon ott van, akkor nincs ott a Szentlélek. Más a helyzet a visszaesett hívőkkel. Ők csak hívők voltak. Jó példa erre Saul esete: „Az ÚRnak Lelke eltávozott Saultól, és gonosz lélek kezdte gyötörni őt."

Vannak, akik nyomorúságban élnek, szenvednek és tudatják velük, hogy a démonok gyötrik őket őseik bűnéért. Ha szabadulni akarnak, meg kell vallaniuk apjuk, anyjuk, elődeik bűnét, és még azt is, amiről nem tudnak, hogy szabadulást nyerhessenek. Ez megtörténhet rendkívüli esetben, de általánosítva csak fülvakaró tanítás, ámítás az egész! Semmi közünk az apánk vagy a nagymamánk bűnéhez, hanem minden léleknek a maga bűneiért kell meghalnia. Ne hagyjuk magunkat naivan az ördögtől vádoltatni! Akkor kell megvallanod, megtagadnod, ha te is csináltad, ha benne voltál, belekeveredtél, magadévá tetted, de ha azt eleve utáltad, és nem követted el, akkor semmi közöd sincsen hozzá, mert ez az ördög csalása, hogy még olyanokért is vádoljon, ami nem a tied.

Egy „tanítóasszony", aki sok „érdekes" dolgot „fedezett fel" a Bibliában, a következőt állítja könyvében Nóéval kapcsolatban. „Vannak emberek, akik azért isszák le magukat, hogy valamilyen szexuális bűnt kövessenek el. Akaratuk megtörik, bűnbe esnek; ez történt Nóéval is." Tehát Nóé azért rúgott be, hogy megtörje a saját akaratát, szexuális gátlásai felszabaduljanak, és unokájával, Kánaánnal fajtalankodni tudjon. Magyarul: az Isten által igaznak, feddhetetlennek deklarált Nóét, az emberiség ősatyját egy huszadik századbeli asszony perverznek, homoszexuálisnak minősiti. Könyvében eléggé konzekvensen ezt leírja, ráadásul ravasz módon a héber szövegre hivatkozva. A „tanítóasszony" innen indítja a generációs átok tanát. A héber eredetit megvizsgálva, itt ez a szó áll: „Gáláh"; amely 111 alkalommal fordul elő a Bibliában. Jelentése: kijelent, kinyilatkoztat, megjelent, meghirdet, leleplez, felfed... Tehát semmi perverz tartalom! Ezen a helyen a szó hitpaél igetörzsből áll, jelentése egyszerűen csak ennyi: kitakaródzott! Ha még fellapozzuk Ezékielt, aki próféta és pap lévén jobban ismerte Nóét, mint a mai tévtanítók, ezt olvashatjuk a 14:14-ben „Nóé, Dániel és Jób igaz férfiak". Isten mondja ezt évszázadokkal Nóé halála után. Pál nem engedte meg asszonynak a tanítást. Egy ilyen aljas felfedezésért pedig bárkit exkommunikált (kizárt) volna.

A sikerteológusok szerint a szegénység is átok. Azonban a szegénység éppen arra bizonyíték, hogy a sikerteológia nem működik. A szegénység nem átok! Jézus Krisztus szegény volt itt a Földön, szegénnyé lett érettünk, szegény életmódot élt. („Szegények mindig lesznek közöttetek".) Az Úr azt mondta, e világon nyomorúságotok lesz és szenvedés vár rátok. Pál apostol pedig a Kol 1:24-ben ezt mondja: „Betöltöm az én testemben azt, ami még az én testemben Krisztus szenvedéséből hiján van." Tehát ő még arra vár, hogy annyit szenvedjen, amennyit Krisztus szenvedett. A sikerteológia nem ismeri Krisztus szenvedését, nem hajlandó hordozni a keresztet és annak gyalázatát, csak hasznot akar húzni belőle mindenáron.

Az Újszövetségben utánanéztem az átok fogalmának, a Schmoller féle görög konkordancia segítségével. A görögben az átokra több kifejezés is van, de ezek együttvéve sem hordoznak magukban átokteológiát, főleg nem generációs értelemben.

Katara = elátkozás, átok.

Mt 25:41: „Távozzatok, ti átkozottak, az örök tűzre!" Mk 11:21: „...nézd: a fügefa, melyet megátkoztál, elszáradt." Lk 6:28: „Áldjátok azokat, akik titeket átkoznak". Gal 3:13: „Krisztus váltott meg minket a törvény átkától, átokká lett érettünk... átkozott minden, aki fán függ." Zsid 6:8: „Ami tövist... terem közel az átokhoz, vége megégetés." Jak 3:10: „Ugyanabból a szájból áldás és átok." 2Pt 2:14: „átok gyermekei (kárhozottak)".

Anathema = átok, pusztulás, a héber cherem megfelelője, ami megsemmisítést jelentett.

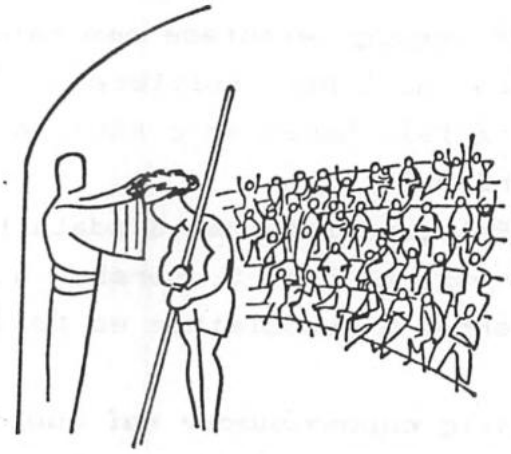
Mk 14:71: „Péter átkozódni kezdett." Az ApCs 23:14: „átok alatt esküdtek, hogy Pált megölik." Róma 9:3: „Kívánom, magam átok legyek, elszakítva Krisztustól rokonaimért." 1Kor 12:3: „Senki nem mondhatja Jézust átkozottnak." Kor 16:22: „aki nem szereti az ÚR Jézust, legyen átkozott!" Gal 1:8: „Hogyha mi, vagy mennyből való angyal hirdetne is nektek valamit azon kívül, amit mi hirdettünk, legyen: ÁTOK!"

Ezekből az igékből lehetetlen (generációs) átokteológiát fabrikálni az Újtestamentumban. Pál azt mondja: nem akarok másról beszélni, csak Krisztusról. Jézus Krisztus felvitte az átkot a keresztre, átokká lévén helyettünk. Ha pszichoanalízis nyomán akarsz megszabadulni az átoktól, akkor Krisztust taszítod el, és magadat rántod átok alá, mert csak ő tud megszabadítani az átok alól. A megtérés által kijöttél Isten haragja alól. Belekerültél Istennek az ezerízig való szeretetébe. Ez nem sikerteológia. Az Újszövetség már nem áldást vagy átkot kínál, hanem ettől sokkal többet: örök életet, vagy örök poklot. Másképpen: Az Újszövetség már nem alternatívát: áldást vagy átkot kínál, hanem KEGYELMET az elveszett, bűnben fuldokló embernek! „Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek." Amikor elfogadom Krisztus kegyelmét, akkor kijöttem az átokból, mert Ő megszabadított a törvény átkától. Most figyelj! Aki nem tartotta be a törvényt az Ószövetségben, az átok alatt volt. A Gal 3:10 szerint ma az van átok alatt, aki a törvény cselekedeteiből vagy egyéb manipulációk által akar megigazulni. Nekünk azonban az Ószövetség törvénye helyett más adatott, nem betű, hanem az élő Isten Fia, az Úr Jézus Krisztus. Pál apostol ezt mondja: „Aki nem szereti az Úr Jézus Krisztust, legyen átkozott", azaz a halál, pokol a része. Ez az Újszövetség átokteológiája! De te nem vagy átkozott, ha szereted Isten Fiát. Ne hagyd, hogy kárhoztassanak, ha megbántad a bűnödet, ha megtértél, újjászülettél, sőt Szentlélekkel is beteljesedtél! A Róm 8:1-et vésd a szívedbe! „Nincsen már semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak." Tehát semmi kárhoztatásod nincsen, mert Krisztusban vagy.

Pál ezt mondja, és én is ezt vallom; sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok (démonok), sem jelenvalók, sem következendők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény el nem szakíthatnak Isten ezerízíglen való szeretetétől. Dicsőség legyen Istennek! Téged ezerízíglen szeret Isten, mert szereted az ő Fiát, Krisztust! Ámen!

ÉLŐ VÍZ
/Ev. Pünkösdi Közösség Lapja/
1993./2. szám

Közli: Kolozs Nagy János

„Ha küzd is valaki, nem koronáztatik meg, ha nem szabályszerűen küzd."
/2Tim 2:5/

BIBLIATANULMÁNY

(Folytatás az előző számból)

Dr. Páth Géza:

JEGYZETEK AZ EFÉZUSI LEVÉL MAGYARÁZATÁHOZ

IV.

Krisztus az Egyház életrekeltője 2:1-10

Isten hatalmának kifejtése nem zárult le az 1.rész végével. Ő tett az Ő hatalma által bennünket is Krisztus feltámadásának és felmagasztalásának részeseivé, amikor minket, akik halottak voltunk bűneink miatt, életre támasztott. Nem érdemeink miatt, hanem kegyelmének önkéntes jóakaratából fakadó kiárasztása által, mert Ő már akkor szeretett minket, amikor még bűneinkben halottak voltunk. Bár megmentésünk nem a mi bármiféle cselekedetünkön múlott, Istennek az volt a célja a mi ujjáteremtésünkkel, hogy a szentségnek azt az útját járjuk, amelyet maga Isten jelölt ki számunkra.

καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκρούς

A νεκρός jelentése nem haldokló, halálraítélt, -szánt, hanem hulla, holttest, holttetem. Isten tehát nemcsak Krisztust támasztotta fel, hanem az Ő hatalmas ereje titeket is képes volt megelevenníteni.

Pál gondolatainak áradata itt megtorpan, és hirtelen más irányt vesz, majd az 5. versben a καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκρούς-szal tér vissza ehhez a gondolathoz és folytatja a megszakított gondolatsort.

τοῖς παραπτώμασιν καὶ ἁμαρτίαις

Sok kísérlet történt már a két kifejezés tartalmi elkülönítésére. Az Ágostont követő vonal szerint:

παράπτωμα = a meggondolásból elkövetett bűn,

ἁμαρτία = a meggondolatlanságból elkövetett bűn.

De maga Ágoston is eltér ettől a Leviticus magyarázatánál megadott felfogástól éppen textusunk magyarázatánál. Itt a következőképpen

értelmezi a két szót: παράπτωμα = desertio boni /a jó elhagyása/
ἁμαρτία = perpetratio mali /a rossz végrehajtása/
/desero = elhagyok, abbahagyok, elmulasztok; perpetro = végrehajtok, keresztülviszek./ Az Ágoston-féle mindkét magyarázat tarthatatlan.
Hieronimusz szerint: παράπτωμα a bűn megszületése gondolatban,
ἁμαρτία a bűn végrehajtása cselekedetben.
Mások a ἁμαρτία szónak általános értelmet tulajdonítanak, amely magábafoglalja a bűnre való készséget, képességet és a felkészülést is, míg a παράπτωμα csupán az elkövetett bűnt. Ennek a felfogásnak ellene mond a ἁμαρτία gyakori használata többesben. Pl.: 1Tim 5:22 "μήδε κοινώνει ἁμαρτίαις"; Zsid 1:3 "καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος".

Ha etimológiai oldalról közelítjük meg a kérdést: παράπτωμα (<παραπίπτω) = az ÚTban tévedés, hiba, bűn. A görög klasszikusok ezt a szót nem használták. Polybiosznál jelenik meg "rossz lépés, botlás" jelentéssel. A ἁμαρτία = tévedés, hiba, bűn. Tehát etimológiai alapon is erőszakolt lenne a különbségtétel a két kifejezés között. Ezért szinonimáknak kell tekintenünk. Ez a következő igehelyekkel is alátámasztható:
"νόμος δὲ παρεισῆλθεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις" /Rm 5:20/,
"ὅς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν" /Rm 4:25/,
"ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπερ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν" /1Kor 15:3/.

ἐν αἷς bár nemében csak a második főnévvel egyezik, mégis mindkettőre vonatkozik. Itt ugyan ennek nincs jelentősége, mert a két főnév szinonima, de más esetekben ez lényeges lehet.

περιπατήσατε
A περιπατέω az ÚTban 96 esetben fordul elő. Találkozhatunk e szóval mind abszolut, mind metaforikus értelemben. Lássunk példát arra, ahol abszolut értelemben áll:
"ἔγειρε καὶ περιπάτει" /Mt 9:5/,
"ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι" /Jn 1:35/.
A szó metaforikus jelentésével találkozunk például egyebek között a

következő helyeken:
"οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν" /Rm 6:4/,
"οἷς προητοίμασεν ὁ θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν" /Ef 2:10/.
"Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως" /Ef 4:1/. Ebben a metaforikus értelemben περιπατεῖν = valamilyen életet élni, életutat járni, magatartást tanúsítani. Görög íróknál ugyanezzel a jelentéssel megszokott ige az ἀνεστρέφεσθαι /Xenofón, Platón, stb./. Ezért Abbott a περιπατεῖνnek ezt a metaforikus szóhasználatát hebraizmusnak tartja.

κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου

Az αἰών jelentése: az időnek egy bizonyos terjedelme, életidő, generáció, történelmi korszak, meghatározatlan korszak.
Jelentése az ÚTban: meghatározatlan hosszú korszak, kor, örökkévalóság.

οἱ αἰῶνες a világegyetem, universum. (δι'οὗ καὶ ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας /Zsid 1:2/).
Pál jól ismerte a zsidóság körében élő felfogást a két aiónról:

ὁ αἰὼν ὁ ἐρχόμενος az eljövendő messiási kor. Ezzel egyenértékű még a ὁ αἰὼν ὁ μέλλων /Mt 12:32/; ὁ αἰὼν ἐκεῖνος /Luk 20:35/. Ez a felfogás Pál tanításaiba beépült azzal az eltéréssel, /logikusan/, hogy az eljövendő aión Krisztus megérkezésével már megkezdődött. Ebbe az új korba lép be a hívő, aki Krisztussal közösségre lépett és vállalta a vele való együtt eltemettetést a bemerítésben és feltámadt vele együtt az új életre.
A κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου-val áll kontrasztban a 7. versben az ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις.

κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος
E kifejezés ellenpárja az 1:21-ben: ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς ἐξουσίας. A 3. versben folytatódik annak a gondolatnak kifejtése, hogy mivé is tett bennünket a bűn (καὶ ἡμεῖς a helyes olvasat, szemben a καὶ ὑμεῖς-szel A*, D*). Lesilányított, megbénított és megölt bennünket (ὄντας ἡμᾶς νεκρούς), amikor Isten szeretete által életre keltett minket együtt a Krisztussal.

A 6. vers visszautal az 1:20-ra:
ἐγείρας-nak megfelel συνήγειρεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις
καθίσας-nak megfelel συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.
Pál itt Krisztus és az ő népe között fennálló titokzatos közösség tényére utal. Erre tér vissza az 5:31-ben: "τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγώ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν."

τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ πίστεως
Ez a páli teológia központi gondolatának megfogalmazása dióhéjban: meg vagyunk mentve, nem hitből, hanem kegyelemből, hit által. Megváltásunk tehát nem a mi hitünkön, hanem Isten jótetszésén múlott egyedül. A mi hitünk (és nem cselekedeteink a páli antitézis szerint) a feltétele annak, hogy Isten érvényesíthesse jóindulatát életünkben. Más megfogalmazásban: üdvözítő hit nincs, csak üdvözítő Isten van.
Ebbe a gondolatkörbe tartozik még:

διά + acc. = -ért, miatt, át, keresztül;
διά + gen. = által, keresztül.

Példák: "γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται" /Mt 13:21/,
"οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ δι' ὑμᾶς" /Rm 4:23/,
"καὶ ἠγέρθη διὰ δικαίωσιν ἡμῶν" /Rm 4:25/.
Eszerint a διὰ τὴν πίστιν ἡμῶν = hitünkért, hitünk miatt. Ezt a kifejezést azonban Pálnál nem találjuk meg! Ezzel szemben:

διά + gen. = által

Példák: "ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο" /Jn 1:3/,
"δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν" /Rm 5:1/,
"εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ" /Rm 5:1/,
"δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος." /Rm 5:12/.
Ennek megfelelően Pálnál visszatérő kifejezés: διὰ τῆς πίστεως = a hit által. A πίστις tehát nem forrása, hanem eszköze az üdvösségnek Pál teológiájában.

θεοῦ τὸ δῶρον

Az üdvösség nem valaminek a végeredménye, hanem ajándék Istentől.

αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα

Nemcsak hogy az üdvösség nem a mi cselekedeteink által jutott osztályrészünkül, hanem mi magunk vagyunk az ő cselekedeteinek gyümölcse, csinálmánya. A **ποίημα** szó csupán kétszer fordul elő az ÚTban. A másik alkalom Rm 1:20, ahol Pál utal a teremtett világra, mint amelyből Isten örök hatalma és istensége megismerhető. Exegéták közt vita tárgya, hogy ez a szó itt fizikai, vagy spirituális értelemben áll-é. Pál gondolatait most annyira az "új ember" megszületésének körülményei foglalkoztatják, hogy joggal gondolhatunk arra, hogy a szónak itt spirituális értelme van.

κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς

A jó cselekedet tehát eredménye és nem oka az üdvösségnek. Aki új teremtéssé lesz, nem kerül semleges környezetbe, hanem betölti feladatát és megragadja a jócselekedetekre nyíló alkalmakat.

οἷς προητοίμασεν ὁ θεός ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν

Sokat tárgyalt és vitatott szövegrész. A mondat értelme a **οἷς** magyarázatán múlik. Legtöbben az ágostoni vonalat követve ezt a vonatkozó névmást "amiket"-tel fordítják. így a vers értelme: vannak jócselekedetek, amelyeket Isten azért készített el előre, hogy mi véghezvigyük azokat.

Stier meditál a kérdés fölött, hogy a cselekedet csak a véghezvitellel válik cselekedetté. Ebben az értelemben Isten csak a jócselekedetekre nyíló alkalmakat készítette elő számunkra. De ha a **προητοίμασεν** tárgyává nem a **οἷς**-t tesszük, ami különben is problematikus, hanem az odaértendő **ἡμᾶς**-t, amit támogat a **περιπατήσωμεν** többesszám első személye, és ha a **οἷς**-t "amelyekre" fordítjuk, logikusabb értelmet kapunk:

> Mert az ő /Isten/ teremtménye vagyunk, akiket a Krisztus Jézusban jócselekedetekre teremtett meg, amelyekre előre fel is készített /minket/ az Isten, hogy azokban járjunk.

Krisztus az Egyház összetartója 2:11-22

Dodd parafrázisa: "Emlékezzetek rá, hogy valamikor ti mint pogányok az Isten társadalmán /azaz a zsidóságon/ teljesen kívülállók voltatok és nem volt részetek Isten tervében. De Krisztus áldozata folytán a kívülállók belülre kerültek. A zsidó törvények intézménye volt az, ami bennünket kirekesztett és egymás ellenségeivé tett. Ezt a törvényt érvénytelenítette Krisztus: ledöntötte a válaszfalat és békességet szerzett az emberi nem eddig ellenséges csoportjai között. Amikor ezt tette, megalkotta az emberiség új típusát. Így mi most egy test vagyunk, mint akiket ugyanaz a Lélek elevenített meg, és békített meg Istennel. Ennek a következménye, hogy ti, akik azelőtt kívülállók voltatok, most tagjai vagytok Isten családjának és népe közösségének. Ez a közösség hasonlít egy nagy épülethez, melynek alapja az apostolokon és prófétákon nyugszik. A szegletkő maga Krisztus, és felépül Isten templomává. Ebbe a templomba épültök be ti is, és ebben a templomban maga Isten lakik."

Ebben az igeszakaszban az apostol szembesíti a múltat a jelennel. A ποτέ - νυνί szembeállításából fontos következtetéseket von le. A hajdani állapotra a legjellemzőbb, és ami ebből következik a többi:

Χωρὶς Χριστοῦ ennél a kifejezésnél nem csupán arra kell gondolnunk, hogy nem voltatok keresztyének, hanem arra is, hogy nem élt bennetek a Messiás váradalma. És ami ennek természetes velejárója, hogy Izráel társadalmától idegenek voltatok. Az ἀπαλλοτριοῦσθαι ige az ÚTban csak háromszor fordul elő. "μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθώς καὶ τὰ ἔθνη...ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ" /Ef 4:17-18/ "καὶ ὑμᾶς πότε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους" /Kol 1:21/.

Néhány kommentátor ennek az igének itt szereplő összetett formájából azt a következtetést vonta le, hogy ez tulajdonképpen közvetve egy olyan állapotra utal, amikor az egység még megvolt. Bengel is azon meditál, más idegennek lenni, mint elidegenedni. Mert elidegenedni csak akkor lehet, ha előzőleg megvolt a barátság, az egység. Utal is Ádám bűnére, amelynek következménye lett az elidege-

nedés Istentől. Bár érvelése logikus, mégis az a valószínű, hogy Pál nem szándékozott erre a gondolatra kitérni, mivel akkor ezt bővebben is kifejtette volna. /ICC/

ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, mivel kívül álltak azon a szövetségen, amelyet Pál διαθήκη τῆς ἐπαγγελίας-nak nevez. A névelő hiánya az ἐλπίδα előtt arra utal, hogy nem a messiási reménységre kell itt gondolnunk, hanem a reménységnek egy általánosabb értelmére.

ἄθεοι sem a LXXban sem az apokrifákban nem fordul elő. Az ÚTban is csak ezen az egy helyen. A görög íróknál három értelemben szerepel az ἄθεος szó:

1. ἄθεος az, aki nem hisz Istenben. Pl. Platón: Apologia 26/C: "καὶ αὐτὸς ἄρα νομίζω εἶναι θεοὺς καὶ εἰμὶ τὸ παράπαν ἄθεος" (παράπαν = abszolut, teljes).

2. Istentelen, gonosz, elvetemült. Platón: Nomoi 966/E: "οὐδεὶς οὕτως ἄθεος ἀνθρώπων ποτὲ πέφυκει."

3. Istentelen, azaz Isten segítségét nélkülöző. Pl. Szofoklész: Oidipusz Tyrannosz 600:

"οὐ τὸν πάντων θεῶν θεὸν πρόμον /πρόμος = első/
Ἅλιον ἐπεὶ ἄθεος, ἄφιλος ὅτι /ἅλιος=ἥλιος, πύματον=legvégül/
πύματον ὀλοίμαν / = ὀλοίμην dór alakja/

Babits Mihály fordításában: "A Napra, aki minden istenek elseje: nem én! Égiek, földiek hagyjanak el és ne érjek jó véget,..."

Pál használatában az ἄθεος szó jelentése az 1. pontban említetthez áll legközelebb: nem hittek benne, mivel nem ismerték. A másik két jelentés egyike sem illik bele a szöveg összefüggéseibe.

νυνί

Most következik az összehasonlítás másik oldala. Ezzel kapcsolatban több mondanivalója van az apostolnak. Figyeljünk az ellentétpárokra:

ποτέ	–	νυνί
χωρὶς Χριτοῦ	–	ἐν Χρισῷ
ὄντες μακράν	–	ἐγενήθητε ἐγγύς

A gondolatsor az ἐν τῷ Χριστῷ-ból indul ki, vagyis visszautal az 1:13-ra, ahol már kifejtette a Krisztusban létel állapotának lépcsőfokait.

ὄντες μακράν – ἐγενήτητε ἐγγύς. gondolatpárnál szövegünkben a vas-

tagbetűs szedés ószövetségi párhuzamra utal. Az Ézs 57:19-ből vett idézet a LXX-ban így hangzik: "(ἔδωκα)...εἰρήνην ἐπ'εἰρήνην τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγὺς οὖσιν". Hogy Pál fejében is megfordulhatott ez az ézsaiási ige, azt valószínűsíti az "αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν." Bár Ézsaiás itt idézett helyének magyarázatánál nem gondolhatunk arra, hogy a pogányságnak a teokráciába, Izráel közösségébe való beolvadás lehetőségére utal az ige. Mégis a rabbinikus irodalomban e szöveggel kapcsolatosan található utalás a prozelitizmusra. Pál azonban a nagy "isteni titok" ismeretében világosan látja és tanítja, hogy Krisztusban valósággá vált az elképzelhetetlen: a pogányság polgárjogot nyert Isten országában.

τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ
μέσος = közbülső + τοῖχος vagy τεῖχος = fal
μεσότοιχον = közfal, elválasztó fal. Az ÚTban csak itt fordul elő. Egyébként is igen ritka szó. Előfordul Hesychiosznál, és hímnemű formában Eratoszthenésznél /Kr.e. 240/.
"Valószínűnek látszik, hogy a képet a pogányok udvarát magától a templomtól elválasztó válaszfal sugallta, melyen ott állt a figyelmeztetés, hogy halállal lakol minden idegen, aki a falon túl merészkedik. Az a tény, hogy az efézusiakról alig tételezhető fel, hogy a templom berendezkedéséről pontos ismereteik voltak, aligha cáfolja, hogy az apostol eszében ez járt. Arra is emlékeznünk kell, hogy egy efézusi férfi, névszerint Trofimosz volt az , aki miatt Pált megvádolták, mert úgy hitték, hogy az apostol bevitte őt a templomba. Komolyabb ellenvetésnek látszik viszont, hogy amikor ez a levél íródott, az a bizonyos fal még állott. De amikor az apostol a falról beszél, nem szószerint érti, hanem illusztrációként használja." /Abbott: ICC 61. old./
A különállás ténye nemcsak külsőségekben létezett. Az egymáshoz közeledés igazi akadálya az ἔχθρα volt. Ez tükröződött magatartásukban. /Zsidókérdés - faji kérdés; lásd: Varga: AZ EFÉZUSI LEVÉL 43. oldal/. Ennek megszüntetése sokkal nagyobb dolog a fizikai válaszfal lerontásánál. Nem is történhetett ez meg másképpen, csakis διὰ τοῦ σταυροῦ. Krisztus nemcsak az ellenségeskedést szüntette meg, hanem a keresztyén közösségben a pogányságot és a zsidóságot egy új emberré

teremtette: ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, aki nem csupán tudomásul veszi, hogy ölébehullott ez a békesség, hanem ápolja és munkálja (ποιῶν) azt.

Az "új" szóval kapcsolatban W. Barclay ezeket írja /The Letters to the Galatians and Ephesians, 135. old./: "Görögben két szó van az "új" kifejezésére. A νέος új egyszerűen az időpont szempontjából. Mindaz, ami νεός új abban az értelemben, hogy nemrég keletkezett. De lehetett belőle száz vagy ezer is előzőleg. Például egy ceruza, amelyet a múlt héten gyártottak, új a szónak ebben az értelmében, bár ceruza már létezett előzőleg is milliószámra. Míg mindaz, ami καινός az minőség szempontjából új, olyasmi, ami nem létezett azt megelőzően a világon."

Hogy ez a nézet mennyire tarthatatlan, könnyen ellenőrízhető. Csak fel kell lapoznunk a magyar szövegben azokat a helyeket, ahol az "új" kifejezés előfordul. Ha aztán összevetjük ezeket a helyeket az eredetivel, azt tapasztaljuk, hogy ott nem mindig az a szó áll, amit a fent leírt elmélet szerint várnánk. Tegyünk próbát: Kol 3:9-10 "μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν τὰς πράξεσιν αὐτοῦ. καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον" holott itt καινὸν ἄνθρωπον -t várnánk. Vagy a Zsid 9:15 - Zsid 12:24 "καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ".

Mindehhez tegyük hozzá, hogy a καινός szó ebben az időben már kihalásra van ítélve, ugyanis a Kr. e. II. századtól a Kr. u. II. századig a görög nyelvben lejátszódott fonetikai változások miatt ez a szó pontosan úgy hangzott, mint a κενός szó, melynek a jelentése: üres, hiú, hiábavaló. Az így adódó értelemzavaró helyzetek elkerülése érdekében mellőzték a használatát. A modern görög nyelvben már csak a καινούργιος szóban akadhatunk a nyomára.

πᾶσα οἰκοδόμη ... αὔξει

Ez a kifejezés élő organizmus növekedéséről beszél. Nem merev keretre gondol tehát az apostol, hanem folyamatosan működő élő közösségre. Vitatott kérdés, hogy a kritikai apparátusban jelzett névelő ἡ az οἰκοδόμη előtt, amely a cod. Alexandrianusban /A/ és a cod. Ephraemi rescriptusban /C/ a szövegben áll, hozzátartozik-e az eredeti szöveghez. E.Y. Mullins a Studies in Ephesians című művében a

névelő nélküli szöveg mellett köti le magát. Ezt a fordítást adja: "in whom each several building, fitly framed together, groweth..."; magyarul: "akiben minden egyes épület, célszerűen megszerkesztve növekszik...". Az eredmény egy szent templom, de ezt csak a fejlődés és növekedés hozza létre. Az "all the building" fordítása /KJV/ azaz "az egész épület" aligha látszik az itt szereplő görög szavak helyes visszaadásának. Mivel a névelő hiányzik, ezért "minden egyes épület" sokkal pontosabb fordítás. Ez viszont aligha jelenti különálló épületek csoportját, amelyek szent templommá növekednek. A kép inkább egy épület-komplexumra vonatkozik, sok-sok szárnyépületével együtt, amelyek mind felépülve közösen egy fényes bazilika impozáns egységét alkotják. Egyes részei mind megfelelnek egy általános tervnek, és együtt egységes szimmetriát alkotnak. Minden épületrész önálló, de harmonikusan illeszkedik az egészbe. Így Pál elgondolásában az egyetemes Egyház egy hatalmas lelki épület egységét jeleníti meg, amelynek igazi alapja Krisztus /Id.mű 50. old./.

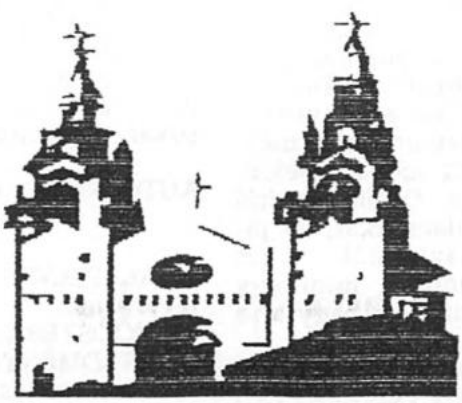
22 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς

Ebben a növekedési folyamatban megvan a maga megszabott helye minden hívőnek.

εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι

E sorok írásakor lehet, hogy Pálban is felmerült egy gondolat-foszlány István vértanú védőbeszédéből: "ἀλλ'οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ" /Act 7:48/. Az ő igazi tartózkodási helye a megváltottak közössége.

Folytatás a következő számban

TANULMÁNYI SZEMLE

Kőrösi László Imre:

A vezető és a szükséges hatalom

Külön tudomány, az un. Agogika foglalkozik a vezetés alapvető kérdéseivel. Nem vállalhatjuk, hogy egy rövid cikk keretein belül ismertetjük ennek a rendkívül fontos tudománynak minden részletét. Néhány olyan kérdésre szeretném itt kedves testvéreim figyelmét felhívni, amelyekkel gyülekezeti munkájuk során találkozhatnak. Két kérdéssel szeretnék cikkemben foglalkozni: A vezetési stílusokkal, és azzal a problémával, hogy miféle hatalommal, vagy hatalom-fajtákkal érheti el a vezető azt, hogy kövessék azok, akik rá-bizattak. Természetes dolog, hogy ezek a vezetési stílusok, és hatalom-módozatok nem tisztán, mintegy desztilláltan érvényesülnek a gyülekezeti munkában, hanem mintegy keverten úgy, hogy egyik, vagy másik stílus domináns módon fog megmutatkozni. Nem tekinthetünk el a vezető emberi személyiségének jegyeitől sem, ami a kérdést még tovább bonyolítja. Bízunk benne, hogy jelen tanulmány néhány alap-ötletet ad mindazoknak, akik akár lelkipásztorként, akár gyülekezeti munkásként emberek vezetésével, irányításával foglalkoznak.

VEZETÉSI STÍLUSOK

Minden idők egyik leghíresebb lélektani kísérlete volt az, melynek során megvizsgálták a főbb vezetési stílusokat. A kísérlet menete nagyjából a következő volt: három óvodai csoportot bíztak rá ugyanarra az óvónőre. S ugyanaz az óvónő mindhárom csoportban másmás vezetési stílusban foglalkozott a rá-bízott gyerekekkel. Az egyik csoportban az úgynevezett Diktatórikus, vagy parancs-uralmi módszerrel hatott a gyerekekre. Azt mondta nekik, hogy a rendelkezésre álló sárga, és piros színű gyurmából kizárólag sárga nyulacskákat, és piros színű tojásokat szabad készíteniük. S ezt kemény, vészterhes hangon mondta, mint egy katonai parancsszót. Aztán magára hagyta a csoportot.

A másik csoportnak ugyanaz az óvónő azt mondta: Íme, itt vannak a színes gyurmák. Csinálhattok belőle sokféle pompás dolgot. Tojásokat, nyuszikat – hiszen húsvét közeledik. Meg autót, házat, kutyust, cicát. Egyszóval a Demokratikus módszert alkalmazta. Aztán ezt a csoportot is magára hagyta.

Végül bement a harmadik csoporthoz, és azt mondta nekik.: Gyerekek, itt vagytok vagy tizenöten, itt a gyurma, van egy csomó időtök, csinálhattok, amit akartok. Én lusta vagyok veletek foglalkozni. Ezt a módszert Magárahagyó módszernek, vagy Laissez faire-típusú vezetésnek nevezik. Természetesen ezután az óvónő ezt a csoportot is otthagyta. Végül még körülbelül negyedóránként visszatért mindegyik csoporthoz, és a megfelelő vezetési stílusban instrukciókat adott a gyerekeknek. Parancsal, ráförmedéssel, ráhagyással, vagy tanácsokkal. Aztán eltelt a kísérletre szánt idő, és megnézték az eredményt. Meglepő különbség mutatkozott a három csoport összehasonlításakor.

Az első csoportban a megfélemlítés légköre uralkodott. Unott, feszült hangulat, s az asztalon ott sorakoztak az egyforma tojások, és nyuszik. A második csoportban, vagyis a demokratikusan vezetett gyerekek között a jókedvű alkotómunka eredményei látszottak. Csodálatos, fantáziadús állatfigurák, autók, házak és egyebek voltak az asztalon, és remek hangulat. Végül a harmadik csoportban a magárahagyott gyerekseregben verekedés, könnyes szemű gyerekek, sírás, gyurmadobálás, és hasonlók. Így bizonyították be a három alapvető vezetési stílus létjogosultságát, illetve ismérveit. Foglaljuk most össze ezeket a stílusokat, legfontosabb jellemzőikkel.

AUTOKRATA, VAGY PARANCS-URALMI STÍLUS

— ALAPELVE: Mindent én tudok egyedül a legjobban.
— MÓDSZERE: a parancs, a vezényszó.
— EREDMÉNYE: Megfagyott légkör, nincs konstruktivitás.

DEMOKRATA, vagy MENEDZSER-típus:

— ALAPELVE: Én átlátással bírok a dolgokkal kapcsolatban, koordinálok, de másnak is lehetnek bőven jó ötletei. Én csak a menedzser vagyok.
— MÓDSZERE: a konzultáció, a tanácskozás, ami nem határozatlanság, hanem mintegy ötletbörze.
— EREDMÉNYE: Óriási konstruktivitás, hiszen mindenki beleadta tudása legjavát a közösbe. Egy mindenkiért.

MAGÁRAHAGYÓ VEZETŐ
/Laissez Faire-stílus./

— ALAPELVE: Bánom is én, hogy ki, mit csinál, csak valahogyan elteljen az időnk. Ennek a stílusnak a
— MÓDSZERE: Bárki, bármit csinálhat. Eredménye ennek megfelelően a totális anarchia. Semmi konstruktivitás, semmi hatásfok, vagy nullához közelálló szint.

Felmerül ezek után a nagy kérdés: Ha mindez ilyen egyszerű, akkor miért van annyiféle vezető? Miért nem választja mindenki a rendkívül termékeny demokratikus stílust? Nos azért, mert az egyes stílusoknak komoly ára van. A demokratikus stílus rendkívül vonzó a konstruktivitása miatt, de amikor a demokratikus módon vezetettek a nyíltság, és őszinteség légkörében megmondják véleményüket, s az a vélemény nem egyezik a vezető elképzeléseivel, akkor az bizony nehezen elviselhető dolog. S amikor a vezető hibáit mondják meg, hasonló nyíltsággal, az különösen nehezen lenyelhető. A demokrácia ára tehát az őszinteség elhordozása. Olyant pedig senki nem képzelhet el magának, hogy egy diktatórikus módon, parancsokkal irányított csoport egy adott pillanatban elkezd demokratikus tulajdonságokkal működni, konstruktív, szabadelvű alkotómunkát produkálni. Mégis, tizenkét esztendős lelkipásztori gyakorlat után azt mondhatom, hogy a demokratikus vezetés ajánlható Isten gyermekei között. Természetesen sokan, és nem egészen ok nélkül, illetve alap nélkül az un. teokratikus vezetésre hivatkoznak. Ez így igaz, – elvileg, és teológiailag. De felmerül a kérdés, hogy véleménykülönbözőség esetén vajon ki képviseli Isten igaz akaratát? Így alapmódszerként, egészségesen működő gyülekezetben a demokratikus vezetés, a többség akaratának elfogadása ajánlható. Nem egészséges gyülekezetben különféle csoportérdekek kerülnek felszínre, itt tehát nem a vezetési stílus a tulajdonképpeni alapkérdés, hanem az egész gyülekezet szellemi légkörének helyreállítása, ami már nem elsőrenden vezetés-elméleti feladat.

****

A VEZETŐ ÉS A SZÜKSÉGES HATALOM

Természetesen bárki kinevezheti magát vezetőnek, ahhoz, hogy ez a kinevezés igazából érvényes legyen, ahhoz az szükséges, hogy a vezetettek elfogadják a vezetőt, s elismerjék – deklarative, vagy belsőleg – a hatalmát maguk felett. Így most szóljunk arról, hogy milyen hatalma is lehet annak az embernek, aki egy csoport vezetője kíván lenni, vagy mások nevezik ki annak. Alapvetően két hatalomtípusról beszélhetünk, de ezen a két típuson belül további három-három alcsoportot, illetve változatot is megkülönböztethetünk.

AZ UN. SZITUATIV HATALOMFAJTÁK: Ezekre a hatalom-fajtákra az a jellemző, hogy a vezető HELYZETÉBŐL fakad a hatalom, ami az irányításhoz szükséges. Kinevezték, vagy beleszületett, és hasonlók. A szituativ hatalomnak három változata van: A feudális, a bürokratikus és a transzcendens.

A FEUDÁLIS HATALOM. Maga a szó kifejezi tulajdonképpen a fogalom lényegét. A középkorra utalva olyan hatalmat jelent, ami a születés jogán mintegy jussa a vezetőnek. A király gyermeke feltétlen valami uralkodásra volt szánva, mintegy függetlenül a vezetői képességeitől. Azt gondolnánk, hogy felesleges ezzekkel a hatalomtípusokkal foglalkozni. De gondoljunk csak bele: Ha valakinek az édesapja, nagyapja is gyülekezetvezető, vagy lelkipásztor volt, netán híres lelkipásztor, akkor környezete elvárja az illetőtől, hogy maga is valamiféle vezetői tálentumokat tudjon felmutatni, netán az illető maga is vindikál magának valamilyen vezető pozíciót, a gyülekezeten belül. Netán a környezete ébreszti rá arra, hogy egy ilyen családfával /pedigrével/ feltétlen predesztinálva van valamilyen funkcióra. Kérem, egyetlen olvasóm se értse félre. Kétségkívül megvan a komoly valószínűsége annak, hogy egy komoly családból származó fiatal nagyon jó töltést kapott otthon, nagyon jó modellt látott. Az automatizmus az, ami miatt tiltakoznunk kell.

A BÜROKRATIKUS HATALOM. Itt is következtethetünk már magából a szóból a hatalom jellegére. Itt a HIVATAL-ról, a kinevezésről van szó. Valaki azért lesz parancsnok, mert kinevezte valamiféle felsőbb fórum, esetleg azért, mert elvégzett egy iskolát, vagy mert valami érdeme van, - az okok sokszor másodlagosak, máskor meg nagyon is fontosak. Elég az hozzá, hogy az illető vezetői szerepe a kinevezésén, a hivatali ranglétrán elfoglalt helyén alapul. Kétségkívül szükség van ilyen, deklarált, hivatali hatalomra. Közösségünk kü-

lönféle vezetői – megválasztásuk után – egy ilyenféle deklarált, hivatali hatalommal is kell, hogy rendelkezzenek. Mindenféle szinten.

A TRANSZCENDENS HATALOM. A történelemhez kell fordulnunk, hogy megértsük ennek a hatalomnak a mibenlétét. Ez azonban messze nem jelenti azt, hogy ez a hatalom csak a régmúltban létezett. Az egyiptomi fáraót egyszerű közvetlenséggel csak fáraó-jóistennek szólították, hangsúlyozva hatalmának isteni eredetét, s ha a fáraó ezért cserébe elismerte az őt istenlteni akaró papok nem kevés hatalmát, nem is volt baj. Aztán ha egy Ehnaton nevű fáraó ezt nem tette meg, akkor már az isteni hatalom-eredet is kétségessé vált. Ma is létezik ilyen transzcendens hatalom, vissza is lehet élni vele nagyon. A jósok, kuruzslók, az indiai guruk, csillagkép-fejtők ilyen transzcendens hatalmat mondanak magukénak, s ez adott esetben csodálatos üzleti lehetőséget rejt magában. Bizonyos transzcendens hatalommal rendelkeztek és rendelkeznek ma is Isten igaz szolgái. Amikor valaki elmegy a lelkigondozójához tanácsért, akkor elismeri, elfogadja, hogy az illető lelkigondozó olyan kapcsolatban van – reménye szerint – az Istennel, hogy ebből a kapcsolatból szabadító hatalom árad.

****

Továbbiakban a hatalom másik nagy ágáról, a REFERENS hatalomról folytassunk egy rövid vizsgálódást. Ennek a hatalomfajtának is vannak ágai, mégis, általában az jellemző rá, hogy a vezetett összehasonlítja magát a vezetővel, s ennek az összehasonlításnak az az eredménye, hogy valamilyen okból elfogadja prioritását, irányítását. Igy beszélhetünk szakértői, szimpátia-alapon nyugvó, és végül karizmatikus hatalomról. Vegyük most ezeket sorba röviden.

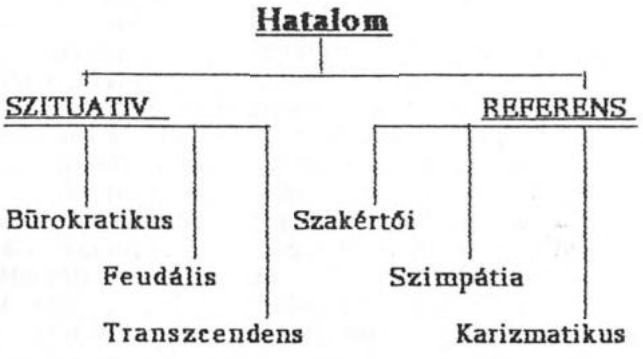
A SZAKÉRTŐI HATALOM: Azon alapul, hogy a vezetett, vagy a vezetettek elismerik a vezető szakmai hozzáértését. Nyilvánvaló, hogy ebben az esetben is belejátszhatnak az engedelmességi döntésbe egyéb emberi tényezők, mint például a hála, vagy a kinevezettség állapota, de mégis, az a döntő kérdés, hogy az illető tökéletesen érti a dolgát. Egészen közismert példát mondhatunk erre: Egy körzeti orvos esetében ugyan nem teljesen közömbös, hogy emberileg mennyire megnyerő, de mégis, az utasításait elsősorban nem azért tartom be, mert mondjuk egy kedvesen mosolygó ember, hanem azért, mert megtapasztaltam már, vagy bízom benne, hogy érti a dolgát, s a gyógyszer, amit irt nekem, az valószínűleg hasznomra lesz.

SZIMPÁTIA-HATALOM: Azon alapul, hogy a vezetett erősen rokonszenvezik a vezetővel, bár annak szakmai hozzáértésével különösebben nem foglalkozik. Ilyen szimpátia-hatalom például a szülőnek a gyermek feletti hatalma – normális esetben. Egy egészen egyszerű példával élve: ha feleségem kér tőlem egy pohár vizet, akkor nem azért teljesítem a kérését, mert erősebb, mint én vagyok, vagy mert jobban ért mondjuk a saját szakmájához, hanem azért, mert egyszerűen csak szeretem, és kész vagyok megtenni neki. Itt is hangsúlyoznunk kell a hatalom-típusok kombinációjának lehetőségét. Tehát nem baj, sőt előnyös, ha a gyermek azért engedelmeskedik a tanárának, mert egyrészt elismeri annak szakmai felkészültségét, másrészt viszont szereti is őt, s nem esik nehezére különösebben az engedelmeskedés.

KARIZMATIKUS HATALOM: Ez a kifejezés a polgári vezetéstudományban is jól ismert. Egy olyan vezetőt jelent, akire egyszerűen "muszáj" odafigyelni, mert valami olyan belső erő és vezetési képesség árad belőle, ami megnyugtatja a környezetében levőket. A katonaságnál háború idején igen gyakran bukkannak fel ilyen karizmatikus vezetők, akik pánikhelyzetben, konfliktushelyzetben kiemelkednek a többiek közül, és megoldják a feladatot, adott esetben olyan feladatot, amit nagy tudással rendelkező szakképzett parancsnok nem tud megoldani. Azt hiszem, nem kell hangsúlyozni az ilyen hatalom transzcendens eredetét.

Foglaljuk össze a hatalomtípusokat:

HATALOMTÍPUSOK ÖSSZEFOGLALÁSA

EXCURSUS

Néhány olyan megjegyzést szeretnék végezetül tenni, amiket személyes lelkipásztori gyakorlatom során tapasztaltam meg, s melyek életközelibbé teszik a fenti vezetéslélektani-agogikai alapismereteket.

1. A HATALOM ÁTVÁLTOZÁSA: Elkerülhetetlen, hogy amikor egy lelkipásztor kikerül első szolgálati helyére, vagy – helyváltoztatás után – a következő szolgálati helyére, az első hatalmi konfigurációban domináns módon a szituativ elemek jelennek meg. Azért hívták meg, mert lelkipásztor, elvégezte a teológiát. Nyilván belejátszanak ebbe szimpátia, és egyéb elemek is, de mégis, elsőrenden azért a helyzete az, ami fontos. Igy amikor egy hitoktató, vagy karvezető, vagy világi téren egy iskolai pedagógus átveszi az osztályt, vagy az énekkart, a szituativ elemek érvényesülnek. A döntő kérdés az, hogy a későbbiek során hogyan rendeződik át a hatalom, és lesz a szituativ irányításból referens vezetés. A referens vezetőnek – mint láttuk – már azért engedelmeskednek, mert megismerték, megszerették /szimpátia-hatalom,/ elismerték szakmai hozzáértését /szakértői hatalom/, és felismerték – ha felismerték – karizmatikus /vele született, azaz fentről kapott/ vezetői talentumait. Ha ez a váltás, a szituativ hatalomból referens hatalommá való átalakulás nem történik meg, akkor a vezető és vezetett kapcsolata afféle „hideg kovácsolás" lesz, aminek nem lehet hosszú időt prognosztizálni.

2. A HATALOMFAJTÁK KOMPLEX EGYSÉGE: Rendkívül szerencsétlen, és ennek megfelelően labilis helyzet az, amikor a vezető kizárólag egyféle hatalom-bázisra építi irányító tevékenységét. Bár manapság nem népszerű dolog Makarenkóra hivatkozni, mégis hadd idézzünk tőle: „Minden emberi gyengét, vagy majdnem mindent elnéznek a gyerekek annak a tanárnak, akinek a szakértelme biztos, és arról tanítványai meg is győződhettek. S lehetünk hozzájuk kedvesek, nyájasak, ha nincs szakértelmünk, s az kiderül, előbb-utóbb gúny tárgyai leszünk." A nyájas, kedves lelkipásztor először rendkívül szimpatikus, de amikor sorozatban fordulnak hozzá konfliktushelyzetben a testvérek, s nem tud biblikus, tiszta választ adni gondjaikra, előbb utóbb kiábrándulnak belőle. S ellentétes végletet is nézhetünk.: Lehet egy lelkipásztor rendkívül nagy tudású, csodálhatják frappáns feleleteit, ha nem kedves, nyájas, akkor előbb-utóbb senki nem fordul hozzá gyakorlati tanácsért. S szóljunk egy szót a feudális hatalomról is. Nagynevű lelkipásztorok leszármazottjaitól sok helyen elvárják, hogy afféle feudális hatalomként – mintegy örökletesen – átvegyenek sok mindent szüleik, nagyszüleik kegyelmi ajándékaiból. S ha kiderül, hogy a nagy „X.Y." hasonló nevű leszármazottja messze nem mutatja azokat a lelki értékeket, akkor jön a kiábrándulás. Ezért fontos, hogy imádságos szívvel kérjük el az Úrtól azt, hogy a vezetéshez szükséges tekintély – ami a „hatalomnak" az alapja – lehetőleg széles sávban, sokféle formában adassék. Legyen bölcsességünk, ami a szakértői hatalom egyik alapja. S legyen bennünk nyájasság, kedvesség, ami a szimpátia-hatalom egyik fő összetevője. S ha valaki nagy nevű elöd leszármazottja, az nem baj, ha él a név adta kötelező felelősséggel, és talán előnyökkel is.

3. MEGSZERZÉS ÉS MEGTARTÁS: Isten gyermekei között a hatalom, a tekintély nem öncélú dolog, még akkor sem, ha a vezetőt megkísérti a hatalom szele. Sáfárságra adatott, és ne feledjük el, hogy Istennek tartozunk vele elszámolással. A vezetők mintegy példányképei a nyájnak, akik személyes életüket állandóan mintegy reflektorfényben tartva végzik irányító szolgálatukat.

A hatalom – az irányító szerep – átadása Isten országában kétféle módon történhet, Vagy ítélettel, amikor az Úr a Saulként munkálkodó vezetőtől elveszi a hatalmat, és adja a Dávid- féle lelkületűnek. Másik esetben a Sámuel- hatás érvényesül. Amikor a próféta érzi - nyilván a Lélek vezetésére, hogy ideje letelt. Ez nem csak az életkor miatt történhet meg, hanem amiatt is, hogy az illető vezetőt más területre kívánja állítani az Isten. Minden esetben át kell adnunk az irányító pálcát. Azt hiszem, kijelenthetjük, hogy a vezető legnagyobb vizsgafeladata az, hogy engedelmesen, Isten akaratára odafigyelve át tudja-e adni a hatalmat, az irányítást? S a vezetői személyiség magasiskolája az, amikor a vezető úgy adja át az irányítást, hogy tudatosan gondoskodik a kontinuitásról, esetleg maga készíti fel az Isten által kijelölt utódot a szolgálat átvételére. Az ilyen vezetőre érvényes igazán az apostoli tanítás: „Figyelmezvén életük végére, kövessétek hitüket!"

Meggyőződésem, hogy valamilyen szinten minden hívő embert vezetőnek szeretne hívni az Úr. Családfőként, tanítóként, imaóravezetőként, idősebb testvérként, lelkigondozóként. S előbb-utóbb minden vezetettből vezető lesz, ha hagyja formálni magát. Hiszem, hogy az imádságos szívű embert nem csak elhívja, hanem fel is készíti vezetői feladatának betöltésére az Úr. Minden Kedves Olvasómnak, és magamnak is ezt kívánom tiszta szívből.

Kőrösi László Imre
/1993. április/

Újságírás a gyülekezetben

Elhangzott a Magyarországi Baptista Egyház Missziói Konferenciáján Budafokon 1993. március 13-án.

Isten olyan lehetőségeket nyitott ki előttünk manapság, amelyek eddig zárva voltak. Ő tudja, miért tartotta ezeket az eszközöket eddig zárva, de ha most rendelkezésünkre bocsátotta, bűn lenne azokat nem kihasználni.

A régi állami vezetés, az erre kiépített szervezeten keresztül /ÁEH/ igyekezett minél jobban elzárni egymástól a sejteket, a gyülekezeteket. Szándékosan akadályozta az információáramlást. Erősen beleszólt abba, mit és hogyan lehet továbbadni.

Ma a szó szoros értelmében sajtószabadság van. Nem kell engedély a kinyomtatáshoz, a kiadványok terjesztéséhez sem. Két dolog szükséges azonban: vállalkozó szellem, meg némi anyagiak. Írásainknak egyetlen cenzúrája van: a Biblia. Minden olyan írás megjelenhet, ami az Ige tanításának nem mond ellent sem teológiai szempontból, sem pedig lelkületében.

Gyülekezeteink életében a hagyományos missziói formákat gyakoroljuk /Pl.: igehirdetés, bizonyságtételek, énekek, versek stb./, amelyeken át egymás hite által épülünk. Lehetnek ezek a formák nagyon élőek, de hordozhatnak magukban bizonyos megszokottságot is, és ezek között élénkítő hatású egy-egy új missziói eszköz. Jobban felkeltheti a figyelmet, mert az újdonság erejével hat. Ilyen missziói eszköz lehet a gyülekezeti újság. Mint minden más média, a gyülekezeti újság is, jellegénél fogva eltérő a gyülekezetben használatos „műfajoktól". Időtálló, ismételhető, jobban rögződhet mint az elszálló élőszó, amely egy adott pillanathoz kapcsolódik, ezért másként is hat azokra, akik számára készül: az igehallgató gyülekezetre, akik ez esetben olvasók. Természetes azonban az is, hogy a rögzített anyagban elvétett hiba, legyen az teológiai, fogalmazásbeli, helyesírási vagy egyéb jellegű sajtóhiba, szintén állandósul, ezért tehát csak felelősséggel szabad a gyülekezeti újság alkalmazásához fogni.

A gyülekezeti újságról általában

Miért van rá szükség? Mi a feladata? – kérdezik sokan. Amikor engem kérdeznek erről, mindig azt felelem: azért, mert alkalmas eszköz a kapcsolatteremtésre testvértől testvérig, szívtől szívig. Ha valóban jól szerkesztett gyülekezeti újság kerül a testvérek kezébe, akkor az gyülekezetépítő feladatot is végez. Ki merné erre azt mondani, hogy fölösleges, nincs szükség rá?

Sok baj származott már abból, ha rosszul informáltak, vagy éppen informálatlanok voltak a testvérek. Szükség van egy helyi, friss, pontos, rendszeres információs forrásra. Ez lehet a gyülekezeti újság.

A gyülekezeti újság nem új találmány. Nyomát találjuk már baptista történelmünk korábbi szakaszaiban is. A teljesség igénye nélkül említem példaként a Somogyi Imre által alapított Nap utcai Sion Őrét, vagy a Nagy József szerkesztette újpesti Lantot.

Más egyházakban is gyakorolják ezt a fajta informálást. Tudomásom van református gyülekezeti lapokról, köztük a Debreceni Nagytemplom lapjáról, vagy a Deák téri evangélikus gyülekezet újságjáról, hogy csak két nagyobb vállalkozást említsek meg. Van ahol folyóiratnak, másutt lapnak, értesítőnek, híradónak, vagy éppen hírlevélnek nevezik, azonban funkcióját tekintve mindegyik ugyanaz. Külföldön is ismerős ez a forma. Németországban „Gemeindebrief"-nek hívják ezeket a gyülekezeti kiadványokat, de ismerős a műfaj Amerikától Ausztráliáig egyaránt. Örömmel értesültünk, hogy már Erdélyben a szatmárnémeti gyülekezet is ad ki értesítőt Ébresztő címmel.

Hol érdemes gyülekezeti újságot csinálni?

Tulajdonképpen mindenütt. A nagyobb gyülekezetekben azért, hogy a gyülekezeti tagok rendszeresen értesüljenek a különböző munkacsoportok tevékenységéről, elérhetők legyenek általa a közösséget kevésbé látogató tagok, a betegek, és így őket is bekapcsolhassuk a gyülekezet vérkeringésébe.

A több, kisebb gyülekezetből álló körzetekben mindezeken felül jó eszköz lehet a

gyülekezeti újság a gyülekezetek közötti kapcsolattartásban is.

Miről írjunk a gyülekezeti lapban?

Sokan gondolhatják: ott van a Békehírnök, sok testvér még azt sem olvassa. Sietek leszögezni: a gyülekezeti lap nem „Békehírnök pótló" irat.

Olyan gyülekezeti lapot tartok jónak, amelyik fordított szerkesztésű, mint országos lapunk, a Békehírnök. Amíg a Békehírnöknek egész baptista közösségünket érintő kérdésekkel kell elsősorban foglalkoznia, de helye van benne az egyes gyülekezetekről szóló híreknek is, addig a helyi gyülekezeti lap legyen gyülekezet-centrikus, de helye van benne a szűkebb és tágabb környezetünkben történt eseteknek, híreknek, információknak.

Milyen témákat dolgozzon fel a gyülekezeti újság?

Mindenekelőtt híreket, és ezek között is elsőként a „jó hírt" - az evangéliumot. Ne jelenjen meg egyetlen szám se úgy, hogy nincs benne ige, evangéliumi tartalom, amely a mi Urunk Jézus Krisztusra mutat. Legyen benne mindenki részére lelki útravaló, de ugyanakkor óvakodjunk a hosszú, monoton, részletekben elvesző, nem igazán olvasmányos és gördülékeny igetanulmányoktól, valahonnan kimásolt hosszú prédikációktól. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy ezeken túllapoznak az olvasók, és ezért gyakran a lapot is unottan félreteszik. Ezek a többségükben természetesen értékes munkák inkább szakkiadványokba valók. /Pl. Theológiai Szemle, Szolgatárs, Confessió, stb./

Jelenjenek meg viszont személyes bizonyságtételek, keresztyén tapasztalatok, amelyek röviden, de megkapóan építik az olvasót. Az ilyen típusú olvasmányok érdeklik a gyülekezet minden rétegét és belőlük valóban „egymás hite által épülhetünk!"

Alkalmas a gyülekezeti újság arra is, hogy a helyi gyülekezet múltjával, a régmúlt missziómunkásaival megismertesse a felnövekvő ifjúságot, szolgálva ezzel a baptista történelemírást is.

A jelentősebb események rögzítése, a gyülekezeti krónika informál, tájékoztat, ugyanakkor a baptista történelem majdani kutatóinak autentikus forrásanyagot szolgáltat. Jó ezeket az írásokat pontos dátumokkal, teljes nevekkel, szolgálati feladatkörök, tisztségek megjelölésével leírni és megörökíteni.

A fontosabb hirdetnivalókat nem árt írásban is tudatni a gyülekezet tagjaival, részben azért, mert az istentiszteletek végén elhangzó hirdetések idejére esetleg már „elfárad" a figyelem és nem minden rögzül mindenkiben pontosan /ez is gyakorlati tapasztalat!/ - és legtöbbször nem a hirdetést végző lelkipásztor a hibás ebben. Azért is fontos lehet ez, mert nincs mindig jelen mindenki. Itt is igaz a mondás: „a szó elszáll, az írás megmarad".

Sok helyen nem eléggé látogatottak a gyülekezeti tanácskozások. Aki nincs jelen, esetleg nem értesül, vagy nem úgy értesül a gyülekezeti döntésekről, ahogyan azok megfogalmazódtak. Lelkipásztor testvéreim tudják a legjobban, mennyi félreértés támadt már ebből is! Ha van gyülekezeti lap, akkor a gyülekezeti határozatokat írásban is minden tag tudomására hozhatjuk.

A gyülekezeti lapban lehetőség van új könyvek, ajánlott lelki irodalom ismertetésére, figyelemfelkeltésre.

Saját gyülekezeti lapunkból az újpesti Új Lantból hozom a példát: havonta egy új ének jelenik meg, egyszólamú kottával, amit azután abban a hónapban szinte minden összejöveteli alkalmon eléneklünk. Fontos nagyon a kotta is, mert anélkül a gyülekezeten kívülre jutó példányok tulajdonosai csupán a szöveggel ismerkedhetnek!

Segíthet a gyülekezeti lap új versek, irodalmi értékű írások megismertetésében is. Közölhetünk ismeretterjesztő írásokat is, amely által segítséget nyújthatunk olvasóinknak mai világunk vallási kuszaságában, a hamis tanítások /Pl. Jehova tanúi, mormonok, Krisna tudatú hívők tanításai, taizéi tanítások, stb./ közötti helyes eligazodásra a Biblia fényében.

Szólhat természetesen a gyülekezeti újság a testvéri közösség különböző csoportjaihoz külön-külön is. /Pl.: gyermekeknek, ifjúságnak, nőknek, férfiaknak, stb./

A gyülekezeti újság szerkesztése egy sajátságos gyülekezeti munka. A lap témáinak skálája a szerkesztő/k/ leleményessége, képzelőereje, helyzetfelismerési képessége alapján bővíthető, az igények és a lehetőségek szerint.

Ki szerkessze a gyülekezeti újságot?

A munkát mindenképpen egy erre hivatást érző, rátermett, a Bibliát és a Baptista Hitvallást jól ismerő szerkesztő, aki felel a lapért, aki szívügyének tekinti ezt a munkát,

kitartó a munkában, hiszen meggyőződött a gyülekezeti újság szükségességéről. Ennek hiányában – sajnos több tapasztalat is igazolja ezt az állítást – tiszavirág életű lesz gyülekezeti újságunk.

A szerkesztő igyekezzen minél több munkatársat, cikkírót, technikai segítőt, bevonni a munkába. Annál előbb egy gyülekezeti újság, minél többen a magukénak érzik. Annál színesebb, minél több stílusú írás olvasható benne. Legfontosabb azonban a szerkesztő ügyes, koordináló munkája, amely eggyé kovácsolja a különböző ambíciókat.

Hogyan készítsük el a gyülekezeti újságot?

Az újság előállítása elsősorban technikai lehetőség és pénz kérdése, azonban szükség van alapvető ismeretekre is. Legtöbb gyülekezetnek nincs arra lehetősége, hogy nyomdában készüljön az újsága. Gépeléssel, vagy számítógépes szövegszerkesztéssel könnyen elkészíthetők a tükörlapok, a mesterpéldányok, amelyeket azután egy az egyben, vagy kicsinyítéssel – attól függ, hogy A4-es vagy A5-ös méretű újságot akarunk - fénymásolhatunk annyi példányban, ami igazodik a gyülekezet vagy a körzet létszámához, igényeihez. Ebben a pár sorban most nincs módom arra, hogy az újságkészítés rejtelmeiről írjak. Erre nagyszerű alkalom volt 1990-ben a Gerzsenyi Sándor testvér által megszervezett és vezetett házi újságíró tanfolyam, ahol leginkább tőle, de Kolozs Nagy Jánostól, Győri Kornéltól és Kulcsár Tibortól is értékes előadásokat hallgattunk. /Úgy tudom, hogy László Imre testvér is tervez hasonló kurzust./

Néhány fontosabb dologra azért szeretném felhívni a gyülekezeti újságok működő és leendő szerkesztőinek figyelmét.

A legalapvetőbb dolgok, amikre figyelni kell

1./ Vizsgáljuk meg, hogy a közlésre szánt írások bibliai alapokon állnak-e, és megfelelnek-e a baptista tanításoknak?

2./ Javaslom, hogy csak a legszükségesebbeket fogalmazzuk át. Nem baj az, ha stílusban, kifejezésmódban nem teljesen „egységesek" az írások. Végül is így lehet sokrétűbb az újság és tükrözheti jobban a testvériség sokszínűségét.

3./ Készítsünk előzetesen vázlatos tervet /tördelési terv, tükörterv/. Ez azért kell, hogy lássuk előre, nagyjából hogyan is néz majd ki az újság. Ezen a terven jelölhetjük, tervezhetjük pl. a hasábok alakját, a címek, képek, ábrák elhelyezkedését. stb.

4./ A már véglegesen leírt /kiszedett/ szöveget korrigáljuk! A gépelési, esetleges helyesírási hibákat feltétlenül javítsuk ki. Használjuk a helyesírási kéziszótárt!

5./ Legyen a lapnak állandó fejléce és impresszuma /kolofon/, amely a legszükségesebb adatokat tartalmazza. Pl. az újság neve, kiadója, megjelenés időpontja, a szerkesztő neve, esetleg a munkatársaké is.

6./ A lehetőségekhez mérten legyünk igényesek! Egy-egy odaillő ábra, rajz, fotó /persze ez függ a technikai lehetőségektől is/ emelheti a kiadvány tetszetősségét és felkeltheti az érdeklődést a tartalom iránt is.

Egy tartalmas, gondosan elkészített gyülekezeti újság mindenképpen hasznára válik a helyi gyülekezet misszíójának.

Marosi Nagy Lajos
az Új Lant szerkesztője

Gyülekezeti újságok

Budapest:

BUDAI ÓRÁLLÓ – A Budai Baptista Gyülekezet Lapja - Szerkesztő: Kolozs Nagy János
VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG – A Budafoki Gyülekezet Lapja
MENEDÉK – A budafoki Menedék Alapítvány tájékoztató levele – Szerk.: Kovács Zoltán
GLÓRIA – A Csömör-Cinkota gyülekezetek értesítője - Szerkesztő Mónus Krisztina
TESTVÉREK – A Budapest József utcai Baptista Gyülekezet értesítője - Szerkesztő Földvári György
KÉSKENY ÚT – Az Angyalföldi Gyülekezet lapja - Szerkeszti - Mikes Attila
SIÓN ÓRE – A Nap utcai Gyülekezet lapja.
ÉLETÜNK – A Wesselényi utcai Gyülekezet - Szerkesztője Mikes Balázs
TESTVÉR – A Rákospalotai Baptista Gyülekezet Híradója - Szerkesztő: Konkoly Kornél
SZENTMIHÁLYI HÍRNÖK – A Rákosszentmihályi Gyülekezet Értesítője - Szerkesztő: Reichert György
ÚJ LANT – Az újpesti baptisták lapja - Szerkesztő: Marosi Nagy Lajos

Vidék:

TANÍTVÁNY – A Békési Baptista Gyülekezet értesítője - Szerkesztő: Filó György
MÉCSES – A Debreceni Baptista Gyülekezet lapja - Szerkesztő: Dobos Péter
ÉSZAKI FÉNYEK – Az Északi Misszíókerület Híradója. Szerkesztő: Szász Ferenc.
KÜLDETÉS – A karcagi Küldetés Alapítvány lapja. Szerkesztő: Kübler János
FÉNYSUGARAK – A Győri Gyülekezet lapja. Szerkesztő: Papp János
TEMPLOMŐRZŐ – A Kiskőrösi Baptisták Közösségi Lapja. Szerkesztő: Katona László

— Már a nyomdában van, reménységünk szerint a nyáron kézbevehetjük, kézbeadhatjuk e könyvet.

KÖNYVISMERTETÉS

A karizmatikus hullámok át- meg átjárják a földet, és mindenütt zűrzavart, egyenetlenkedést, gyülekezetek szétszakadását és káoszt okoznak. Ebből a tényből kiindulva vállalkozott John F. MacArthur, Jr. a karizmatikus kérdés Biblián alapuló megvilágítására a "Karizmatikus káosz" című, 310 oldalas könyvben, amit ezúton ajánlunk olvasóink figyelmébe.

A tizenkét fejezetből álló mű sorra veszi az egyre jobban elburjánzó extatikus jelenségeket, amelyekre sok megtévesztett keresztyén szinte megszállottan törekszik anélkül, hogy azokat megvizsgálná a Szentírás fényében. Jelszavuk az, hogy "az élmény magyarázza önmagát, és nem az írás magyarázza az élményt".

Leleplező erejű megvilágításban láttatja az író, hogy sok mai pünkösdi és karizmatikus gyakorlat nem a Szentíráson alapul, hanem az okkultizmustól és a pogány vallásoktól átvett szemfényvesztés.

A karizmatikusok által hitelődöknek tekintett karizmatikus csoportokat az egyháztörténelem folyamán mindig hamis tanítóknak bélyegezték az Igéhez ragaszkodó keresztyének. Éppen ezért - mondja John MacArthur, Jr. - a mai egyház sem maradhat néma a szélsőséges karizmatikus jelenségek terjedése láttán. Meg kell vallania hitét nemcsak a hamis tanítások leleplezéséért, hanem a megtévesztett, jóakaratú keresztyének felvilágosításáért és helyreállításáért is.

A leghatásosabb bizonyítékokat az Úr Jézus Krisztusnak és apostolainak cselekedetei és tanításai alapján sorolja föl a könyv szerzője. Szentírási részek bőséges idézésével bizonyítja, hogy a mai karizmatikus jelenségek semmiben sem hasonlítanak az Úr Jézus és apostolai gyakorlatához.

A könyv szerzője nem vonakodik a látszólagos jelek és csodák kiértékelésétől sem. Elmondja, hogy amikor ezekre orvosi bizonyítékokat keresett, különös módon mindig adósok maradtak a dokumentációval.

A könyv elsődleges célja az, hogy szorgalmazza a Szentírás szigorú követését és Szentlélek szerinti értelmezését még annak árán is, hogy a mai karizmatikus jelenségek legtöbbjét sátáninak és hamis próféták manipulációinak kell bélyegeznie. Ezzel azonban tartozik Istennek, aki a Bibliában jelentette ki igazságát.

A szerző hangoztatja, hogy a Bibliában följegyzett jelek és csodák - sőt a nyelveken szólás is - mindig az Istentől jövő kijelentés bizonyítékaiul szolgáltak. Miután a Szentírás lezárult, attól kezdve már nem volt szükség a hitelesítésre. Ezzel azonban nem múlt el a csodák és jelek lehetősége. Isten ma is gyógyít, mert ő szereti az embert, és megígérte, hogy meghallgatja az Úr Jézus nevében és az ő akarata szerint mondott imádságokat.

Mi legyen hát a nyelveken szólással és a jelek és csodák mai elszaporodásával? A könyv szerzője arra a meggyőződésre jut, hogy az úgynevezett karizmatikus jelenségek legtöbbje a Sátán megtévesztésének az eszköze, hogy ezzel akadályozza Isten Szentlelkének valódi munkáját: az igazságról, a bűnről és az ítéletről való meggyőződést.

A káoszt okozó karizmatikus jelenségek nem váratlanul csaptak az egyházra, hiszen már az Úr Jézus megmondta kétezer évvel ezelőtt: „Mert hamis krisztusok és hamis próféták állnak majd elő, jeleket és csodákat tesznek, hogy megtévesszék - ha lehet - a választottakat is. Íme, előre megmondtam nektek!" /Máté 24:24/. Ezek láttán óvakodnunk kell, nehogy elsodródjunk az íráson alapuló hitünktől, ami „egyszer s mindenkorra a szentekre bízatott" /Júdás 3/.

/F - ó/

*****

Hézagpótló műnek tartjuk e könyvet, mivel olyan témával foglalkozik bibliásan, amely a világ keresztyénelt, benne a baptistákat is érinti. Isten Igéjének tekintélyét adja vissza. Ez a mű legnagyobb értéke. Nem kell minden megállapításával feltétlenül egyetérteni, vagyis nem vállalhatjuk, hogy ez a hivatalos baptista tanítás, de azt igen, hogy mi, baptisták sokat tanulhatunk belőle.

/R. Á./

ILLUSZTRÁCIÓK GYŰJTEMÉNYE

Az anyagot gyűjtötte, válogatta: dr. Gerzsenyi László

Brazíliába látogatott egy misszionárius, s egy szegény, tudatlan s összetört asszonyt látott, akinek ragyogott az arca, amint viskójában ült, ölében tartva az evangéliumok egyik példányát s egy könyvet. Amikor meglátta a misszionáriust, így szólt: "Uram, én örökös vagyok." A misszionárius látta, hogy mennyit küzd az asszony a betűkkel, ezért megkérdezte: "Miért áldozol olyan sok fáradságot az olvasásra?" A gyors válasz ez volt: "Ez az Ő végrendelete. Gondolja el, mennyire szégyellnék így találkozni az Úrral, hogy ha megkérdezné: 'megkaptad az örökséget? Elolvastad a végrendeletemet?' Én azt válaszolnám, hogy 'nem.' Kívülről meg akarom tanulni, mert mind nekem hagyományozta."

(Örökbefogadás)

*

Kagawa, a híres japán keresztyén mondta: "Ha kész vagy valamiért meghalni is, akkor semmi sem akadályozhat a megcselekvésében."

(Cselekedet)

*

Leonardo da Vinci nagy művészi pályafutása akkor kezdődött, amikor beteg mestere megkérte, hogy fejezze be elkezdett festményét. A tanuló kifogásként azt mondta, hogy ezt képtelen megtenni. Tanára tovább biztatta: "Tedd meg a tőled telhetőt." A festőállvány előtt da Vinci imádkozott: "Szeretett mesterem érdekében könyörgöm, hogy képességem s erőm legyen erre a vállalkozásra." Amikor a festmény elkészült, a mester gondosan megvizsgálta s így szólt: "Fiam, nem festek többé."

(Cselekedet)

*

Valaki ezt mondta: "Senki sem öregszik meg. Akkor leszünk öregek, amikor megállunk a növekedésben."

(Öregség)

*

Egy fiatalember öngyilkosságot követett el, s ezt a feljegyzést hagyta maga után: "21 éves öregként haltam meg."

(Öregség)

*

Ralph Waldo Emerson amerikai ír mondta: "Egyik illúziónk az, hogy a mostani óra nem döntő fontosságú. Írd be szívedbe, hogy minden nap az év legjobb napja. Addig senki sem tanult meg valamit igazán, amíg nem tudja, hogy minden nap az ítélet napja."

(Ma)

*

A második világháború egyik legsötétebb pillanatában az egyik államférfi így szólt: "Úgy viselkedjünk, hogy ha országunk még ezer évig fennáll, azt mondják polgárai, hogy ez az idő volt a legragyogóbb pillanat."

(Ma)

*

Robert Ingersoll, a híres agnosztikus egyszer meglátogatta Henry Ward Beechert, a neves lelkipásztort. Beszélgetés közben egy gyönyörű gömböt vett észre a szobában, amely az ég csillagait és a csillagképeket ábrázolta. Ámulatában ezt mondta: "Ez rendkívüli dolog. Ki készítette? Ki csinálta?" Beecher ezt felelte: ‚Ó uram, ezt senki nem csinálta. Csak véletlenül létrejött."

(Hitetlenség)

*

Egy arab átment a szomszédjához, hogy kölcsönkérjen egy kötelet. Amaz ezt mondta: "Sajnálom, szükségem van a kötélre, mert meg kell kötnöm a tejet." "Meg kell kötnöd a tejet? Hát ez meg mint jelent?" "Ó - mondta amaz -, ha nem akarsz megtenni valamit, akkor az egyik kifogás éppen olyan jó, mint a másik."

(Kifogás)

*

Valaki egy távol-keleti országba utazott, s ott felkért egy bennszülöttet, hogy vezesse el bizonyos megnevezett helyre. A bennszülött ezt felelte: "Nem tehetem, mert előbb el kell temetnem az apámat." Az utazó meglepődött a megjegyzésen, és később tudta meg, hogy a válasz a tapintatos visszautasítást szokta jelenteni.

(Kifogás)

*

Amikor egy egyszerű embert gyakran láttak megjelenni az Akadémián, egyik barátja megkérdezte tőle, hogy ismeri-e az intellektuális emberek latinját. Az ember ezt mondta: "Nem, de meg tudom mondani, hogy ki húzza a rövidebbet a vita során." Amikor megkérdezték tőle, hogy ezt miből állapítja meg, így folytatta: "Az, aki először dühbe gurul."

(Harag)

*

Arisztotelész mondta: "Bárki haragra lobbanhat - mert ez nem nehéz. De hogy a megfelelő időben, a megfelelő mértékig, a megfelelő cél érdekében, a megfelelő módon és a megfelelő személy jelenlétében tegye ezt, arra nem mindenki képes, mert ez nem könnyű."

(Harag)

*

Egy ismeretlen úr így fogalmazott meg egy ősi igazságot: "Ha az élet komédia annak, aki gondolkodik; tragédia annak, aki érez; akkor győzelem annak, aki hisz."

(Hit)

*

Amikor az agnosztikus David Hume rendszeresen járni kezdett egy templomba, hogy meghallgassa a vasárnapi prédikációt, ezért erősen megbírálták, de ezt válaszolta: "Nem hiszek el mindent, amit mond a lelkész, de ő elhiszi. És hetenként egyszer szeretek olyan embert hallgatni, aki hiszi, amit mond."

(Hit)

*

Billy Sunday egykori amerikai evangélista így festette le a Bibliát: "Huszonkilenc évvel ezelőtt a Szentlélek vezetésével beléptem Mózes első könyvének előcsarnokába, végigmentem az Ószövetség képtárának folyosóján, ahol Ábrahám, Mózes, József, Izsák, Jákób s Dániel képei függnek a falon. Beléptem a Zsoltárok zenetermébe, ahol a lélek muzsikál a természet hangszerén, amíg úgy tűnt, hogy Isten nagy orgonájának minden sípja visszhangzik Dávidnak, Izráel csodálatos énekesének a hangjaira. Beléptem a Prédikátor könyvének szobájába, ahol a prédikátor szava hangzott; majd Sáron és a gyöngyvirágok konzervatóriumába, ahol édes illatok járták át a lelkemet. Odaérkeztem a Példabeszédek üzleti irodájába, majd a próféták megfigyelő tornyához, ahol különböző méretű teleszkópokon át láttam a távoli események égitestjeit s a ragyogó és fényes Hajnalcsillagot, amely Júdea hegyei fölött emelkedik üdvösségünk és megváltásunk érdekében. Beléptem a Királyok Királyának kihallgató termébe, megpillantottam Máté, Márk, Lukács és János látomásait. Onnét átmentem Pál, Péter, Jakab és János őrszobájába. Megjelentem a Jelenések tróntermében, ahol égigérő torony sziporkázott, s a Királyok Királya ült dicsőségének trónján, hogy gyógyítsa a népeket."

(Biblia)

*

Voltaire francia filozófus egy alapigazságot fejezett ki ezekkel a szavakkal: "Ha el akarjuk pusztítani a keresztyén vallást, akkor először az emberek Bibliában való hitét kell elpusztítanunk."

(Biblia)

Egy kisfiú gyakran hallotta édesapjától a forradalomban véghezvitt hőstetteinek az elbeszélését, és végül megkérdezte: "Apu, volt-e valaki más is melletted, aki segített kivívnod a forradalom győzelmét?"

(Dicsekvés)

*

Sanghajban két asszony beszélgetett Hudson Taylor misszionáriusról, mert meg akarták tudni, hogy Taylornak volt-e valaha kísértése arra, hogy büszke legyen. Az egyik asszony Taylor feleségének tette föl ezt a kérdést, aki azt felelte, hogy erről nincs tudomása. De a feleség odament a férjéhez, aki meglepetten tudakolta: "Mire lettem volna büszke?" A felesége így folytatta: "Hát azokra a dolgokra, amiket tettél." A misszionárius csak ezt mondhatta: "Soha nem tudtam, hogy tettem volna valamit." Taylornak igaza volt, mert amit tett, azt Isten végezte általa.

(Dicsekvés)

*

Sem megvesztegetés, sem hízelgés nem tudta elfordítani az igazságtól a tizenötödik században élt olasz reformátor, Savonarola szívét. Nagy Lorenzo gazdag ajándékokat ígért neki. A pápa bíborosi rangot ajánlott neki. Savonarola 1496-ban így prédikált: "Nem kívánok sem kalapokat, sem süvegeket, legyenek azok nagyok vagy kicsik; semmi mást nem kívánok, csak amit a Te szentjeidnek adtál; a halált, a bíborkalapot, a véres kalapot kívánom." Az akasztófa alatt ezek voltak utolsó szavai: "Az Úr olyan sokat szenvedett értem."

(Megvesztegetés)

*

D. L. Moody mondta: "Olyan a jellemed, amilyen vagy a sötétben."

(Jellem)

*

Valaki így szólt: "Ha a gazdagság elveszett, akkor még semmi sem veszett el; ha az egészség elveszett, akkor már elveszett valami; ha a jellem veszett el, akkor minden elveszett."

(Jellem)

*

Amikor megkérdezték egy négertől, hogy miként tud annyira örvendezni, ezt a megjegyzést tette: "Megtanultam, hogyan kell együttműködni az elkerülhetetlennel."

(Öröm)

*

Egy misszionáriust nagyon kimerített az állandó szolgálat, ezért ezt mondta a szolgájának: "Most aludnom kell, mert különben meghalok. Akárki jön, ne kelts föl." Bement a sátrába s hű szolgája elkezdte az őrködést. De hamarosan kiment a misszionárius s ezt mondta: "Ha egy kisgyermek jön, kelts föl."

(Gyermek)

Amikor Dwight L. Moody visszatért barátjának a házába egy összejövetel után, barátja megkérdezte tőle, hogy azon az estén hány ember tért meg. Moody így válaszolt: "Kettő és fél - két gyermek és egy felnőtt. A gyermekek teljesen átadták életüket Krisztusnak, de a felnőtt a szívének csak a felét adta oda az Úrnak."

(Gyermek)

*

Joseph Scriven eljegyzett menyasszonya vízbe fúlt, s a fiatalember a keserűség és csüggedés hónapjai után így fogalmazta meg Jézus Krisztusban, a vigasztalóban s teherhordozóban való alázatos hitét: "Ó, milyen hű Barátunk Jézus, Minden bajban megsegít!"

(Vigasztalás)

*

Az erdőben három nagy fa imádságban mondta el, hogy ha majd kivágják őket, mit csináljanak belőlük. Az egyik azért könyörgött, hogy készítsenek belőle egy gyönyörű palotát; a második hajó szeretett volna lenni, amely a tengereken vitorlázik; a harmadik szeretett volna ott maradni az erdőben, hogy mindig Istenre mutasson. Egy napon jött a favágó, ledöntötte az első fát, de palota helyett egy egyszerű jászolt faragott belőle, amelybe az egész teremtett világ legszebb Csecsemőjét fektették. A második fából csónakot készítettek, amelyet a Galileai-tengerre bocsátottak, s felállt benne egy Fiatalember, aki ezt mondta a sokaságnak: "Azért jöttem, hogy életük legyen s bővelkedjenek." A harmadik fából keresztet ácsoltak, aztán egy Férfit szegeztek rá, a legdrágábbat, aki valaha a földön élt. Az a kereszt azóta is Isten felé irányítja az emberek tekintetét. Tehát mindegyik imádság meghallgatásra talált.

(Kereszt)

*

Kempis Tamás írta a Krisztus követése című könyvében: "Jézus országát sokan szeretik, de kevesen hordozzák a keresztjét. Mindenki kész vele örülni, de kevesen vállalják érte a szomorúságot. Sokan követik Őt a kenyér ételért, de kevesen a keserű pohár italért."

(Kereszt)

*

Rembrandt, a tizenhetedik század nagy holland művésze megfestette a keresztre feszítést. A gondos szemlélőnek föltűnik, hogy a kereszt mögötti árnyékban levő alakok egyike, aki segít Krisztus keresztre szögezésében, maga Rembrandt. A művész elismerte, hogy bűnei miatt egy volt azok között, akik a Mestert megölték.

(Kereszt)

*

Az indiai Sundar Singh nemes családból származott, de Krisztusért elhagyta családját és gazdagságát. Életét arra áldozta, hogy saját népe között terjessze az evangéliumot. Járt az Egyesült Államokban s Angliában is, ahol igen nagy befolyást gyakorolt az emberekre. Egyszer egy ház ajtaján kopogtatott. Az ajtót nyitó gyermek visszaszaladt édesanyjához s ezt mondta: "Anyu, gyere gyorsan, az Úr Jézus van itt!"

(Példakép)

*

"Amit bárki Krisztustól függetlenül gondol Istenről, az haszontalan elképzelés s hiábavaló bálványimádás" - mondta Luther Márton.

(Krisztus)

*

Valaki hallotta, amint egy néger ezt mondta társának az utcán: "Jézus az egyetlen Valaki, akinek nincs párja."

(Krisztus)

*

Ötszáz évvel ezelőtt egy virágvasárnapon Firenze városában Savonarola egy hatalmas tömeg előtt prédikált. Beszédének a közepén hirtelen hangosan felkiáltott: "Az Úrnak az az akarata, hogy új vezetőt kapjon Firenze városa." A tömeg feszült figyelemmel várt, majd a mártírprédikátor így folytatta: "Az új vezető, Krisztus akar Királyotok lenni." Erre az egész tömeg felállt, s ezt kiáltotta: "Éljen Jézus, Firenze Királya!"

(Krisztus)

*

Amikor egy kisfiú meglátta Holman Hunt csodálatos festményét "A Világ Világossága"-át, megkérdezte az édesapját: "Apu, miért nem engedik be a kopogtató Jézust?" Az apa ezt válaszolta: "Nem tudom." Egy kis idővel később a kisfiú ismét megszólalt: "Apu, tudom már, miért nem engedik be Jézust. Azért, mert lent laknak a pincében, s nem hallják, hogy kopogtat."

(Krisztus)

*

Amikor egy kis skóciai városban az ottani lelkipásztor evangélizálást tervezett, a zöldségárus panaszosan mondta: "Én nem akarom az evangélizálást. Amikor nem régen evangélizálás volt e helyen, minden vékámat el kellett égetnem."

(Megtérés)

*

Valaki ezt mondta: "A keresztyénség a lehetetlen elhivése, s a hihetetlen cselekvése."

(Keresztyénség)

*

Egy fiataltól ezt kérdezték: "Kinek a prédikálására tértél meg?" Így válaszolt: "Nem prédikálás, hanem az édesanyám cselekedetei alapján tértem meg."

(Megtérés)